

Glasiło Mestne občine Ljubljana, letnik XVIII, številka 1, januar 2013, ISSN 1318-797X

Ljubljana

4
Prvi družinski
center
v Sloveniji

7
Urbanistični
projekti 2013

2
5. festival Bobri

24
Javni razpis za
podelitev priznanj
Mestne občine
Ljubljana

Uršula Cetinski

Prikupen bober z veliki očmi in še večjimi zobki z bobnom v rokah s plakatom naznanja 5. ljubljanski festival kulturno-umetnostne vzgoje Bobri. Prirediteljica festivala je Mestna občina Ljubljana, izvršni producent pa Slovensko mladinsko gledališče. Prvi takti tega festivala so nas pozdravili v soboto, 26. januarja 2013, na Odru pod zvezdami v Lutkovnem gledališču Ljubljana s premiero prireditve *Glasba na poti*; prireditev je glasbena pripoved o tem, kako ljudje že od pradavnine potujemo po svetu in vselej nesemo s seboj tisto, kar nas najbolj določa: tudi glasbo. Ravno glasba je v ospredju letošnjih Bobrov, ki nam bodo na različne strune godli vse do pustne sobote, 9. januarja, ko se bodo zaključili z *Velikim kosovirskim koncertom*, ki ga pripravljamo v Kinu Šiška. Kosovirji so seveda tisti kosmati prijatelji otrok, ki prebivajo v žlicah, mladim bralcem pa jih je podarila domišljija Svetlane Makarovič.

80 predstav, 47 delavnic, 15.307 vstopnic

Bobri so v zadnjih petih letih prerasli v pomemben ljubljanski, pa tudi slovenski kulturni festival, ki je že od samega začetka vzgojno obarvan, saj prireditve spremljajo številne delavnice. Na letošnjih Bobrih bodo otroci lahko obiskali 23 glasbenih in 43 gledaliških predstav, 14 filmskih predstav in kar 47 delavnic s področja likovne in drugih umetnosti. Za festival je bilo na voljo 15.307 brezplačnih vstopnic. Bobri obiskovalcem omogočajo, da pokukajo v zakulisje ustvarjanja umetnosti in si ogledajo, kar je gledalčevim očem ponavadi prikrito, na številnih delavnicah, ki spremljajo festivalske prireditve, pa tudi sami lahko postanejo ustvarjalci. Morda je ravno simpatičen dialog z najmlajšim občinstvom razlog za veliko priljubljenost tega festivala. Festival pa ne povezuje le otrok in umetnosti, ampak povezuje tudi številne kulturne zavode in druge organizacije, ki se ukvarjajo s kulturo za najmlajše.

Letošnje Bobre je pripravilo kar 38 kulturnih zavodov in skupin, ki ustvarjajo v Ljubljani. Bobrske prireditve se bodo dogajale na 38 prizoriščih v prestolnici. Med nova prizorišča sodi tudi ljubljanski grad, kjer bodo otroci v spremstvu zmajčka Francija iskali zaklad, po Gradu pa se bodo lahko potepali tudi v družbi Francijevega mlajšega sorodnika »e-zmajčka«. Ljubljana je kulturno bogato mesto, kulturnih prizorišč ni malo in izkazalo se je, da so Bobri festival, ki otrokom in njihovim spremljevalcem razkriva, kje se v naši prestolnici odvijajo gledališke predstave, razstave, filmske in druge prireditve, to se pravi, da nam Bobri pomagajo spoznavati tudi tiste koticke našega mesta, za katere morda sploh še ne vemo, da obstajajo.

Prijazna spremljevalca Bobrov sta obsežna programska knjižica festivala, ki jo pripravljamo v Slovenskem mladinskem gledališču, starši in otroci pa jo z veseljem hranijo skozi vse leto, saj je postala priljubljen vodič po prireditvah za najmlajše, ki se dogajajo skozi vse leto. Za telovadbo malih sivih celih pa skrbi delovni zvezek Bobrov dnevnik, ki ga pripravljajo v Kinodvoru. Obe knjižici sta otrokom brezplačno na voljo na vseh festivalskih prizoriščih.

Dopoldanske predstave za vrtce in šole, popoldanske pa za otroke s starejšimi spremljevalci.

Tudi letošnje bobrovske prireditve so ob delavnih dopoldan namenjene vrtcem in šolam, popoldan, ob sobotah, nedeljah in 8. februarja, na dan kulturnega praznika, pa otrokom v spremstvu starejših spremljevalcev. Žal pa vsako leto številni otroci ostanejo brez vstopnic za bobrovske prireditve, tudi letos je večina vstopnic pošla v prvih dveh urah. Prireditelji festival pripravljamo v skladu z denarnimi možnostmi, ki so nam na voljo in nam trenutno ne omogočajo širjenja prireditev. Zato bi nas neznansko veselilo, če bi nam starši ali stari starši vstopnice za festival, ki so jih prevzeli, pa jih ne mislijo uporabiti, prinesli v Prodajno galerijo SMG na Trgu francoske revolucije 5. Z vmjenimi vstopnicami bi namreč zelo razveselili tiste, ki so ostali brez njih.

Naš festival kulturno-umetnostne vzgoje se je iz leta v leto širil, bober je postajal vse bolj in bolj krepak, s tem pa tudi raznolik in zanimiv. Vsi, ki festival pripravljamo, smo se v zadnjih petih letih krepko nagarali. Prihod otrok na bobrovske prireditve pa vedno v hipu poplača vse napore. Zato zaželimo Bobrom, ki letos praznujejo svoj prvi pomemben jubilej, 5. rojstni dan: »Srečno! In še na mnoga leta!«

Foto: Nada Žgank

Za jubilejni 5. festival Bobri je bilo letos na voljo 15.307 vstopnic. Skoraj vse so pošle v prvih dveh urah.

Foto: Nik Rovani

Letošnje Bobre sta odprla direktorica SMG Uršula Cetinski in direktor LGL Uroš Korenčan.

Foto: arhiv SMG

Prizor iz predstave Luna na cesti.

Foto: Urška Boljkovac

Prizor iz predstave Živalska farma.

Foto: Janez Pukšič

Prizor iz predstave Spet kosovirji.

Foto: arhiv MGML

Bobrovska otroška delavnica v Mestnem muzeju.

Foto: Bojan Velikonja

Bobrovska otroška delavnica v Medn. grafičnem likovnem centru.

Bobri še do 10. februarja vabijo v Galerijo Kresija, kjer je na ogled razstava ilustracij Damjana Stepančiča Zdravljica – ilustracije iz pesniške zbirke Franceta Prešerna.

Ljubljana

Bobri in bobrčki na delu

Uršula Cetinski: 5. festival kulturno-umetnostne vzgoje Bobri	2
Dušan Muc: Bobri in bobrčki na delu	3
Družinski center Mala ulica	4
Mag. Miran Gajšek: Urbanistični načrti 2013	7
Tomaš Souvan: Posodobitve izvedbenega dela Občinskega prostorskega načrta	9
Nova imena ulic in mostov	10
Staša Cafuta Trček: Vtisi tujih turistov o Ljubljani	13
90 let Gasilske brigade Ljubljana	14
Alenka Sottler: Kreativni razred	15
Vanja Vidic: Policijsko delo v skupnosti	16
Delo in dosežki 2012 II	18
Nataša Jazbinšek Seršen: Ljubljana si ti!	22
Aleš Čerin, Slavko Slak, Mojca Dolinar: Delo svetniških klubov v letu 2012	23
Pogovor z Marijo Fabčič o izobraževalnih programih za odrasle	25
Nada Breznik: Veliki pok Anje Strajnar	27
Četrtni razgledi	28
Mirjana Ribič: Inštitut za les in konstrukcije	33
Preprečevanje čezmernega pitja alkohola	34
Nada Breznik: Jubilej raziskovalne dejavnosti v MOL	35
Aina Šmid: Samoorganiziranje ranljivih skupin	36
Mirjana Ribič: Pogovor s Katjo Krivec o dnevni centrih aktivnosti za starejše	38
Zgodbe Zavoda za oskrbo na domu	39
Mirjana Ribič: Trgovina Rayher&hobby art	40
Stane Jagodič: Nagrajena fotografija Petre Stušek	41
Ljubljanski vestnik	42
Iz prve roke	46
Okoljske meritve	47
Povabilo na Zmajev karneval	48

Fotografiji na naslovnici:

Zgoraj: Pogled v igralnico Družinskega centra Mala ulica, foto: Miha Fras
Spodaj: Bobrova knjižna pot, foto: Nik Rovanič

Fotografija na strani 3:

Dušan Muc, foto: Radovan Čok

Avtorica nepodpisanih besedil je odgovorna urednica Nada Šumi.

Izdajatelj: Mestni svet Mestne občine Ljubljana, Mestni trg 1. Zanj: župan Zoran Jankovič. Uredniški odbor: Mitja Meršol (predsednik), Tjaša Ficko, Vesna Kos – Bleiweis, Aleš Kardelj, Stanka Ritonja. Odgovorna urednica in lektorica: Nada Šumi, kontakt: 041/737 863, glasilo.ljubljana@ljubljana.si. Avtorica logotipa: Petra Černe Oven, Studio ID, Oblikovalska zasnova: Miljenko Licul. Naslov uredništva: Glasilo Ljubljana, Mestni trg 1, Ljubljana. Tisk: Set d.o.o., Grafična priprava: Lupa design. Naklada: 121.000 izvodov. Natisnjeno na okolju prijaznem papirju. Glasilo brezplačno prejme vsako gospodinjstvo v Mestni občini Ljubljana.

Pride čas, ko nas zamete, in čas, ko je treba kakšne stvari urediti.

Sneg smo lahko pričakovali in potihoma priželjkovali že od prvonovembrskega praznika. Pripravimo nove stare debele nogavice – tistim že preveč stanjšanim tudi krpanje več ne pomaga, tanke volnene žabe proti ledenemu severniku, rokavice, kapo, termovko, nobuk je treba premazati s kitovo mastjo in pri tem paziti, da ne gre po gumi podplata, za bleščeči zasneženi dan bodo spet dobra nastavljava sončna stekla – kar vse s svojo prisotnostjo in barvami lepo naravnava na zimske pohode. Soli za posipanje je nekaj ostalo od lani, lopata in verige v prtljažniku, zimski profil gum pa mu daje v hladnem vremenu nekakšen občutek prezenca za volanom, še preden začne snežiti. Možnost, da iz osebne situacije nastane javni kažin, je tako zmanjšana. V primerjavi z lahkotnostjo poletnega časa je vsak odhod na cesto v prvi sneg prava, a ne neljuba odprava, posebno starejšim, in seveda se zgodi, da greš prvič v sezoni recimo brez kape, brez zimskega obuvala pa le nikoli ne ...

Urejam knjige: ugotavljam, kateri vsi naslovi so izšli v Slovenčevi knjižnici med II. vojno, koliko jih je še na babičini polici, in jih pregledujem. Spisek voljno pripravijo v Mestni knjižnici Otona Župančiča (kjer še izvem, da je kasneje izšlo tudi nekaj zvočnih zapisov). »Vesele igre« sem si odnesel že zdavnaj – zaradi toliko enostavnih igrice, ki se jih lahko greš s svojimi doma ali sam, ki družijo, zabavajo in imajo iztek ter spodbujajo spretnosti in potrpljenje. Druge oddajam v knjižnice in antikvariate. Leta so papirju dodala nekaj pozlatnega vonja, dve klanfici dobro držita snopiče skupaj, le hrbtna pregiba zdaj pri branju začenjata odstopati; saj menda znam ravnati s knjigami le precej po gozdarsko. A nekaj jih bom še zadržal, tako Bobre. Če bi jih postavljali na filmsko platno, bi ne mogli mimo zelo živih predstav, ki jih je generacijam pobudila ta knjiga. Upodobitve in opreme naslovnice Franceta Goršeta so prav dobre, medtem ko med stranmi besedila Jalnov bogati univerzum kar kliče k črtnemu izrisovanju duha kraja in časa ali pač v arhaične poenostavitve – no, pa te je že mojstrsko napravil Milan Bizovičar za kasnejšo izdajo v Sinjem galebu.

Svet se nekako pomalo in vseskozi predrugačuje, v eno, v drugo nesomernost, na boljše, na slabše, a vedno na malo drugače. Za povrh so še dnevi, ko se pohujšujemo že nad mušico, kako da preletava naše vidno polje. A vendar, ko veliki in simbolični junak knjige, alfa Jelen, postane iz lovca poljedelec in govedorejec, dojame kot veljavne tudi kovača, ribiča, pevca, brenkača (preprostih duš, kot je bil žlahtnič trde glave, ni bilo v njegovi veliki skupnosti) – vse svoje, tako drobne kot krepke otroke; iz skrbne ljubezni in obenem iz strahu pred neznanim in z mislijo, da ne bi bilo prav, če jih ne bi bilo. So del njega, del plemena in bi brez moči prav vsakega od njih kolo življenja začelo zahajati ... Tako kot se ne da obstati brez osnovnih, določenih, stvarnih besed, rešitev in ravnanj, človek potrebuje odprto nebo nad glavo, na nebu svetle gradove, v puščavi zelene trate in povsod vesele lučice in brskanje za novimi obnebjami – šele ob uglasenih ritmihih in melodijah obojega se začuti živega in dostojnega, da lahko stoji.

Do pred nekaj desetletji nismo zmogli vedenja, koliko k temu lahko pripomorejo tudi tako samoumevni zrak, posebno ozon, voda, zemlja, druga bitja. Danes jih pripoznavamo kot nekaj, kar nam je le zaupano v upravljanje, svoje telo kot precej krhko posodo, srnico, zajčka, veriverico in drevesa pa kot sopotnike, in mogoče je to res iskanje svoje mere. Božji darovi trte, zaupanja, humorja nam pomagajo, da je korak mirnejši. Od pred nekaj dni se spomnim empatične, dobročudne, presojojaoče, kontinentalne šaljivosti režiserja Françoisa Ozona, s katero je prikazoval vse zapletene človekove strasti, ki jih je komaj mogoče obvladovati, neprilike in abotnosti, v katerih se najdemo, razmere, ki terjajo odpovedovanje, odločitve in zavzemanje.

Tako je mogoče brez ujedljivosti in mimo tveganja, da izzveniš nevrhunsko ali le delno živo, zaukati po Jalnu kot mali bobrčki »Tok! Ta, ta, ta! Črvi, črvi, čičrvi!« in opomniti skupaj s Prešernom: »...vi, ki samo veste, kaj posodila / neso, kaj hiše, polje, kaj kupčija!«

Saj kratkost življenja na »skušnje kraju« ni dolga.

Dušan Muc, knjižni slikar

Prvi družinski center v Sloveniji

Izviren javni umetniški ambient za druženje najmlajših in njihovih skrbnikov

Foto: Miha Fras

24. januar 2013 je za Ljubljano in Slovenijo pomemben zgodovinski datum. Mesto in država sta v povsem prenovljeni stavbi nekdanjega kopališča na Prečni ulici dobila edinstven Družinski center Mala ulica, ki vabi predšolske otroke in otroke prve triade in njihove skrbnike, da v prostorni igralnici sproščeno raziščejo njim namenjen umetniški prostor Ljubljane v malem, se v njem ustvarjalno poigrajo na krilih svoje domišljije in se zraven tudi česa naučijo, odrasli pa medtem lahko izvejo marsikaj koristnega za svojo vzgojno vlogo. Center je odprt vse dni v letu ob delavnikih od 9. do 19. ure, ob sobotah, nedeljah in praznikih pa od 10. do 18. ure.

Nekdanje ljudsko mestno kopališče na Prečni ulici se je preobrazilo v čarobno kraljestvo za najmlajše, kjer bo poslej vsak dan vse dni v letu živo, igrivo, gibljivo, domiselno, zabavno, poučno, ustvarjalno ... Idejna mama tega novega izvorno umetniško oblikovanega prostora in inovativne programske zasnove je mestna svetnica Eva Strmljan Kreslin, ki je tak center izsanjala v času, ko so odraščali njeni trije otroci. Ti so v letih, ko je zamisel zorela, center že prerasli, ona sama pa bo poslej vanj zahajala kot vodja centra in skupaj s svojimi sodelavkami iskrovim osvajalcem sveta in njihovim družinam čarala vznemirljive ure skupinskega druženja. Center, katerega investitorica je Mestna občina Ljubljana, deluje v okviru Javnega zavoda Mladi zmaji in ga je pred nekaj dnevi, 24. januarja, slovesno odprl župan Zoran Jankovič.

Pravkar je odprl vrata Družinski center Mala ulica, za katerega ste si prizadevali kar nekaj let in ga zdaj vodite. Kakšno je njegovo poslanstvo?

Družinski center bo imel funkcijo nekakšne javne dnevne sobe za predšolske otroke in njihove skrbnike – v prvi vrsti seveda mamice, pa očke, babice in dedke ter varuške predšolskih otrok. V Ljubljani je predvsem v zimskih mesecih pogosto sneg, dež, megla, predvsem pa se zelo hitro znoči, tako da so obiski zunanjih igrišč zelo omejeni. Zgodba se ponovi poleti, ko je za majhne otroke enostavno prevroče, da bi se zadrževali zunaj. Družinski center Mala ulica bo ponujal prijetno, varno in zanimivo igrišče, ki bo odprto vse leto, vse dni v tednu in ves dan. Zagotovo ga bodo najbolj pozdravile mamice na porodniškem dopustu, ki bodo končno dobile prijeten prostor za kavico in klepet, medtem ko se bo mali kobacaj lahko plazil po blazinah. Poleg prostora za kreativno igro z otroki bomo organizirali ustvarjalne delavnice in pravljичne urice za otroke, telovadbo za mamice z dojenčki, individualna svetovanja in neformalne pogovore s strokovnjaki, kot npr. svetovalko za dojenje, družinskimi svetovalkami ipd. Naš cilj je, postati pomembno središče dogajanja in informacij za vse mlade družine.

Kakšna je ob vas kadrovska zasedba centra? Kateri izobrazbeni profili so potrebni za vodenje programov?

Družinski center Mala ulica deluje v sklopu Javnega zavoda Mladi zmaji, ki upravlja četrtne mladinske centre. Z družinskim centrom se zavod podaja na povsem novo področje, trudili pa se bomo, da se bo koncept in dejavnost Družinskega centra razširila

na preostale četrtne centre v dopoldanskem času ter da se bo po našem zgledu odprl še kak nov center.

V centru bodo zaposlene tri animatorke, ki bodo izvajale kreativne delavnice za otroke, pravljične urice, praznovanja rojstnih dni ... skrbela pa bodo tudi za red in varnost. Glede na različno izobrazbo, ki jo imajo – ena je specialna pedagoginja, druga likovna pedagoginja in tretja socialna delavka – sem prepričana, da bo vsaka po svoje prispevala k raznoliki ponudbi Male ulice.

Po čigavi zamisli pa je nastala arhitekturna ureditev zavoda?

Celotno prenovno objekta, ki je bil včasih mestno kopališče, sta vodili arhitektki Mateja Panter in Špela Kuhar. Prostori, oprema in detajli so zasnovani posebej za ta objekt z namenom, da bi otroke popeljali v različne domišljijske svetove in jim spodbudili željo po odkrivanju in spoznavanju novega. Koncept oblikovanja je povezan s programsko zasnovo, ob tem pa sta arhitektki predvsem skrbeli, da sta tako celoten prostor kot oprema varna in da ustrežata edukativnim potrebam predšolskih otrok. Oprema objekta je izjemno inovativna in z igrami in igrali pomaga otrokom spoznavati Ljubljano in njene najznačilnejše urbane točke.

Že samo poimenovanje prostorov napoveduje srečanje z mestotvornimi vsebinami: mestna vrata, mestni trg, mestni park, mestna ulica, mestna kavarna, kockarnica, knjižnica pod oblaki in ne nazadnje, mestna ljudska kopel.

1. Stavba Družinskega centra Mala ulica ima tudi zgledno prenovljeno fasado, foto: Nik Rovani. 2. Otvoritveni trak so prerezali župan Zoran Jankovič, vodja centra mestna svetnica Eva Strmljan Kreslin, direktor Zavoda Mladi Zmaji Vavpotič in direktorica Službe za razvojne projekte in investicije Darja Lesjak, foto: Nik Rovani. 3. Novi prostor je na slavnostni otvoritvi občudovala množica povabljenih gostov, foto: Nik Rovani. 4. Ve se, kdo čuva Ljubljano v njenem grbu, foto: Nik Rovani. 5. Prostor ima tudi kavarniške mizice in stolčke, da se meščanke in meščančki lahko udobno okrepčajo, foto: Bojan Budja. 6. Center ima tudi Labirint s kotički za skrivanje, foto: Bojan Budja.

Kaj vse se bo dogajalo v centru in koliko dni in ur na teden bo center odprt? Ste se pri načrtovanju programov morda zgledovali po sorodnih centrih v tujini? So tam priljubljeni, jih je v Evropi veliko? Ste katerega morda osebno obiskali?

Družinski center Mala ulica bo odprt vse dni v tednu, ob delavnih od 9. do 19. ure in med vikendi ter prazniki od 10. do 18. ure. Vsak dan ob 16. uri bo v Mali ulici ura pravljic, ob 17. uri pa ustvarjalnica. Med vikendi bomo to nadgradili še s kako lutkovno predstavo in tematskimi dogodki, prvo bo seveda na vrsti pustovanje. V dopoldanskem času bo trikrat tedensko telovadba za mamicе z dojenčki, svetovanje ipd. Med počitnicami bomo organizirali tudi počitniško varstvo za otroke prve triade.

Ideja za Malo ulico je nastala iz potrebe, s katero se sooči marsikatera mamica z dojenčkom, ki bi rada šla »ven«, pa razen v trgovski center nima kam. Potem sem raziskovala, kaj – če sploh – za mlade mamicе z majhnimi otroki ponujajo v tujini ... in ugotovila, da je to tudi v tujini precej nerešen problem. Predvsem v Nemčiji je bilo v zadnjih dvajsetih letih sicer ustanovljenih ogromno materinskih centrov, ki imajo nekaj skupnih točk z Malo ulico, vendar Mala ulica ponuja veliko več. Mislim, da smo lahko na ta projekt izjemno ponosni, saj je unikaten tako po zunanji podobi kot po vsebini, zato pričakujem, da si bodo Malo ulico ljubosumno ogledali tudi tuji gostje.

Bodo dojenčke v center skupaj z mamicami in očki lahko pospremili tudi starejši bratci in sestrice?

Pričakujem, da bodo v dopoldanskem času Malo ulico obiskovale predvsem mamicе na porodniškem dopustu z dojenčki, pa kaka babica ali varuška otroka, ki še ne obiskuje vrtca. V popoldanskem času in med vikendi pa pričakujem malo starejše otroke, ki že obiskujejo vrtec ali celo prve razrede osnovne šole.

Boste sodelovali tudi s Pionirskim domom, Mestno knjižnico Ljubljana, Kinodvorom, vrtci in šolami, morda posebej tudi z Waldorfsko šolo?

Prav z vsemi naštetimi smo že stopili v stik in se sodelovanja veselimo. Kot vidim, je sodelovanje med mestnimi zavodi na izjemno visoki ravni, vsi so pripravljeni pomagati pri začetkih novega projekta, kar me ne le veseli, ampak mi daje občutek, da smo z novim programom dobrodošli in da bom pri kolegih našla tako nasvet kot pomoč.

Kakšno vlogo pa bodo imeli v centru starši in morda tudi stari starši? Bo šlo tudi za neke vrste medgeneracijsko sodelovanje, ki se danes kaže kot eden ključnih temeljev sodobne kulture sožitja?

Kot sem že omenila, je prostor namenjen predšolskim otrokom in njihovim mamam, očetom in drugim spremljevalcem. Z drugimi besedami: s prijetno opremljenim prostorom bi predvsem radi spodbujali in omogočali kvalitetno druženje staršev in otrok. Mlade družine imajo pogosto slabe stanovanjske razmere, ki ne omogočajo dovolj prostora za igro, ne glede na kvadrato pa se otrok po nekaj zaporednih deževnih dneh že hudo naveliča tako stanovanja kot svojih igrač. Mala ulica bo prijetna sprememba, ki bo ponujala dovolj različnih koticikov, drugih knjig in drugačnih igrač, da bo pritegnila otrokovo zanimanje. To druženje seveda ne vključuje le staršev, ampak zagotovo tudi babice in dedke. V prihodnosti bomo zagotovo uvedli tudi dan, ki bo posebej rezerviran za stare starše.

Družinski center je dejansko tudi odgovor na probleme današnje odtujene družbe. Upam, da bo na nek sodoben način nadomestil vaški trg oz. vaško skupnost. Rek, da »je za vzgojo otroka potrebna cela vas«, je aktualen še danes, le da je danes »vasi« za posameznega otroka pogosto vseeno. Posledice pretrganih medgeneracijskih, midsosedskih in občeloveških vezi toliko bolj občutimo v urbanih okoljih, zato močno upam in verjamem, da bo Mala ulica naredila korak v drugo, bolj optimistično smer.

Kako se bo center financiral? Bo vstop plačljiv?

Mala ulica deluje v sklopu Javnega zavoda Mladi zmaji, ki ga financira Mestna občina Ljubljana. Ta krije plače zaposlenih ter osnovne materialne stroške. Menim, da je financiranje delovanja družinskega centra s strani Mestne občine Ljubljana izjemnega pomena, saj omogoča, da bo center resnično nekomercialen ter dostopen vsem. Imeli bomo sicer vstopnino, ki pa bo resnično simbolična: za vsakokratni dnevni vstop bo treba odšteti 2 evra, letna vstopnica bo veljala 32 evrov, letna družinska vstopnica pa 50 evrov. Z letnimi vstopnicami bodo imeli starši možnost do tri ure dnevno svojega otroka prepustiti v varstvo centra za 4 evre na uro. Z vstopnino tako ne bomo ustvarjali pomembnega prihodka, vendar pa je pomembno, da vstop v družinski center na nek način omejimo zaradi varnosti otrok.

Fotografije: Bojan Budja

Mestna ljudska kopel z umetniško fontano, Knjižnica pod oblaki in Mestni park učijo spoznavati mesto in njegovo zgodovino, naravo v mestu in širni svet obenem.

DRUŽINSKI CENTER MALA ULICA

Ustanoviteljica: Mestna občina Ljubljana

Naslov: Prečna 7

E-naslov: info@malaulica.si

Splet: www.malaulica.si

Kontakt: T - 01 306 27 00, F - 01 306 27 04

Vodja centra: Eva Strmljan Kreslin

Število zaposlenih: 5

Odpiralni čas: vsak delovnik vse dni v letu od 9. do 19. ure, sobote, nedelje in prazniki od 10. do 18. ure

Cenik

Dnevna vstopnina (za vsakokratni vstop): 2 evra

Letna vstopnina: 32 evrov

Družinska letna vstopnina: 50 evrov

Varstvo otroka do 3 ure za imetnike letnih vstopnic: 4 evre na uro

Varstvo otroka za obiskovalce predstav

Kinodvora za čas predstave + pol ure: 6 evrov

10. februarja 2013 lahko izkoristite 20-odstotni popust na letne in družinske vstopnice!

Zasnova prostora

Bogata fasada je rekonstruirana po navodilih Zavoda za varstvo naravne in kulturne dediščine Ljubljana. Stavba je dostopna s Prečne ulice in ima 241 m² uporabne neto površine, večkotno tlorisno obliko in pripadajoči stolp. Hiši (z bruto površino 336 m²) pripada urejena in ograjena zunanja površina, namenjena otroškemu igrišču v bruto tlorisni površini 346 m². Večina uporabne kvadrature stavbe je v pritličju. Celotno prenovo sta vodili arhitekti Mateja Panter in Špela Kuhar, poslikave so delo Damjana Stepančiča.

Prostori: ● **Mestna vrata:** vhodni prostor, recepcija. ● **Mestna ulica:** osrednji prostor za igro, urejen kot ulični niz s pomanjšanimi fasadami pomembnih ljubljanskih hiš. Hiše imajo vrata in okna, za njimi so pomanjšana stanovanja. Stena nasproti uličnega niza fasad je obložena s tablami za risanje in brisanje. ● **Ribnik:** del prostora, namenjen dojenčkom in manjšim otrokom. ● **Mestni trg:** prostor za delavnice, predavanja,

srečanja staršev, rojstnodnevne zabave, delavnice ... ● **Mestni park:** oblazinjen prostor, okrašen s stiliziranimi debli in listjem za spoznavanje vrst posameznih dreves.

● **Labirint:** prostor za skrivanje. ● **Mestna ljudska kopel:** klet z urejenimi sanitarijami, previjalno mizo, minigalerijo s predstavitevijo starih slik kopališča in umetniško fontano kipark Mojce Smerdu in Alenke Vidregar. ● **Mestna kockarnica:** igralnica v prvem nadstropju stolpa z oblazinjenim počivališčem. ● **Knjižnica pod oblaki:** čitalnica v stolpu z majhno knjižnico v drugem nadstropju z udobnimi sedišči za obisk otrok s starši in za dojenje. ● **Zunanje igrišče:** ograjen prostor z igrali iz naravnih materialov z navezavo na notranje pokrito igrišče je razdeljen na igrišče za mlajše otroke, igrišče za igro z žogo, kolebnico, kotalkanje, rolkanje, vožnjo s kolesi ... in igrišče za starejše otroke.

Vrednost naložbe

Skupna vrednost izvedbe projekta v osnovni gradbeni pogodbi in aneksih ter nove pogodbe znaša 786.480,44 evra z DDV. Notranja oprema in igrala po pogodbi naročnika o opremljanju znaša 172.963,90 evra z DDV. Zunanje igrišče bo dograjeno najpozneje do konca aprila 2013 glede na vremenske razmere. Predračunska vrednost del znaša 146.000 evrov z DDV.

Otvoritveni dnevi Družinskega centra Mala ulica

● **Četrtek, 24. 1.,** 11.00: Otvoritev, 16.00: Cekinčki iz pravljичne skrinjice, 17.00: Ustvarjalnica
 ● **Petek, 25. 1.,** 16.00: Cekinčki iz pravljичne skrinjice, 17.00: Sezamova delavnica
 ● **Sobota, 26. 1.,** 11.00: predstava Zmajček (LGL), 15.30: Cekinčki iz pravljичne skrinjice, 16.30: Rišemo z Zoro Stančič
 ● **Nedelja, 27. 1.,** 10.30: Čarobni vonji s Severo Gjurin, 15.30: Cekinčki iz pravljичne skrinjice, 16.30: Arhitektura za otroke
 ● **Ponedeljek, 28. 1.,** 10.30: Pedokinetika (od 3. meseca do bočnega seda); 16.00 Pravljična urica; 17.00: Ustvarjalnica

- **Torek, 29. 1.,** 10.00: Klepet s svetovalko za dojenje (LLL); 16.00 Pravljičnice z Anjo Štefan 17.00: Ustvarjalnica
- **Sreda, 30. 1.,** 10.00: Pedokinetika (od bočnega seda do hoje); 16.00: Pravljična urica; 17.00: predstava Mamica, kje si? + ustvarjalnica (PEF); 17.00: Srečanje skupine LLL
- **Četrtek, 31. 1.,** 16.00: Cekinčki iz pravljичne skrinjice; 17.00: Otroška joga; 17.00: Učimo se kvačkanja z Almiro Sadar (2 uri - za odrasle)
- **Petek, 1. 2.,** 10.30: ATM vadba po metodi Feldenkrais; 16.00: Cekinčki iz pravljичne skrinjice; 17.00: Ustvarjalnica
- **Sobota, 2. 2.,** 10.30: Arhitektura za otroke; 15.30: Cekinčki iz pravljичne skrinjice; 16.30 Rišemo z Zoro Stančič
- **Nedelja, 3. 2.,** 15.30: Cekinčki iz pravljичne skrinjice; 16.30: Mathemine igre
- **Ponedeljek, 4. 2.,** 10.30: Pedokinetika (od 3. meseca do bočnega seda); 16.00: Pravljična urica; 17.00: predstava Elmer + ustvarjalnica (PEF)
- **Torek, 5. 2.,** 10.00: Klepet s svetovalko za dojenje (LLL); 16.00: Pravljičnice z Anjo Štefan; 17.00: Ustvarjalnica
- **Sreda, 6. 2.,** 10.00: Pedokinetika (od bočnega seda do hoje); 16.00: Pravljična urica; 17.00: predstava Prijatelj in pol + ustvarjalnica (PEF)
- **Četrtek, 7. 2.,** 12.00: Individualno svetovanje (familylab); 16.00: Cekinčki iz pravljичne skrinjice; 17.00: Otroška joga (od 4. leta dalje); 17.00: Učimo se kvačkanja z Almiro Sadar (2 uri - za odrasle)
- **Petek, 8. 2.,** 10.30: ATM vadba po metodi Feldenkrais; 16.00: Cekinčki iz pravljичne skrinjice; 17.00: Ustvarjalnica
- **Sobota 9. 2.,** 10.30: Arhitektura za otroke; 15.30: Cekinčki iz pravljичne skrinjice; 16.30: Rišemo z Zoro Stančič
- **nedelja, 10. 2.,** 10.30: Čarobni okusi s Severo Gjurin; 15.30: Cekinčki iz pravljичne skrinjice, 16.30: lutkovna predstava in ustvarjalnica (PEF)

Pridrujemo si pravico do spremembe programa. Podroben opis programa najdete na www.malaulica.si

Mag. Miran Gajšek: »Država Ljubljane še ni prepoznala kot svojega glavnega mesta«

14. januarja je bil na 22. seji Mestnega sveta sprejet Predlog Odloka o spremembah in dopolnitvah Odloka o občinskem prostorskem načrtu Mestne občine Ljubljana – izvedbenega dela. Od 325 prejetih pobud je občina lahko upoštevala 250 prispelih predlogov. Novo povabilo lastnikom in investitorjem za nadaljnje spremembe pa bo Oddelek za urejanje prostora objavil že v nekaj mesecih. Vodja oddelka mag. Miran Gajšek nam je pojasnil, da je pri tako natančnem načrtu, kot je izvedbeni, taka praksa povsem samoumevna, saj se življenjske okoliščine spreminjajo iz dneva v dan in terjajo ustrezen odziv mestne uprave. Spremembe izvedbenega dela Občinskega prostorskega načrta tako lahko predvidoma pričakujemo vsaki dve leti ali na tri leta. Z mag. Gajškom smo se pogovarjali o tem, predvsem pa tudi o letošnjih arhitekturno-urbanističnih načrtih.

Foto: Dunja Wedam

Temeljni urbanistični problem še vedno ostaja kompletna poglobitev železnice, kot jo predlaga Mestna uprava Mestne občine Ljubljana. Za Ljubljansko železniško vozlišče bi bilo mogoče v Bruslju letos podpisati pogodbe za 2 milijardi evrov, pa se država kljub prizadevanjem Ljubljane za to potezo ne odloči.

Kako izvajanje urbanistično-arhitekturnih projektov določa gospodarska kriza?

Projekti, ki jih načrtujemo za letos, segajo tudi v leto 2014, nekateri pa so še dolgoročnejši. Pri prostorskem načrtovanju sodelujemo z Regionalno razvojno agencijo Ljubljanske urbane regije (RRA LUR), kjer pripravljamo projekte za obdobje 2014–2020. Tam sodelujem kot vodja delovne skupine za okolje, prostor in infrastrukturo. Zaradi krize smo se letos lotili temeljitega premisleka o tem, kako celovito programsko reurbanizirati, prenoviti posamične dele mesta znotraj izvedbenega načrta. Izhodišče za to nam je bila lani sprejeta prometna politika Mestne občine Ljubljana, ki je politika trajnostnega prometa, s katero želimo zmanjševati odvisnost od avtomobila. Kot je že znano, zelo resno razmišljamo o zmanjševanju kapacitete prometa na Slovenski cesti, konkretnije med Šubičovo ulico in Ajdovščino. Tukaj naj bi promet potekal večinoma samo z javnim potniškimi sredstvi, avtobusi, morda pozneje tudi s kakšnimi drugimi vozili. Res pričakujem, da bosta država in EU sofinancirali projekte s področja javnega prometa v Ljubljanski urbani regiji in širše v Mestni občini Ljubljana.

Kateri od vabljenih projektov za prenovu Slovenske ceste pa bo dejansko realiziran?

Vse to so variantne rešitve, s katerimi smo urbanistično-arhitekturno stroko izzvali, da razišče možnosti oblikovanja, funkcioniranja in vzpostavitve identitete Slovenske ceste. Odločitev bo sprejeta še letos, saj lahko zdaj, ko smo končno po 110 letih izvedli Fabianijev obroč, začnemo s prekinjanjem močnega avtomobilskega toka na Slovenski cesti. Ravno zato, ker gre v krizi za manjše in bolj subtilne investicije v samem

mestnem jedru, bomo temeljito pretehtali, kako bi vzpostavili možnost za celovito urbanistično prenovu v mestnem jedru. To vključuje tudi nivo -1, kjer je bil npr. že zelo uspešno izveden Chopinov podhod.

Kaj prinašajo urbanistični posegi na nivo -1, če odštejemo boljše izrabo prostora?

Tovrstne intervencije sam poimenujem načelo urbanega palimpsesta. Gre za parafrazo literarne oblike, ki pomeni odkrivanje zakritih sledi Ljubljane v različnih zgodovinskih obdobjih, ki se kot dragocnost lahko pokažejo z arheološkimi raziskovanji. Ne smemo pozabiti, da se je v Sloveniji arheološka stroka zelo razvila z avtocestnim programom, ki je prinesel možnost arheoloških raziskovanj in s tem tudi razvoj te stroke. Svetovni višek in izjemen potencial za Ljubljano predstavlja lanskoletno odkritje najstarejšega kolesa na svetu, ki bo razstavljeno v Mestnem muzeju v Ljubljani.

Se ne bojite očitka, da se Ljubljana razvija predvsem v Centru in manj v drugih mestnih predelih?

V centru Ljubljane želimo s prostorskimi akcijami vzpostaviti možnost tudi za gospodarski razvoj, ker je v socialnem smislu samo mestno jedro dejansko center, središče kulturnega, gospodarskega in političnega življenja. To ni pomembno samo za Ljubljano in ljubljansko regijo, ampak za celotno državo Slovenijo in za ta del Evrope. Vedno namreč poudarjamo, da je geostrateška lega Ljubljane kot tudi Slovenije izredno pomembno stičišče štirih evropskih makroregij: Alp, Jadrana oz. Mediterana, Centralne in JV Evrope. V tem trenutku Evropa daje izjemno velik poudarek

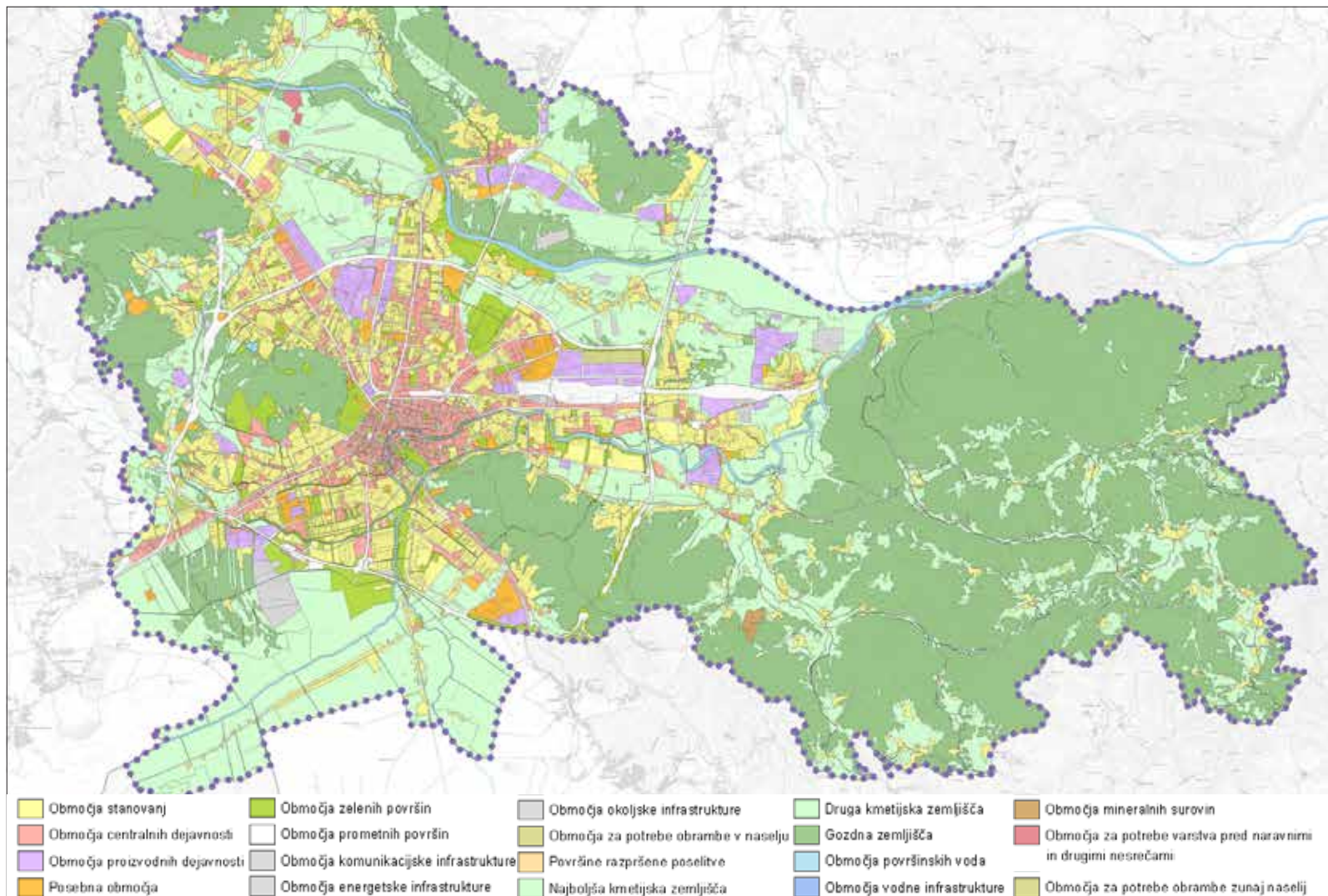
evropskim makroregijam in konkretno predvsem dvema makroregijama: donavski in jadransko-jonski. Od decembra 2012 je to uradna odločitev Evropskega sveta. Vplivi obeh makroregij se odražajo v vsej Sloveniji in še posebej v Ljubljani, znotraj Ljubljane pa v njenem centru.

Ali ni v tem smislu simbolno najpomembnejši zdaj sramotno zanemarjeni Trg republike?

Drži, načrt prenove Trga republike je ključen in s prenovu začnemo letos. To pomeni, da bomo končno dobili državniški trg, ploščad med parlamentom in dvema stolpnicama. Tam ne bo več prostora za avtomobile, projekt bo izveden po originalnem načrtu prof. Ravnikarja in namesto banalnega parkirnega prostora bo nastal reprezentativen trg. Pri tem čakamo, da bo v Ljubljani investirala tudi država in se končno začela zavedati svojega glavnega mesta.

Kakšne urbanistične posege pa lahko pričakujemo zunaj mestnega središča?

Razmišljamo o prenovi obstoječih stanovanjskih naselij: o prenovi prometne politike in energetske prenove. Stanovanjske soseske, ki so bile zelo kvalitetno načrtovane v 60. in 70. letih, je treba posodobiti. Nekaj dokumentov je bilo že narejenih, na primer za Savsko naselje, Štepanjsko naselje in trnovske bloke, kjer smo se lotili projektov zmanjševanja odvisnosti od avtomobila, kar pomeni, da bi bilo več avtomobilov pod zemljo. To je tudi še vedno tržna niša. Pri tem posebej poudarjam, da Evropska unija namenja ogromno denarja za energetske sanacije, za izolacijo stavb, za nova okna, nove strehe, nove ogrevalne naprave ...

Javni informacijski sistem prostorskih podatkov MOL na portalu UrbInfo

Prikaz območij enot urejanja prostora podrobnejše namenske rabe in prostorskih izvedbenih pogojev.

Kaj pa stara rana s funkcionalnimi zemljišči?

Startali smo tudi s projektom evidence zemljišč v Mestni občini Ljubljana, cilj je ureditev lastništva, kaj je zasebno funkcionalno zemljišče in kaj javno. Mestna občina Ljubljana začenja z odprodajo zemljišč, ki lastnikom pripadajo kot funkcionalno zemljišče v blokih, ker so stanovanjci skupaj s stanovanjem kupili tudi idealni delež zemljišča pred blokom. Ta del mora postati grajeno javno dobro, kot so ulice, trgi. Oddelek za nepremične je nekatere lastnike že pozval, naj odkupijo tiste dele, ki so si jih pravzaprav stanovanjci že uzurpirali. V celoti se tega področja ne da rešiti v enem letu, ampak šele dolgoročno.

Kakšni pa so načrti za samooskrbo s hrano?

Tukaj opozarjam na nov pojav v urbani kulturi, na tako imenovani *urban gardening*. Gre za zelenjavne in sadne vrtove na ravnih strehah, kar je v Centralni Evropi, v Švici in drugod zelo v porastu. Raziskali bomo, kakšne so realne možnosti za izkoriščanje ravnih streh za pridobivanje hrane. Ta trend je dober tako za novogradnje kot za sanacije starejših gradenj v ta namen. Moramo pa se tudi zavedati osnovne primerjalne prednosti Ljubljane. Tu imamo kljub vsemu možnost v zelo kratkem času – v primerjavi z drugimi glavnimi mesti – priti v neko zaledje in tam imeti vrt ali kupovati hrano.

Se bo nadaljevala tudi legalizacija črnih gradenj, kot se uspešno končuje na Rakovi jelši?

Vsekakor. S tem nadaljujemo tudi na drugih predelih, npr. na Tomačevem. Geodeti so že posneli stanje na presečni datum in tako omogočili izhodišče za legalizacijo; na

nekaterih predelih smo prebivalce že pozvali k legalizaciji.

Vemo, da je občina naredila vse, kar je in tudi kar ni v njeni pristojnosti, da bi zagotovila poplavno varnost Ljubljane. Kateri je naslednji korak?

Rešili smo problem poplavnega območja ob Savi, nismo pa še rešili problema vodonosnika Ljubljanskega polja. Tukaj moram poudariti, da pri tem zelo dobro sodelujemo z Ministrstvom za kmetijstvo in okolje, kjer imamo redne sestanke in bomo zagotovo našli rešitev. Z Agencijo Republike Slovenije za okolje smo dosegli pomemben konsenz glede možnosti gradnje na poplavnih območjih. Dogovor je tak, da tam, kjer nedvomno ni poplavne nevarnosti ali je po kategorizaciji majhna, tam, kjer je to rešljivo z gradbenotehničnimi sredstvi in ne z dvigovanjem terena in kjer bomo mi s svojimi strokovnimi študijami to dokazali, bi bil ta del Ljubljane lahko sproščen po potrditvi ARSO. Za druga področja pa bo treba izdelati občinski protipoplavni prostorski načrt za projekte, kakor je bil že uspešno izveden protipoplavni zadrževalnik na Brdnikovi. Vzpostavili smo model, ki se lahko uporabi tudi drugod v Sloveniji. Nanj smo skupaj z Agencijo zelo ponosni.

Kaj še načrtujete za letošnje finančno sušno leto?

Lotili se bomo tudi komunalnega opremljanja zemljišč, pri čemer je treba vedeti, da je to ena najdražjih postavk, po drugi strani pa se lahko gradi samo na komunalno opremljenih parcelah. Tega se bomo lotili načrtno in pogledali, kje lahko zagotovimo večja območja komunalnega opremljanja in se skupaj z našimi javnimi podjetji, predvsem s podjetjem Vodovod-Kanalizacija,

prijavili za črpanje evropskih sredstev, ki so za to področje na voljo. Eno od takih področij je kanal C0 od Medvod do čistilne naprave Zalog. To bi za sabo potegnilo celotno komunalno opremljanje na desnem bregu reke Save. Projekt je dogovorjen in čakamo na državo, da se izvajanje začne. Na strani Mestne občine je potrebno dogovarjanje o nadomestilu stavbnega zemljišča, komunalnega prispevka in komasacije. Tukaj posebej opozarjam na možnost pogodbene komasacije, če se vsi pravni lastniki strinjajo in je nova razdelitev v skladu z izvedbenim prostorskim aktom, ker vemo, da je upravna komasacija dolgotrajna.

Kako pa je s Partnerstvom Šmartinska in Partnerstvom Celovška? Ju bodo investitorji sposobni nadaljevati?

Veseli smo, da se kljub krizi projekt Partnerstvo Šmartinska izvaja. Končana sta velika projekta, Kristalna palača kot največja stavba v Sloveniji in Hotel Plaza. Oba sta uspešna in oba žarčita pozitivno energijo na svoje vplivno območje. Nadaljujemo s podrobnimi prostorskimi načrti za vhodni del, začetek Šmartinske. Ob tem spet čakamo na državo, da sofinancira podvoz pri Šmartinski, ki je podaljšanje Masarykove ceste pri tovarni Zmaj. To je zdaj enakih dimenzij, kot je bilo pred prvo svetovno vojno, zato želimo, da država financira, kot je financirala nadvoze in podvoze v Mariboru in Celju. V glavnem mestu bi morala biti urejena tudi kompletna komunalna oprema okoli Potniškega centra Ljubljana. Mestna občina Ljubljana je v zadnjih štirih letih vladi ničlikokrat predlagala, da bi bil to kohezijski projekt, vendar se država ne odziva, čeprav v Sloveniji za to področje ostajata neporabljeni 2 milijardi evrov!

Je v te načrte vključena tudi tako željno pričakovana poglobitev železnice?

Glede na to, da je 25 odstotkov delovnih mest v Ljubljani, je nujno rešiti Potniški center Ljubljana. Zelo smo nezadovoljni, ker se ne nadaljuje državni prostorski načrt za ljubljansko železniško vozlišče. Stoji že eno leto, ker obstaja dvom o študiji preveritve, ki sta ju naredili slovenski in nemški podjetji. Naše stališče je, da je treba čim prej primerjati obe varianti: ali se poglobi potniški promet v eni cevi in tovorni promet v drugi cevi ali pa se po drugi varianti potniški promet umesti pod zemljo, drugi pa ostane na obstoječem terenu. Stališče Mestne občine Ljubljana je, da je treba železnico kompletno poglobiti. Država se tukaj žal ne more odločiti – kljub zgledom na Dunaju, kjer so pravkar obnovili južno železnico, ki je stala več kot milijardo evrov, v Bratislavi, ki načrtuje poglobitev železnice za milijardo evrov, Zürichu s projektom poglobitve itn. Pri nas bi morali podpisati pogodbe za 2 milijardi v letošnjem letu. Ne vem, zakaj ne bi teh dveh milijard porabili za ljubljansko železniško vozlišče? Od tega bi imela korist celotna Slovenija, pa tudi EU.

Ljubljansko železniško vozlišče je največja primerjalna prednost v državi, ne le v Sloveniji, ampak tudi v Evropi, po drugi strani pa je v tem pogledu najmanj narejeno, ker so Slovenske železnice tak kolos, kjer se nič ne premakne. Na Dunaju se je lepo pokazalo, da obnova železnice pomeni multiplikator: za en evro vložka država dobi dva. Mestna občina Ljubljana je že večkrat predlagala vsakokratni vladi, da bi skupaj reševali trajnostno prometno infrastrukturo, Potniški center Ljubljana z ureditvijo napajanja Univerzitetnega Kliničnega centra. Če bi država namenila svojo skrb temu, da bi z 10 odstotki sredstev, ki ostajajo v Bruslju, opremila Potniški center Ljubljana in Klinični center, bi bila to celovita trajnostna rešitev; ko bi se pripeljali z avtom v Klinični center, bi parkirali v poceni podzemnih garažah, kot to funkcionira v garaži pod Kongresnim trgom, kjer je bila investitorica Mestna občina Ljubljana.

Se boste ob novem pozivu investitorjem lotili tudi sprememb namenske rabe zemljišč?

Vsekakor, čeprav je pri tem potrebno zahtevno okoljsko poročilo. Samo za primer naj povem, da je Ljubljana načrtovala dve veliki poslovni coni: eno v Zalogu, drugo pa ob kamniški železnici proti Trzinu. Žal nam v letu 2010 ni uspelo prepričati države, da bi naredili veliko poslovno cono na tej lokaciji. Tja bi lahko umestili poligon varne vožnje, ki ga v Ljubljani nimamo, pa ga potrebujemo za učenje varne vožnje, tam bi lahko alocirali podjetja, ki želijo imeti svoje poslovne prostore. Lastnik teh zemljišč je Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov; gre za meliorirano manj kvalitetno zemljišče. Če bi se država strinjala, bi lahko dobili denar za komunalno opremo iz Bruslja, s čimer bi lahko investitorju ponudili ceno komunalno opremljenega zemljišča, kot je to praksa v razvitih državah, in zemljišča ponudili podjetnikom, kot so npr. Akrapovič in Jakopin, ter tako podprli gospodarstvo. V OPN smo enemu odstotku teritorija kmetijskih zemljišč spremenili namensko rabo, kar je praktično zanemarljivo; za prehransko samooskrbo Ljubljane bi dodatnih 40 do 50 hektarjev ne pomenilo nič.

Kakšni pa so dolgoročni načrti?

Z RRA LUR smo pri pripravi razvojnega programa 2014–2020 uspešno zaključili projekt Javni potniški promet v regiji. Imamo opredeljeno varianto, da bi se uporabljale bolj trajnostne oblike prometa v regiji pri dnevni delovnih migrantih in tukaj je na potezi država, da investira v PR-projekte, v javni promet in v energetske prenovi. Drugi sklop je znanje. Tudi po oceni EU moramo v Sloveniji vzpostaviti triangel med znanjem (Univerzo), med tehnološkimi parki in med gospodarstvom. Ljubljana uspešno izvaja projekt Tehnološkega parka, se bo pa morala država odločiti, da bi se lotila tudi takega projekta, kot je Silicijeva dolina, da bo na eni coni koncentrirala vse znanje in ga povezala z gospodarstvom. Vendar država kljub temu, da ima vse glavne institucije svojega aparata v Ljubljani, Ljubljane še ni prepoznala za svoje glavno mesto. Gre za ostalino neurbane kulture. V glavnih ostaja t. i. urbofobija. Nesprejemljivo je na primer, da predsednik Republike Slovenije nima svoje rezidence, pa čeprav skromne, ali da ima država svoje prostore v industrijskih conah, ko bi jih morala imeti na najboljših lokacijah.

Kaj prinašajo posodobitve izvedbenega dela Občinskega prostorskega načrta

Tomaž Souvan

S sprejemom sprememb izvedbenega dela Občinskega prostorskega načrta Mestne občine Ljubljana je zaključena prva faza stalnega posodabljanja tega akta, ki določa urbanistično urejanje občine. Občina je živ, stalno spreminjajoč se organizem in temu je treba ta akt prilagajati in ga bomo tudi v prihodnje. Poleg tega je sedanjí prostorski načrt Mestne občine Ljubljana tudi akt, kakršnega Ljubljana doslej ni imela, izdelan na podlagi zakonodaje, ki prav tako še ni bila preizkušena v praksi. Zato so nam izjemno prav prišle enoletne izkušnje pri izvajanju prostorskega načrta, pri čemer moram posebej omeniti koristne pobude Upravne enote Ljubljana pri postopkih v zvezi z gradbenimi dovoljenji in sodelavcev posameznih oddelkov občine, na podlagi katerih smo opravili nekatere izboljšave in popravke v odloku.

Sicer pa je bila v začetku leta 2011 sprejeta odločitev, da bodo v tem postopku obravnavane pobude za spremembe, ki ne zahtevajo preverjanja skozi tako imenovani postopek celovite presoje vplivov na okolje, to je, ne zahtevajo izdelave okoljskega poročila in ne prinašajo sprememb strateškega dela Občinskega prostorskega načrta. Tako recimo ni prišlo do sprememb namenske rabe kmetijskih in gozdnih zemljišč v zavidljiva.

V postopku je bilo obravnavanih 325 pobud, ki so na občino prispele po uveljavitvi OPN MOL v letu 2010, od katerih jih je bilo v spremembe, skladno z omenjenimi izhodišči, uvrščenih 250.

Kljub temu, da gre za zelo različne spremembe, lahko glavnino razvrstimo v tele sklope:

- S spremembami dajemo dodatne možnosti za realizacijo občinskih programov otroškega varstva, Stanovanjskega sklada MOL in za gradnjo podzemnih garaž v stanovanjskih soseskah.
- Omogočena je legalizacija posameznih stavb, predvsem je zdaj podana pravna podlaga za legalizacijo območja Rakove jelše, kar je pogoj za začetek komunalnega urejanja tega območja. Za legalizacije še drugih žarišč nelegalne gradnje kot Tomačevega ali dela Rakove jelše južno od avtoceste pa so predvideni tako imenovani OPPN-ji za delno prenovi.

- Nekatere spremembe izhajajo iz sprejete Prometne politike Mestne občine Ljubljana. Gre predvsem za uveljavitev novih, milejših normativov za zagotavljanje števila parkirnih mest v predelih, dobro oskrbljenih z javnim prevozom, kar naj bi spodbudilo uporabo javnega prevoza.

- Naslednje so spremembe na področju javnih površin, predvsem z natančnejšo določitvijo regulacijskih linij prometnic.

- Dopolnjena so določila glede medsebojnih odmikov med stavbami, velikosti gradbenih parcel in pomožnih objektov, kar bo predvsem graditeljem v gosteje pozidanih predelih omogočilo več svobode pri načrtovanju.

- Na podlagi dolgotrajnih usklajevanj z Agencijo RS za okolje v zvezi z zagotavljanjem varstva pred poplavami je spremenjen 84. člen odloka, ki zdaj dopušča načrtovanje in izvajanje delnih omilitvenih ukrepov za posamezna manjša območja kot doslej, kar bo občini omogočilo, da bo lahko te ukrepe izvajala postopoma. Izvedeni ukrepi so namreč pogoj, da bo na sedaj poplavnih območjih mogoče graditi.

- Omogočene so nekatere pobude individualnih investitorjev glede izrisa gradbenih črt, izrabe zemljišč ali dovoljenih višin objektov.

- Izvedena je uskladitev z medtem spremenjeno zakonodajo (z Zakonom o kmetijskih zemljiščih, Zakonom o cestah, Uredbo o klasifikaciji vrst objektov in z Uredbo o vodovarstvenem območju za vodno telo vodonosnika ljubljanskega polja).

Na javni razgrnitvi, ki je bila med 16. aprilom in 16. majem 2012, smo dobili 509 pripomb občanov, zainteresirane strokovne javnosti in predstavnikov Mestne občine Ljubljana. 197 pripomb je bilo v celoti ali delno upoštevanih, 119 je bilo zavrženih, preostale pa se niso nanašale na spremembe OPN. Stališča do pripomb so bila objavljena na spletnih straneh Mestne občine Ljubljana.

Izjemno hitro, takoj ko bo mogoče pripraviti neuradno prečiščeno besedilo, bo spremenjeni Občinski prostorski načrt, tudi njegov grafični del, dostopen na portalu UrbInfo, kar nam omogoča popolnoma digitalizirani postopek njegove priprave.

Zakaj smo morali nekatere pripombe zavriniti?

Zakonodaja zahteva, da občina vsako predlagano spremembo prostorskega načrta javno razgrne, da se imajo občani in druga zainteresirana javnost možnost o njej opredeliti. Zato pripombe, ki smo jih dobili šele v času javne razgrnitve – takih je bilo 72 – niso mogle biti upoštevane in smo jih opredelili kot pobude za naslednje spremembe OPN. Zavrjene so bile tudi tiste pripombe, ki so preveč odstopale od strateških izhodišč prostorskega načrta.

Nova imena ulic in mostov

Nekatere ulice v Ljubljani so dobile novo ime, nekatere imajo po novem spremenjen potek, Lipičeva ulica je ukinjena, nova imena imajo so dobili tudi nekateri mostovi in brvi. Na 22. seji Mestnega sveta 14. januarja so namreč mestni svetniki in svetnice na predlog Komisije za poimenovanje naselij in ulic sprejeli predlog Odloka o določitvi imen ulic, mostov, brvi in sprememb potekov ulic na območju Mestne občine Ljubljana ter Predlog Odloka o določitvi imen ulic, ukinitvi imena ulice in spremembah potekov ulic na območju Mestne občine Ljubljana. Mestna občina Ljubljana zagotavlja finančna sredstva za izvedbo s tem odlokom določenih sprememb, napisne ulične table, tablice spremenjenih in preštevilčenih hišnih števil obstoječih stavb. Fizične osebe, ki imajo na območju, na katero se spremembe nanašajo, prijavljeno stalno ali začasno bivališče, in pravne osebe zasebnega in javnega prava, ki imajo na tem območju sedež, pa morajo kriti stroške zamenjave osebnih dokumentov oziroma listin v zvezi s poslovanjem.

Spremembe dosedanjih ulic

Alešovčeva ulica

je po novem krajša. Začenja se slepo ob križišču Celovške ceste z Drenikovo ulico in ulico Na jami, nadaljuje v smeri severovzhodno in se slepo zaključuje pred Goriško ulico. Del ulice od Goriške ulice severno čez železniško progo Ljubljana–Jesenice in čez križišče z Magistrovo ulico pa do izteka je ukinjen zaradi nesprejemljivega dejanskega stanja poteka celotne ulice, spremenjene urbanistične, komunalne in prometne ureditve območja urejanja. Dejansko stanje poteka ulice je v nasprotju s pravili za določanje poteka ulice, saj je ta glede na prometno in komunalno ureditev večkrat prekinjena, zato odlok določa potek dejanskega stanja.

Litostrojska cesta

je po novem daljša na severovzhodni strani in poteka vzporedno z mestno severno obvozno cesto (AC obročem), zaključuje pa se v križišču z Verovškovo ulico. Ulica se začne slepo ob križišču Celovške ceste z Drenikovo ulico in ulico Na jami, nadaljuje v smeri severovzhodno in se slepo zaključuje pred Goriško ulico. Potek Alešovčeve ulice se s tem skrajša za skoraj polovico. Ulica je bila deljena na dva dela, kar je v nasprotju s pravili za določanje potekov ulic, nov potek pa je določen na podlagi dejanskega stanja v razdobju več kot dvajsetih let.

Ukinjena ulica

Lipičeva ulica

od Ljubljanice na vzhodni strani Vrazovega trga proti severu do križišča

z Zaloško cesto in Hrvatskim trgom je ukinjena zaradi ločitve cestnoprometnih ureditev na dva ločena višinska nivoja cestnih povezav, novozgrajenega Fabianijevega mostu, ki povezuje Roško cesto z Zaloško cesto v zgornjem nivoju in Poljanski nasip z nabrežjem na drugi strani Ljubljanice v spodnjem nivoju.

Nov potek ulice

Roška cesta

je podaljšana severno od križišča s Poljansko cesto, nadaljuje se severno čez novozgrajeni most do križišča z Zaloško cesto in Hrvatskim trgom.

Sprememba nove meje trga

Vrazov trg

ima spremenjeno svojo zaradi ureditve potekov Rozmanove ulice v križišču, kjer se odcepi novo imenovano Šuštarjevo nabrežje in meji nanj.

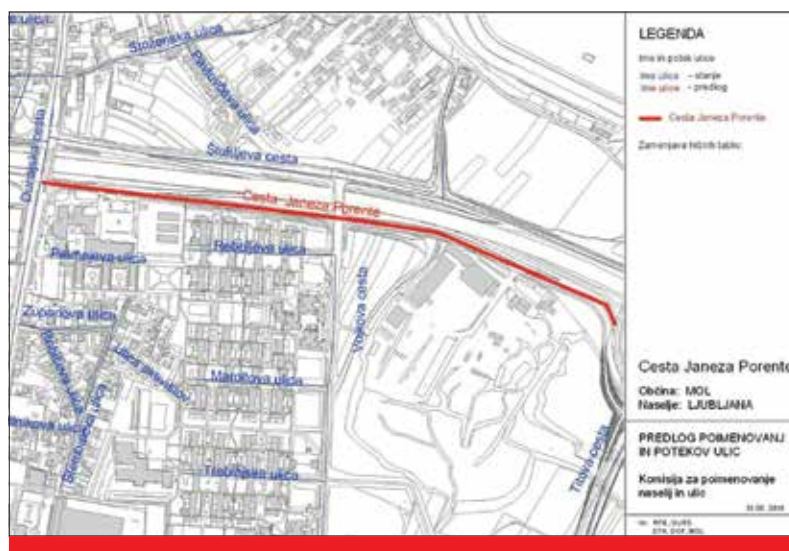
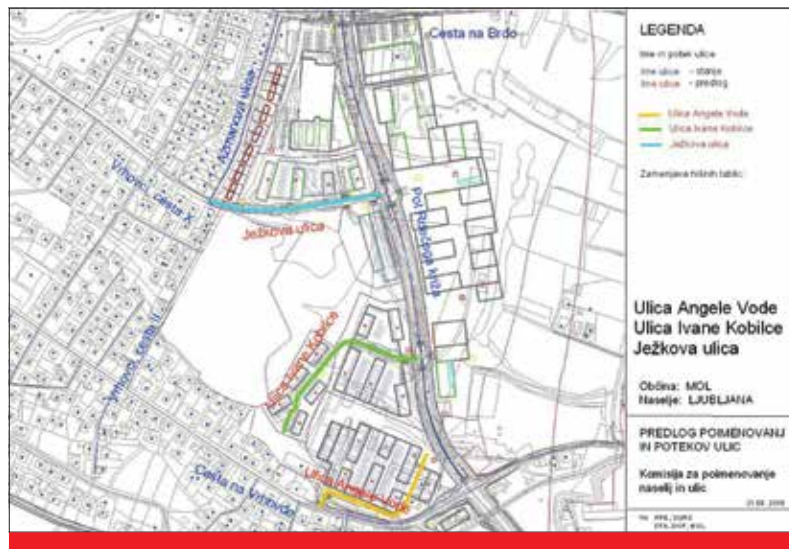
Ukinitev dela ulice

Tomačevska cesta

Del te ceste je ukinjen od križišča pri Plečnikovih Žalah severovzhodno in na razdalji približno 100 m od prvotnega začetka; kjer se potek odcepi vzhodno, se opusti cestišče vse do slepega dela Tomačevske ceste pred križiščem Koželjeve ulice in ulice Na Žalah.

Kranjčeva ulica

Del te ulice je ukinjen od ukinjenega dela Tomačevske ceste na novo imenovani Štajerski cesti severno v dolžini približno 200 m do križišča nove Štajerske ceste s Kranjčevo ulico.

Koželjeva ulica

Del te ulice je ukinjen od novo imenovane Štajerske ceste severozahodno vse do Dečkove ceste in od Tomačevske ceste do novega križišča s Kranjčevo ulico.

Spremenjeni poteki ulic

Tomačevska cesta

ima spremenjen začetek poteka v križišču s Kranjčevo ulico, nadaljuje se vzhodno mimo odcepa s Koželjevo ulico, potek nadaljuje jugovzhodno do Tomačevske ceste, mimo odcepa ulice Na Žalah, poteka ob pokopališču Žale, starem delu pokopališča na eni strani in novem delu na drugi strani, nadaljuje potek čez AC obroč do križišča ulic Tomačevo in V dolini pri avtobusnem obračališču javnega MPP Tomačevo, kjer se potek konča.

V dolini

Potek ulice se nadaljuje severovzhodno in se zaključuje pri Danjkovi ulici.

Kranjčeva ulica

Potek ulice je spremenjen tako, da poteka od Vojkove ulice jugovzhodno in se zaključuje do križišča z novoimenovano Štajersko cesto.

Koželjeva ulica

Potek ulice je spremenjen tako, da se na razdalji približno 20 m od začetka Tomačevske ceste odcepi severno in se konča v sklenjenem izteku. Stavbe ukinjenega dela Koželjeve ulice bodo preštevilčene.

Tomšičeva ulica

se odcepi severozahodno od Slovenske ceste pri veleblagovnici Nama in poteka do Prešernove ceste.

Ukinitev dela ulice

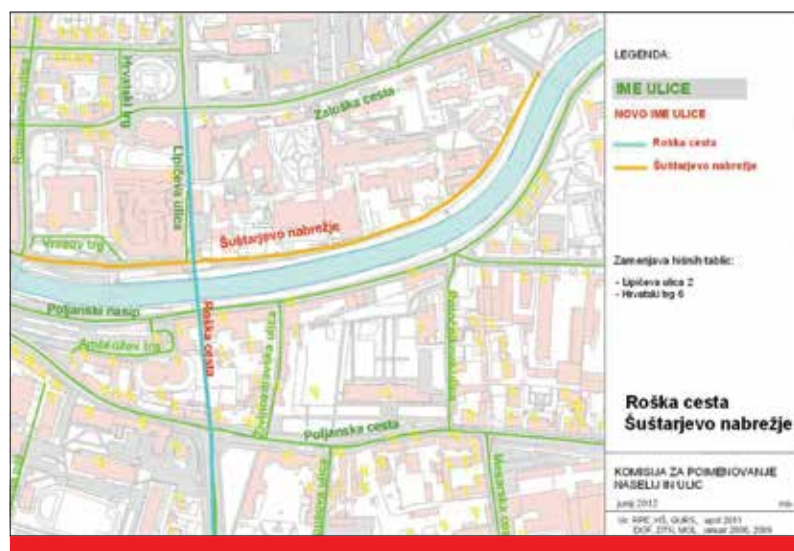
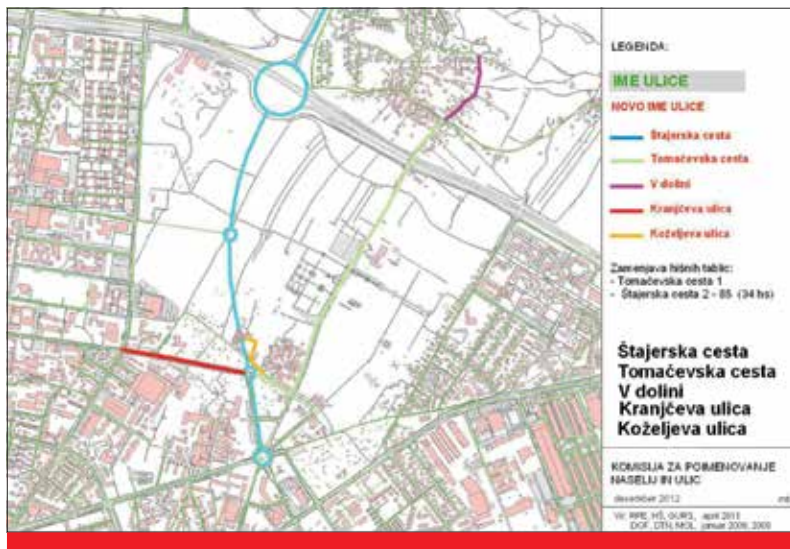
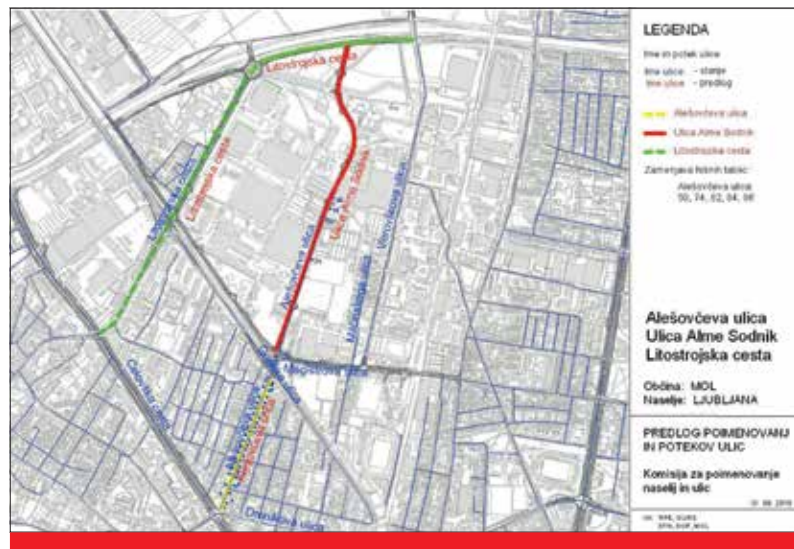
Tomšičeva ulica

Del te ulice se ukine severozahodno v dolžini približno 100 m od Prešernove ceste do Bleiweisove ceste, kjer se slepo konča.

Nove ulice

Ulica Angele Vode

se odcepi zahodno od Ceste na Vrhovce v razdalji okoli 220 m od križišča s cesto Pot Rdečega križa, nato v ostrem desnem zavoju spremeni potek vzporedno s Cesto na Vrhovce, na dolžini okoli 120 m spremeni smer pravokotno proti severovzhodu in se zaključuje pri dostopu do načrtovane zadnje stavbe pred cesto Pot Rdečega križa.

Ulica je dobila ime po slovenski učiteljici, publicistki, defektologinji in borki za pravice žensk (1892–1985).

Ulica Ivane Kobilce

se odcepi zahodno od Poti Rdečega križa okoli 250 m od križišča s Cesto na Vrhovce, nato se nadaljuje proti zahodu in na dolžini okoli 80 m spremeni potek pravokotno proti jugozahodu ter se slepo zaključi v obliki dveh cestnih krakov, ob katerih sta načrtovani dve stavbi. Novoimenovana ulica nosi ime po slovenski slikarki Ivani Kobilci (1861–1926).

Ježkova ulica

se odcepi zahodno od Poti Rdečega križa na razdalji okoli 450 m od križišča s Cesto na Vrhovce, nato poteka proti zahodu do ulice Vrhovci, cesta X in se zaključi pred križiščem z Ažmanovo ulico. Ime nosi po Franetu Milčinskem – Ježku (1914–1988), znamenitem slovenskem satiriku, mladinskem pisatelju, igralcu, režiserju, humoristu, pesniku in šansonjerju

Cesta Janeza Porente

se odcepi na Dunajski cesti desno pri stavbi WTC, poteka vzhodno kot servisna

priključna cesta na mestno severno obvozno cesto (AC obroč) z AC oznako št. 3 Ljubljana–Bežigrad, poteka vzporedno z njo in se zaključi v krožišču Tomačevo (Tomačevsko krožišče z AC oznako št. 2 Ljubljana–Črnuče). Janez Porenta (1896–1942) je slovenski telovadec, ki je padel v Gramozni jami.

Ulica Alme Sodnik

se odcepi v križišču Magistrove ulice, železniške proge Ljubljana–Jesenice, Goriške ulice in Smrekarjeve ulice, poteka severno in se zaključi na Litostrojski cesti. Alma Sodnik je slovenska filozofinja (1896–1965).

Šuštarjevo nabrežje

Ulica se odcepi jugovzhodno od začetka Rozmanove ulice pri Šentpeterskem mostu in poteka ob levi brežini Ljubljanice do Mrtvaškega mostu. Ime nosi po dr. Alojziju Šuštarju (1920–2007), ljubljanskem nadškofu in metropoliitu.

Štajerska cesta

se odcepi severno od žalskega krožišča, nadaljuje potek severno skozi krožišče s Kranjevo ulico, nadaljuje potek severno do

krožišča z Božičevo ulico do že imenovane Štajerske ceste v krožišču Tomačevo, kjer je začetek poteka Štajerske ceste. Ta nadaljuje potek severovzhodno čez križišče Šlandrove ulice in Brnčičeve ulice ter Dunajske ceste in Zasavske ceste v Črnuče vse do meje z Občino Trzin. Stavbe bodo preštevilčene.

Ulica Frana Windischerja

se odcepi severozahodno od Prešernove ceste v križišču iz smeri Tomšičeve ulice in poteka vse do Bleiweisove ceste, kjer se slepo konča. Ime nosi po dr. Franu Windischerju (1877–1955), pravniku, gospodarstveniku in mecenu slovenskih likovnih umetnikov, soustanovitelju in članu upravnega odbora ljubljanske borze in ljubljanskega velesojma, predsedniku društva Narodna galerija in pozneje predsedniku državnega zavoda Narodna galerija ter dolgoletnem predsedniku Umetnostnozgodovinskega društva.

Sulčja ulica

se odcepi severozahodno od Ižanske ceste pri stavbi s številko Ižanska cesta 440 in poteka zahodno v dolžini približno 180 m

ter se slepo konča pred stavbo z oznako Ižanska cesta 442 L. Ime je dobila po ogroženi vrsti ribe (hucho hucho), največji vrsti postrvi, ki živi tudi v Sloveniji.

Rakarska ulica

se odcepi severozahodno od Ižanske ceste pri stavbi s številko Ižanska cesta 438 in poteka zahodno v dolžini približno 180 m in se slepo konča. Ime nosi po ogroženi ptici rakarju (acrocephalus arundinaceus), kot drozg veliki trstnici.

Slavčja ulica

se odcepi severozahodno od Ižanske ceste pri stavbi s številko Ižanska cesta 436 in poteka zahodno v dolžini približno 150 m in se slepo konča pred stavbo z oznako Ižanska cesta 438 J. Ime ima po ranljivi vrsti ptice slavcu (luscinia megarhynchos).

Nova imena mostov in brvi Gruberjeva brv

poteka v smeri Streliške ulice čez Gruberjev prekop in železniško progo Ljubljana–Škofljica in izhodom na Hrdeckega cesto. Brv je bila prvotno poimenovana po Streliški ulici.

Hladnikova brv na Špici

poteka v smeri ulice Prule čez Gruberjev prekop in izhodom na Izansko cesto. Brv je poimenovana po delu Prul Špici in po ustanovitelju Botaničnega vrta Francu Hladniku (1773–1844). Špica je namenjena rekreaciji in počitku, je krajevna značilnost, ki so jo želeli že občani nekdanje Občine Ljubljana Center in prebivalci Prul uporabljati za dostop do načrtovane Hiše znanja in eksperimentov na lokaciji nekdanje Hoje ob Izanski cesti.

Hradeckega most

Most je prestavljen z lokacije Mrtvaškega mostu in poteka iz smeri Hrenove ulice in Grudnovega nabrežja čez Ljubljano z izhodom na Krakovski nasip. Ime je že bilo izbrano, vendar se je na lokaciji nekdanje ljubljanske mrtvašnice prijelo kot Mrtvaški most. Leta 1931 ga je sem prestavil arhitekt Jože Plečnik, pred tem je bil ta litoželezni most postavljen 18. oktobra 1867 kot Hradeckega most na lokaciji Čevljarskega mostu, ki je zamenjal starega lesenega. Čeprav služi kot brv, se z zgodovinskim razlogom ohranja kot most. Obnovljen je bil spomladi leta 2011 in postavljen na novi lokaciji s prvotnim starim imenom Hradeckega most. Ime nosi po zaslužnem ljubljanskemu županu Janezu (Johannu) Nepomuku Hradeckem (1775–1846), ki je bil na čelu mesta od leta 1820 do smrti leta 1846.

Ribja brv

poteka iz smeri Ribjega trga na Cankarjevem nabrežju čez Ljubljano z izhodom na Hribarjevo nabrežje in Gerberjevo stopnišče. Brv je poimenovana po Ribjem trgu kot krajevni značilnosti. V arhitekturnem in konstrukcijskem pogledu je začasna, ker je nosilna konstrukcija dotrajana. Na tem mestu je v načrtu nova stalna brv po že izbrani arhitekturni rešitvi, pridobljeni na javnem natečaju.

Mesarski most

poteka med tržnimi lopami Plečnikovih arkad Adamič-Lundrovega nabrežja 3 in 5 čez Ljubljano na Petkovškovo nabrežje. Ime

SEZNAM MOSTOV IN BRVI

1. Gruberjeva brv
2. Karlovški most (stari, novi)
3. Hladnikova brv na Špici
4. Prulski most
5. Hradeckega most
6. Šentjakovski most
7. Čevljarski most
8. Ribja brv
9. Tromostovje
10. Mesarski most
11. Zmajski most
12. Žitni most
13. Šentpeterski most
14. Fabianijev most
15. Materinski most
16. Poljanska brv
17. Moščanski most
18. Štepanjski most
19. Codellijev most (stari, novi)
20. Fužinski most
21. Barjanski most
22. Moščanska brv
23. Brv ob sotočju
24. Mekinčeva brv
25. Kajuhov most

Vir: DOF, MOL 2012 december 2012

ostaja kot spomin na prvotno načrtovano Plečnikovo zasnovano mostu. Most je bil predan v javno rabo 6. julija 2010.

Žitni most

poteka iz smeri Gestrinove ulice na Poljanskem nasipu čez Ljubljano z izhodom na Petkovškovo nabrežje v smeri Usnjarske ulice. Ime je vzeto iz zgodovine, ker v bližini mostu stoji Ambrožev trg, ki je bil v letih od 1876–1898 poimenovan kot Žitni trg, na katerem so potekali sejmi in trgovanje z živino in žiti.

Fabianijev most

most poteka iz smeri podaljška Roške ceste čez Ljubljano z izvozom na Lipičevo ulico do križišča Hrvatskega trga in Zaloške ceste. Most je dobil ime po urbanističnemu snovalcu sodobne Ljubljane, arhitektu Maksu Fabianiju (1865–1962). Most preči reko Ljubljano skladno z rešitvami, ki jih

je arhitekt prikazal mestnim svetnikom leta 1899 kot Načrt bele Ljubljane v okviru strokovnih podlag za regulacijski načrt Mesta Ljubljane po potresu iz leta 1895. S to rešitvijo je dopolnjena cestna mreža mestnih cestnih povezav, ki jih je predlagal Fabiani.

Poljanska brv

je načrtovana in še ni v izgradnji, potekala bo iz smeri Novih Poljan (Koblarjeve ulice in ulice Ob Ljubljani) čez Ljubljano z izhodom na Zaloško cesto. Poljanska brv je predvidena že iz let 1989–1990, ko je bil izveden javni urbanistično-arhitekturni natečaj za rešitve stanovanjske gradnje SO Ljubljana Center, ki so bile predmet sprejetega zazidalnega načrta za gradnjo Novih Poljan. Ime je privzeto kot krajevna značilnost.

Moščanski most

poteka v smeri Grablovičeve ulice vzporedno z železniškim mostom čez Ljubljano in izvozom na križišče z Zaloško cesto, predstavlja ozko grlo v prometu, zato je v načrtu izgradnja novega in primernejšega. Ime mostu je privzeto kot krajevna značilnost in ga že uporabljajo krajani širšega območja, saj je do leta 1994 skupaj z odstranjenim industrijskim objektom Pletenine predstavljal mejno črto med Občino Center in Občino Moste Polje.

Barjanski most

poteka čez Gradaščico v smeri Barjanske ceste v križišču s Finžgarjevo in Gradaško ulico. Most je bil zgrajen in dan v javno rabo decembra 2007. Predlog za poimenovanje mostu je privzet kot krajevna značilnost, ker je že v rabi med krajani širšega območja.

Materinski most

poteka čez Ljubljano pri porodnišnici, povezuje Zaloško cesto s Poljanskim nasipom.

Ime nadomestnega mostu je spremenjeno in se nanaša na bližnjo porodnišnico, h kateri vodi.

Moščanska brv

poteka čez Ljubljano iz smeri Pugljeve ulice, povezuje ulico Ob Ljubljani z Zaloško cesto.

Brv ob sotočju

poteka čez Ljubljano Gruberjevega prekopa v smeri Miklavčeve ulice čez Kajuhovo ulico proti ulici Ob sotočju in Štepanjskemu naselju.

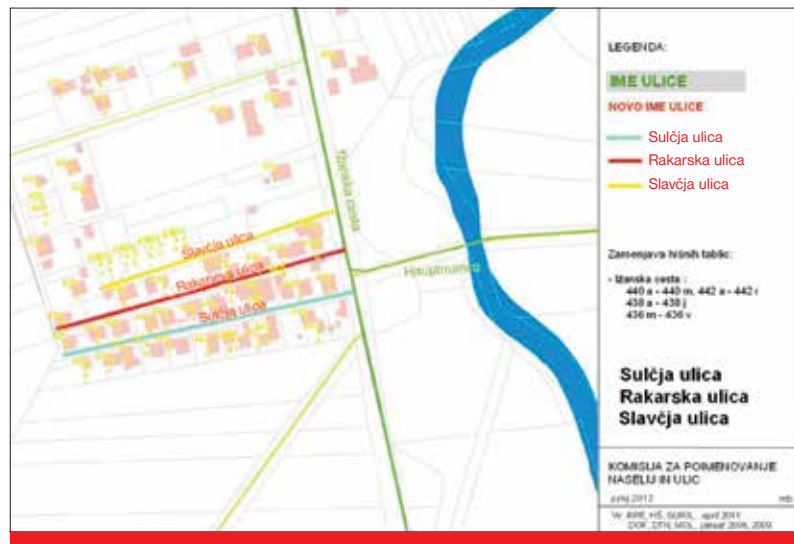
Mekinčeva brv

poteka čez Ljubljano, Gruberjev prekop v smeri Povšetove ulice od končnega postajališča LPP proti Štepanjskemu nabrežju in Miklavčevi ulici.

Kajuhov most

poteka čez Ljubljano, Gruberjev prekop, zgrajen je na Kajuhovi cesti južno od križišča s Povšetovo ulico, in preči Ljubljano v smeri proti Litijski cesti pred križiščem ob Štepanjskem nabrežju.

Na osrednjih lokacijah ima Ljubljana še naslednje mostove, katerih seznam je ob novo poimenovanih objavljen v novem odloku: ● Karlovški most – stari, ● Karlovški most – novi, ● Prulski most, ● Šentjakovski most, ● Čevljarski most, ● Tromostovje, ● Zmajski most, ● Šentpeterski most, ● Štepanjski most, ● Codellijev most – stari, ● Codellijev most – novi, ● Fužinski most.

»Mesto je živo, polno dogajanja«

Staša Cafuta Trček

Fotografije: Staša Cafuta Trček

Boštjan Berglez

Bell

Ricardo Yvan de La Cruz Cueva

Simon Eddison

Optimističnim podatkom o obisku tujih gostov tudi tokrat pritrjujejo laskavi vtisi tujih turistov o Ljubljani. Turistični obisk v Ljubljani je lani dosegel vrsto rekordov: gostje so pri nas prenočevali 839.348-krat, kar je za 6,1 odstotka več kot v 2011, ko je bilo realiziranih 790.748 nočitev. Decembra 2012 je bilo v Ljubljani 50.197 nočitev, kar je za 4,6 odstotka več kot decembra 2011. Tudi ljubljanski turistično informacijski centri so bili decembra dobro obiskani, prišlo je kar 16.037 obiskovalcev, kar je za 43 odstotkov več kot predlani. Tudi uradno spletno mesto visitljubljana.com, ki je v letu 2012 doživelo inovativno prenovno na odzivni dizajn, je decembra zabeležilo rekorden obisk: imelo je kar 85.032 obiskovalcev s 111.220 obiski spletnega mesta, kar pomeni 60 odstotkov večji obisk v primerjavi z decembrom 2011. Silvestrovo je v ljubljanskih hotelih pričakalo 16,2 odstotka turistov več kot leto poprej. Optimističnim podatkom o ljubljanskem turizmu tudi tokrat pritrjujejo dobri vtisi tujih turistov o našem glavnem mestu.

Boštjan Berglez, Stuttgart, Nemčija

Rojen sem v Nemčiji, a ker so moji starši Slovenci, Slovenijo obiščem vsaj enkrat na leto. Opažam, da se je Ljubljana zelo lepo razvila, predvsem imam v mislih urejenost in ljudem prijazno mesto. Javne površine, ki so namenjene vsem, so v zadnjih nekaj letih doživele prenovno in zdi se mi, da postaja Ljubljana zelo primerljiva z našimi mesti v Nemčiji, kjer dajemo velik poudarek kultiviranju zunanje podobe mesta.

Bell, marketing manager, Peking, Kitajska

V Evropi sem službeno. V Ljubljani bom ostal eno noč, saj mi vaše letališče služi kot transfer med Sarajevom in Tirano. Če primerjam vse vzhodno- in južноеvropske države, ki sem jih obiskal, lahko povem, da ste z vidika razvitosti daleč pred vsemi. Ne vem sicer, koliko vam pomeni ta primerjava, saj vem, da se želite primerjati z razvitim Zahodom. Včeraj sem si ogledal v Stožicah košarkarsko tekmo med Olimpijo in moskovskim klubom. Dvorana je res super! Rad bi povedal, da sem zelo razočaran nad ljubljanskimi taksisti, ki so me dobesedno oskubili, in apeliram na mestno oblast, da uredijo taksistični kaos.

Ricardo Yvan de La Cruz Cueva, znanstvenik, Sao Paulo, Brazilija

Najbolj mi bo ostala v spominu vaša dobra hrana. Odlična jurčkova kremna juha, goveji zrezki, domače testenine in kuhano vino. Moram priznati, da nisem poznavalec vin, a pri vsakem obroku me je spremljalo vaše vino, ki me je vsakič navdušilo. Torej ste poleg zelene dežele tudi vinska dežela. V spominu mi bodo ostala tudi vaša arhitektura, stavbe, na katerih so kipi, pa tudi Zmajski most me je fasciniral. Slovenci ste zelo odprti, želel bi pohvaliti vodiče, ki so me spremljali pri ogledih in me tudi naučili nekaj slovenskih besed, za katere upam, da jih ne bom pozabil in jih bom lahko kdaj tudi uporabil. Za mano je 15 nepozabnih dni.

Simon Eddison, računovodja, London, Velika Britanija

Prijatelji so mi tople priporočali obisk Slovenije in ker sem si ogledal že skoraj celotno vzhodno Evropo, vaše dežele pa še ne, je bila pot k vam logična izbira. Ljubljani se bom posvetil dva dneva, nato pa še en dan Bledu. Spim v hostlu Celica, ki je kljub pričakovanemu ponovoletnemu zatišju presenetljivo poln turistov. Najbolj mi je v Ljubljani všeč razgled. Mesto leži v

objemu hribov in gora. Srečo imam, da je lepo vreme, in sem lahko doživel lepoto, o kateri so mi pripovedovali prijatelji in me navdušili za Slovenijo. Obisk Slovenije in Ljubljane bom priporočal tudi svojim staršema.

Rumyana Bekyarova, vodja službe za upravljanje glasbenih avtorskih pravic, Sofija, Bolgarija

S pevskim zborom Osanna smo na poti na festival Ortodoksnih cerkvenih pesmi v Italiji. Ljubljana nam je na pol poti, zato bomo tukaj tudi prenočili in si odpočili od naporene vožnje. Mesto je, brez pretiravanja, kot iz pravljice. Moderno in staro se uigrano prepleta. Je čisto. Zgradbe so obnovljene. Naša skupina je navdušena nad novoletno okrasitvijo. Prav vidi se, da ni »instančna«, da je zagotovo pod okrasitvijo podpisan umetnik, ki je dal pečat prednovoletnemu vzdušju. Prespali bomo v hostlu Alibi.

Biranchi Das, Orissa, Indija

Trenutno živim na Hrvaškem, v Koprivnici, kjer sem zaposlen pri Ericssonu. V Ljubljani sem poslovno, saj sodelujemo pri vzpostavljanju omrežja 4G. Prvi vtis o

mestu je prijeten. Všeč mi je razsvetljava, ki je premišljeno postavljena. Slišal sem, da je novoletna osvetlitev tudi nekaj posebnega, zato se nameravam vrniti in doživeti še praznične luči.

Davide Petrillo, študent, Sabiadoro, Italija

S prijatelji, skupaj nas je pet, smo se odločili, da bomo vsako leto preživeli novo leto v drugi evropski prestolnici. Letos je bila na vrsti Ljubljana. Silvestrovali smo na prostem. Fino vzdušje, mesto je živo, polno dogajanja, na voljo so hiške z lepimi in uporabnimi spominki. Všeč so mi številni majhni trgi in reka, ki daje mestu poseben čar.

David Dona, študent, Lignano, Italija

V Ljubljani so mi všeč vaši majhni pubi, kavarne in gostilne. V velikih mestih je vedno vse ogromno, pri vas pa ima človek občutek, da lahko vse obvlada in se zaradi tega počuti bolje. Novo leto smo pričakali na prostem, v centru. Prespali smo v kampu oziroma hotelu Ljubljana Resort. Med nami je zelo popularen vaš ljubljanski zrezek. Sicer pa smo se študentje prehranjevali s čevapčiči in pili Laško pivo.

Rumyana Bekyarova

Biranchi Das

Davide Petrillo

David Dona

90 let Gasilske brigade

Fotografiji: Janez Kotar

Nepogrešljiva Gasilska brigada Ljubljana, ki z gledno skrbi za varnost Ljubljane, je lani s slavnostno akademijo praznovala svojo 90-letnico. Slovesno praznovanje jubileja v Centru urbane kulture Kino Šiška so počastili župan Zoran Jankovič, visoki predstavniki mesta, države in gasilske organizacije ter polna dvorana obiskovalcev.

Gasilska brigada Ljubljana je 23. oktobra lani s slavnostno akademijo obeležila svojo 90-letnico delovanja. Slovesnost je potekala v Centru urbane kulture Kino Šiška v Ljubljani, akademije pa se je udeležilo več kot 400 gostov, sedanjih in nekdanjih zaposlenih v Gasilski brigadi, župan Zoran Jankovič, Branko Dervodel, namestnik generalnega direktorja Uprave Republike Slovenije za zaščito in reševanje, predsednik Gasilske zveze Slovenije Anton Koren, poveljnik Gasilske zveze Slovenije Matjaž Klarič, vodstvo in prostovoljni gasilci 35 gasilskih društev Gasilske zveze Ljubljana ter predstavniki drugih poklicnih gasilskih enot v Sloveniji.

Ob jubileju nova oprema: vozilo za ekološka posredovanja, dve vozili za prevoz moštva in cisterna za gašenje gozdnih požarov

Pred prireditvijo je župan Zoran Jankovič v uporabo Gasilski brigadi Ljubljana predal tudi novo vozilo za posredovanje ob ekoloških nesrečah, ki bo nadomestilo starejše vozilo, v jeziku gasilske brigade je to Voz 8. V Gasilski brigadi Ljubljana so pred naročilom vozila za ekološka posredovanja opravili obsežno pripravo tehničnih specifikacij za vozilo in zahtevno delo realizacije projekta. Rezultat je nov koncept vozila z dodatnim manjšim komandno-laboratorijskim prostorom (s komunikacijsko in računalniško opremo, opremo za identifikacijo snovi, vremensko postajo ...) ter nakladalno ploščadjo v zadnjem delu, kjer sta nameščena dva mobilna vozička z opremo za tesnjenje in opremo za prečrpavanje nevarnih snovi. Vse to omogoča bistveno boljše vodenje in hitrejše posredovanje ob ekoloških posredovanjih. Hkrati je v opremo vozila po novem vključena tudi postaja za dekontaminacijo gasilcev. Župan je predal v uporabo tudi dve gasilski vozili za prevoz moštva PGD Štepanjsko naselje in Šmartno ob Savi ter novo gasilsko cisterno za gašenje gozdnih požarov Gasilskemu društvu Ljubljana – Rudnik.

»1. občni zbor ljubljanske javne gasilske službe«

Na akademiji je navzoče pozdravil ter nagovoril poveljnik Gasilske brigade Ljubljana Tomaž Kučič, ki je predstavil delovanje Gasilske brigade Ljubljana, katere vodilo *Ljudje na prvem mestu, ljudje na pravem mestu* daje vedeti, da gre za izjemno motivirane in usposobljene posameznike, ki skupaj sestavljajo celoto najmočnejše ter obenem tudi najštevilnejše gasilske enote v Sloveniji. Spomnil je, da je Gasilska brigada zelo redko na tako slovesen način obeleževala svoje jubileje, doslej pravzaprav samo trikrat. Prvič 50-letnico, drugič 75-letnico in tretjič 90-letnico. Leta 1972 je slovesnost potekala v garaži Gasilske brigade na Vojkovi cesti za Bežigradom. Slovesnosti so se udeležili aktivni člani gasilske brigade in predstavniki notranje uprave, kot so takrat v žargonu imenovali sekretariat za notranje zadeve. Drugič so se vrnili na svojo prvo lokacijo, v Mestni dom. Prireditvev je bila v dvorani Šentjakobskega gledališča. Na njej je bilo veliko več ljudi: aktivnih in upokojenih članov Gasilske brigade, kolegov iz poklicnih enot, članov prostovoljne gasilske organizacije, predstavnikov mesta in področnega ministrstva. Tokrat pa so bili v dvorani Centra urbane kulture navzoči župan, visoki predstavniki mesta, države, gasilske organizacije, različnih služb in seveda številni gasilci; še nikoli prej jih ni bilo toliko. Vsi skupaj so bili del slovesnega dogodka, ki bi ga lahko preimenovali kar v »1. občni zbor ljubljanske javne gasilske službe«.

Dobro vzdušje v brigadi blaži videno gorje na terenu

Poveljnik Kučič je dejal, da se mora gasilska služba nenehno razvijati in napredovati, če želi biti uspešna, saj se sicer začne vrteti v krogu oz. nazadovati. V obdobju od zadnje slovesnosti ob 75-letnici do danes so bili doseženi veliki premiki. Z racionalno zastavljenim programom razvoja in podporo ustanoviteljice Mestne občine Ljubljana Gasilski brigadi Ljubljana to uspeva. Povedal je, da življenje gasilcev pogosto ni lahko. Še posebej takrat, ko se gasilci soočajo z najhujšimi platmi, ki jih lahko pokaže človeško življenje. Samo dejstvo, da skušajo prinesiti red in mir v kaos, še ne pomeni, da ta na nanje ne vpliva. Če temu ne bi bilo tako, bi jih moralo skrbeti. Zato si toliko bolj želijo dobrega delovnega vzdušja v gasilski službi in cenijo, da svoje poslanstvo opravljajo med prijatelji.

Poveljnik Tomaž Kučič skrbi za visoko usposobljenost, povezanost in odličnost Gasilske brigade Ljubljana

Župan Zoran Jankovič je v svojem nagovoru poudaril, da je izjemno srečen ter zadovoljen, da Gasilska brigada Ljubljana več kot odlično opravlja svoje delo. V njeni sredini se vedno počuti kot med prijatelji. Pohvalil je dobro delo poveljnika Tomaža Kučiča, da usklajuje ter ohranja visok nivo usposobljenosti, povezanosti ter odličnosti, ki je naredila Gasilsko brigado Ljubljana za vrhunsko gasilsko enoto, ki je lahko za zgled marsikateremu mestu v Evropi. Vsi ukrepi, ki jih je sprejela Mestna občina Ljubljana, tako s sprejetjem občinskega prostorskega načrta kot tudi organizacijskimi spremembami, so potekali v dogovoru z osrednjo gasilsko enoto mesta Ljubljane. To je prineslo najoptimalnejše rešitve tudi za delovanje gasilske službe.

Častni znak Gasilske brigade Ljubljana županu Zoranu Jankoviču

Župan Zoran Jankovič je prejel tudi najvišje priznanje – častni znak Gasilske brigade. Podelili so mu ga za dosežene rezultate na področjih, ki bistveno vplivajo na učinkovitost sistema varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami ter na delovanje javne gasilske službe v Ljubljani. Velik korak je bil narejen z občinskim prostorskim načrtom, ki vsebuje tudi del, ki ureja varstvo pred požarom. S prostorskim načrtom in v razpravi, ki je potekala ob sprejemu le-tega, je bilo nedvoumno poudarjeno, da je gasilska služba poleg oskrbe

Ljubljana

Župan Zoran Jankovič je za dosežene rezultate na področjih, ki bistveno vplivajo na učinkovitost sistema varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami ter na delovanje javne gasilske službe v Ljubljani in za svojo osebno angažiranost v najbolj kritičnih trenutkih poplav v letu 2010 prejel častni znak Gasilske brigade Ljubljana.

z vodo, z odvajanjem odplak, plinskega in toplovodnega omrežja, izgradnje cest, itn. ena od osnovnih storitev lokalne skupnosti za prebivalce, obiskovalce in investitorje. Rešitve na tem področju, ki jih uveljavlja Ljubljana, so evropsko primerljive in hkrati v slovenskem merilu edinstvene.

Pomemben je županov vpliv na operativno delovanje gasilske službe. Z urejanjem prometne problematike in omejevanjem avtomobilskega prometa v mestnem središču se je namreč izboljšala dostopnost intervencijskih vozil do kritičnih točk v ožjem središču mesta.

V času županovanja Zorana Jankoviča se je Mestna občina lotila tudi urejanja problematike divjega vrtničarstva in odlaganja odpadkov. Po ureditvi nekaterih standardnih »nevalgičnih točk« na območju Žal, vzhodno od Vojkove ceste, industrijske cone Šiška in drugih je število intervencij gasilske službe ob požarih lop, drvarnic, barak, komunalnih zabojnikov pa tudi obdelovalnih površin padlo skoraj za 50 odstotkov – od približno 400 leta 2006, na 210 leta 2011.

V svoji obrazložitvi podelitve najvišjega priznanja so gasilci poudarili tudi naslednje: V dolgi zgodovini so se gasilci pogosto soočali z dejstvom, da v vsaki malo večji nesreči redne službe prenehajo s svojim delom in s tem nadaljujejo šele, ko so ponovno vzpostavljeni ustrezni pogoji. V tem pogledu je dosežen še posebej pomemben premik na področju organiziranosti in pripravljenosti mestne uprave ter javnih gospodarskih družb in zavodov na nesreče. Tako so te službe v poplavah leta 2010 s svojim delovanjem ključno prispevale k lažšanju in hitrejšemu odpravljanju sicer izrednih posledic. Pri tem je župan gasilce prepričal tudi z osebnim nastopom in angažiranjem v najbolj kritičnih trenutkih.

Akademija s kulturnim programom

Na slavnostni akademiji so bili v kulturnem programu predstavljeni osnovni elementi gasilske službe. Tako se je na začetku predstavil umetniški par, plesalca na vrvi, ki sta s svojim plesom prikazala, kako pomembna je povezanost bodisi na vrvi bodisi z navidezno vrvo prijateljstva, solidarnosti in tovarištva, kar gasilci Gasilske brigade Ljubljana nedvomno so in tako tudi delujejo – kot dobro uigran orkester, ki pa si med seboj zaupa in pomaga, da se njihova medsebojna »vrv« krepki ter jih povezuje ob vseh lepih in tudi težkih trenutkih njihovega dela. Navzoče goste sta navdušila tudi umetnika oz. žonglerja z ognjem, ki sta prikazala umetnost obvladovanja ognja. Na malo drugačen način ga obvladujejo tudi gasilci. Ogenj v večini primerov služi človeku, a ko pobegne iz nadzora, je lahko njegov največji sovražnik. Zato se v Gasilski brigadi Ljubljana zavedajo, da je potrebno ogenj spoštovati, a ga hkrati tudi obvladovati.

Po uradnem delu je sledilo še prijetno druženje v avli Kina Šiške, kjer so prijatelji Gasilske brigade Ljubljana še naprej pletli vezi povezanosti s tistimi, ki vsak dan, vsako uro dneva bdijo, da imamo Ljubljančani in Ljubljančanke miren in varen vsakdan ter ob klicu NA POMOČ! dobimo tisto, kar je potrebno – profesionalno in kvalitetno pomoč.

Alenka Sottler

Kreativni razred

»Stopamo v novo obdobje kapitalizma, ko umetniki in intelektualci postanejo proletarci nove dobe. In ker smo vsi proletarci in nismo več buržoazija, kakor je klasični kapitalizem opisal Marx, bi rekel, da se vse sanje manualnih delavcev selijo k novemu delavskemu razredu, ki ga tvorijo intelektualci in umetniki.«
Boris Groys, filozof

Navadili smo se živeti s sindikati, upokojenci, javnim sektorjem, politiki ... mimo njega – a danes je tu, vsak dan številnejši in močnejši: KREATIVNI RAZRED. Po nekaterih virih bo svobodnjakov med delovno aktivnim prebivalstvom že v letih 2020–2030 več kot polovica.

Še nikoli nismo imeli toliko izobraženih in sposobnih ljudi, umetnikov, arhitektov, novinarjev, prevajalcev, intelektualcev, športnikov, kmetov, podjetnikov, brezposelnih ... ki bi si zaslužili vse spoštovanje, a so se znašli na dnu družbene hierarhije.

To so osebnosti, ki svojega življenja nočejo podrediti centraliziranim arhaičnim proizvodnim procesom, nočejo obtičati v karkovskih državnih uradih ali se utopiti v organiziranem enoumju političnih in osebnih omrežij. To so ljudje, ki se želijo udeležiti kot svobodni in kreativni posamezniki, ki se združujejo na podlagi interesov in svobodne volje, ki jim instinkt za upor in svobodo ni odpovedal. Nočejo sklepati neproduktivnih kompromisov in ponuditi svojega življenja v službo prvemu gospodarju. Ne zamenjajo zlahka načela za udobje in varnost. To je razred samoiniciativnih, kreativnih in izobraženih ljudi, ki govorijo več tujih jezikov, so računalniško pismeni in v najbolj ustvarjalnih letih, ki so skorajda edini sposobni to družbo kreativno preobraziti ter ustvariti materialne in ustvarjalne presežke za njen obstoj. A prav ta razred še nikoli ni bil tako odrezen od moči, materialnih sredstev in socialnih pravic, kot je danes.

Ta razred, ki tvega in prevzema odgovornost za svoj obstoj, je za to držo v naši družbi prav posebej kaznovan. Na delu je sadistična logika, antiintelektualizem, ki iz nemoči sovraži vse, kar bi lahko bilo živo, kreativno in svobodno. Kdor želi svobodo, je pameten, izobražen, kdor želi misliti s svojo glavo, je ponižan in za to plačuje visoko ceno. A brez svobode ni ustvarjalnosti in brez te ni prihodnosti.

Socialne pravice kreativnega razreda so nekakšna pravna siva cona. To je svet, kjer se dela dvakrat, prvič za preživetje in drugič za kreativni presežek z delovnikom od petka do svetka, svet neplačanih pogodb brez pravice do stavke, božičnic, trinajstih plač, brez stroškov prevoza, časa za malice, brez odpravnin in nadomestil za brezposelnost. To je svet brez podpornih služb, računovodstva, tajnic, službenih avtomobilov in zagotovljenih delovnih prostorov, plačanih počitnic, ugodnih počitniških kapacitet in službene opreme. To je svet, kjer se pogodbe najpogosteje podpisujejo na podlagi monopolističnega razmerja moči, ko po več kot mesecu in pol čakanja dobiš bolniško le pri zelo resnih in dolgotrajnih boleznih in pri nosečnosti. Če pa v mesecu dni ne poravnáš prispevka za zdravstveno zavarovanje, ostanesh brez teh pravic.

To je svet odgovornosti brez posojil, stanovanj, kjer se vsi projekti pokrivajo z lastnimi vložki in tveganjem za materialni obstoj. V tem svetu plačila za zahtevno intelektualno delo velikokrat ne dosežejo 327 evrov in se izplačujejo z večmesečno zamudo, tu nihče ne kliče delovnih inšpektorjev in o tem ne piše noben medij.

To je svet, kjer zadostuje za izgubo dela samo to, da nekdo ne dvigne več telefonske slušalke.

Danes, ko je masovna proizvodnja izdelkov presegla svoj limit, ko se ne da več zaslužiti s povečanim zaposlovanjem, ko se dodana vrednost doseže le s kreativnimi presežki in uvidi priložnosti, se sodobna svetovna podjetja prestrukturirajo tako, da bi kar najbolj ustrezala timu svobodnih kreativnih posameznikov. Ker le taki lahko ustvarjajo materialne presežke za razvoj družbe

V Sloveniji pa je ta razred samoiniciativnih, kreativnih in izobraženih ljudi ponižan in razglašen za lumpenproletariat, ne da bi kdo želel razumeti njegovo stisko in potencial.

In čeprav so ti ljudje edini sposobni presežkov in odpiranja v svet, so socialni status in njihovi prejemki zaradi opisanih dejstev tako minimalni, da jim ne onemogočajo investirati ravno v tisti v razvoj, ki bi nas skupaj lahko preživel. Absurdno je, da na ta razred danes naslavlja svoje preživetje večina preostalih družbenih razredov, ki ga v resnici izčrpavajo.

Zadnji čas je, da kreativni razred zavrne vsakršno pokroviteljsko vedenje, da ne dovoli več, da mu vladata infantilnost in primitivizem, da pove, kaj si misli, se postavi zase in končno zasede tisti položaj v družbi, ki mu pripada.

Foto: Dunja Wedam

Policista na konjih na delovnem obhodu mestnega središča. S policisti zgledno partnersko sodelujejo tudi mestni redarji.

Slovenska policija že več let izvaja policijsko delo v skupnosti, vendar se ta način dela ni v celoti uveljavil. Letos pa je policija pripravila novo strategijo, s katero želi ponovno poudariti ta pristop dela ter spodbuditi državljane k večji pripravljenosti za sodelovanje. Pri policijskem delu v skupnosti se namreč odgovornost za kvaliteto bivalnih razmer v nekem okolju prenaša tudi na občane, ki v takem okolju živijo. Zakaj ne bi tudi vi postali soustvarjalci ugodnih varnostnih razmer, saj lahko skupaj storimo mnogo več, predvsem na preventivnem področju, kjer lahko v partnerstvu na različne načine preprečujemo odklonske pojave in dejanja. Načinov, kako lahko sodelujemo skupaj, je več. Eden od njih je prav gotovo delo v t. i. posvetovalnih telesih ali, kot jih tudi imenujemo, varnostnih sosvetih, ki so ustanovljeni v številnih občinah in mestnih četrtih. Tukaj vam bomo kot enakovrednemu partnerju prisluhnili, vam pomagali in storili vse za izboljšanje varnosti.

Policijsko delo v skupnosti

Partnersko sodelovanje med policijo in državljani

Vanja Vidic

Partnersko sodelovanje policije z okoljem bi prineslo več zadovoljstva z delom policistov

Zaradi različnih dejavnikov v preteklosti je danes odtujenost med slovensko policijo in ljudmi (pre)velika. Pomanjkanje tesnejših povezav je pripeljalo do težjega in manj uspešnega dela policije tako pri preprečevanju kot tudi pri preiskovanju kaznivih dejanj. Policija zaradi pomanjkanja informacij pogosto ne more (pravočasno) reagirati na pojave in dejanja, ki vznemirjajo in motijo državljane. Za zagotavljanje večje varnosti in kvalitete življenja v modernem svetu pa je nujno potrebno sodelovanje državljanov.

V skupnost usmerjeno delo ni le drug izraz za policijsko preventivo, saj zahteva mnogo širše aktivnosti. Gre torej za partnerske odnose med državljani in policijo, ki so ključni element policijskega dela v skupnosti. Policija in državljani morajo delovati skupaj tako pri zaznavanju in določanju prednostnih nalog kot tudi pri odpravljanju vzrokov za nastanek različnih oblik kaznivih dejanj in prekrškov, družbenega nereda in strahu pred kriminalom. Skupno delo pa lahko vpliva pa tudi na izboljšanje zadovoljstva ljudi s policisti.

Policija izvaja različne metode in oblike dela, s katerimi želi preprečiti čim več kaznivih dejanj in prekrškov

Najbolj pogosto se poslužuje svetovanja in opozarjanja, dela v posvetovalnih telesih, izobraževanja otrok in odraslih, neformalnih oblik druženja in povezovanja z državljani ter tudi z organiziranjem in izvajanjem preventivnih projektov in drugih aktivnosti. Od lani pa ima policija tudi mobilno policijsko postajo, s katero želi policijsko delo čim bolj približati ljudem, zlasti tam, ker je to potrebno in kjer je tudi želja ljudi po večji prisotnosti policije. Na območju policijske uprave Ljubljana bomo mobilno postajo dobili letos v jeseni.

Ob zavedanju, da se ljudje počutimo varne takrat, ko vemo, da obstaja zelo majhna verjetnost, da bi postali žrtve kaznivih dejanj ali prekrškov, je glavni cilj policijskega dela v skupnosti tudi v povečanju občutka varnosti. Dosegli pa ga bomo le s skupnim delom, s porazdelitvijo odgovornosti za varnost ter zaupanjem državljanov v delovanje policije.

Najbolj odgovorni za občutek varnosti in partnersko sodelovanje so vodje policijskih okolišev

Vodij policijskih okolišev velik del prebivalstva predvsem v večjih mestnih središčih ne pozna in ni seznanjen z njihovim delom, kaj šele z osebnim poznavanjem. Vodje policijskih okolišev delujejo znotraj policijske postaje na svojih policijskih okoliših. Okoliš pa je opredeljen kot del območja policijske postaje za neposredno opravljanje določenih nalog policije in za sodelovanje z različnimi subjekti. V Ljubljani so okoliši nastali predvsem glede na velikost območij, števila prebivalstva ter varnostne problematike. Odgovorni so za zagotavljanje in izboljševanje varnostnih razmer v okolišu, poleg tega pa tudi za nudenje pomoči oškodovancem.

Če potrebujete pomoč ali nasvet policije, če želite posredovati podatke o kaznivem dejanju, če želite prijaviti kaznivo dejanje, nesrečo ali ogrožanje, če želite posredovati druge varnostno pomembne ali zanimive podatke, če želite predlagati ukrepe ali dejavnosti za izboljšanje varnosti v svojem okolju, se torej obrnite na svojega vodjo policijskega okoliša.

Zavedati pa se moramo, da smo za varnost in dobro počutje v svojem okolju odgovorni prav vsi in bomo s premostitvijo dosedanjih ovir in predsodkov, tako s strani policistov kakor tudi s strani državljanov, v skupnem delovanju boljši in močnejši, saj je v slogi moč. Ni razlogov, da si ne bi zaupali, in ni razlogov, da ne bi skupaj in za vse nas zagotovili večje varnosti in s tem izboljšali kakovost življenja. Prav vsak posameznik lahko pripomore k temu, da ustvarimo boljši svet in jutri zase in za ljudi v svojem okolju.

POLICIJSKA POSTAJA LJUBLJANA BEŽIGRAD

(01) 589 60 00, pp_bezigrad.pulj@policija.si

POLICIJSKI OKOLIŠ ZUPANČIČEVA JAMA, del ČS Bežigrad, nekdanje KS Boris Zihelr, KS Boris Kidrič in KS Anton Tomaž: **Andrej Jelenovec**

POLICIJSKI OKOLIŠ MIRAN JARC, del ČS Bežigrad

(nekdanja KS Miran Jarc: **Igor Vraneš**

POLICIJSKI OKOLIŠ ŽALE IN SAVSKO NASELJE, del

ČS Bežigrad, nekdanje KS Savsko naselje I, II in III ter KS Tomačevo–Jarše, del južno od obvoznice:

Izidor Nemec

POLICIJSKI OKOLIŠ BS-3, del ČS Bežigrad,

nekdanji KS Ivan Kavčič in KS Jože Štembal:

Peter Jerič

POLICIJSKI OKOLIŠ TOMAČEVO IN STOŽICE, del

ČS Bežigrad, nekdanji KS Stožice in KS Tomačevo–Jarše, del severno od obvoznice: **David Šlogar**

POLICIJSKI OKOLIŠ STADION, del ČS Bežigrad,

nekdanje KS Bežigrad Sever, Bežigrad Jug, KS

Stadion: **Katja Cencel**

POLICIJSKI OKOLIŠ TRIGLAV, del ČS Bežigrad,

nekdanje KS Triglav, KS Koroških partizanov in KS

Brinje: **Urška Lukač**

POLICIJSKI OKOLIŠ PLOŠČAD, del ČS Posavje,

nekdanje KS Ježica, KS Savlje–Kleče, KS 7.

september, KS Urške Zatlje: **Tilen Žvab**

POLICIJSKI OKOLIŠ ČRNUČE, del ČS Črnuče,

nekdanje KS Franc Ravbar, KS Črnuče–Gmajna, KS

Rezke Dragar: **Boštjan Kovačič**

POLICIJSKI OKOLIŠ DOL PRI LJUBLJANI, del

ČS Črnuče, nekdanji KS Nadgorica Ježa in KS Šentjakob–Podgorica: **Damjan Malgaj**

POLICIJSKA POSTAJA LJUBLJANA CENTER (01) 475 06 00, pp_center.pulj@policija.si**POLICIJSKI OKOLIŠ AJDOVŠČINA**, del ČS Center, nekdanja KS Ajdovščina:**Mervad Agovič****POLICIJSKI OKOLIŠ KOLODVOR**, del ČS Center, nekdanja KS Kolodvor:**Mervad Agovič****POLICIJSKI OKOLIŠ VODMAT-TABOR**, del ČS Center, nekdanja KS Vodmat, KS Stari Vodmat in KS Tabor:**Elvis Lemeš****POLICIJSKI OKOLIŠ LEDINA - JOSIP****PRAŠNIKAR**, Ljubljana, del ČS Center,

nekdanja KS Ledina in nekdanja KS

Josip Prašnikar): **Migdad Grbič****POLICIJSKI OKOLIŠ GRADIŠČE, TRG OSVOBODITVE**, Ljubljana, del ČS Center, nekdanja KS Gradišče in KS Trg osvoboditve:**Valerijan Zalar****POLICIJSKI OKOLIŠ STARA LJUBLJANA - PRULE**, Ljubljana, del ČS Center, nekdanji KS Stara Ljubljana in KS Prule:**Andreja Fabjan Podobnik****POLICIJSKI OKOLIŠ POLJANE**, Ljubljana, del ČS Center, nekdanja KS Poljane:**Tomaž Podobnik****POLICIJSKI OKOLIŠ NOVE POLJANE -**

Ljubljana - četrtna skupnost Center - del

(nekdanja KS Nove Poljane): **Ida Mejak****POLICIJSKA POSTAJA LJUBLJANA MOSTE (01) 586 76 00, pp_moste.pulj@policija.si****POLICIJSKI OKOLIŠ KODELJEVO**, Ljubljana, del ČS Moste, nekdanja KS Kodeljevo:**Miha Ajtnik****POLICIJSKI OKOLIŠ MOSTE**, Ljubljana, del ČSMoste, nekdanja KS Moste: **Vid Lačen****POLICIJSKI OKOLIŠ ZELENA JAMA**, Ljubljana,

del ČS Jarše, nekdanja KS Zelena Jama:

Goran Grgasovič**POLICIJSKI OKOLIŠ BTC**, Ljubljana, del ČS

Jarše, nekdanji KS Dušan Kveder Tomaž,

brez Clevelandske ceste in Ulice Hermana

Potočnika, in KS Polje, del zahodno od

obvoznice: **Dušan Černilogar****POLICIJSKI OKOLIŠ JARŠE**, Ljubljana, del ČS

Jarše, nekdanje KS Jože Moškrič, KS Šmartno,

del KS Dušan Kveder Tomaž - Clevelandska

cesta in Ulica Hermana Potočnika, del

KS Sneberje, zahodno od obvoznice:

Aleksander Babnik**POLICIJSKI OKOLIŠ POLJE**, Ljubljana, del ČS Polje, nekdanje KS Novo Polje, KS Zadobrova, KS Vevče, deli KS Sneberje, KS Polje in del KS Slape vzhodno od obvoznice:**Emil Cenkar****POLICIJSKI OKOLIŠ ZALOG**, Ljubljana, del ČSPolje, nekdanja KS Zalog: **Renato Trančar****POLICIJSKI OKOLIŠ SOSTRO**, Ljubljana, ČSSostro: **Branko Šandor****POLICIJSKI OKOLIŠ NOVE FUŽINE**, Ljubljana,

ČS Moste, nekdanji KS Nove Fužine in del KS

Slape zahodno od obvoznice: **Samo Gorta****POLICIJSKI OKOLIŠ ŠTEPANJSKO NASELJE**,

Ljubljana, del ČS Golovec, nekdanje KS 25.

maj, KS Ob sotočju, KS Štepanja vas:

Marko Turk**POLICIJSKI OKOLIŠ HRUŠICA - BIZOVIK**,

Ljubljana, del ČS Golovec, nekdanji KS

Hrušica Fužine in KS Bizovik: **Marko Mejak****POLICIJSKA POSTAJA LJUBLJANA ŠIŠKA (01) 583 37 00, pp_siska.pulj@policija.si****POLICIJSKI OKOLIŠ TIVOLI**, Ljubljana, del ČS Šiška, nekdanje KS Milan Majcen, KS Na

jami, KS Zgornja Šiška in KS Petra Držaja:

Andrej Lampret**POLICIJSKI OKOLIŠ LITOSTROJ**, Ljubljana,

del ČS Šiška, nekdanje KS Litostroj, KS

Hinko Smrekar, KS Ljubo Šercer:

Matej Skočir**POLICIJSKI OKOLIŠ DRAVLJE**, Ljubljana, del

ČS Dravljje, del nekdanje KS Dravljje in del

nekdanje KS Dolomitskega odreda:

Urška Gorše**POLICIJSKI OKOLIŠ KOSEZE**, Ljubljana, del

ČS Dravljje, nekdanja KS Koseze:

Sabina Beznik**POLICIJSKI OKOLIŠ BRATOV BABNIK**, Ljubljana, del ČS Dravljje, nekdanja KS Bratov

Babnik, in del ČS Šiška, del nekdanje KS

Bratov Babnik, KS Komandant Stane I, II in III:

Adnan Kadirić**POLICIJSKI OKOLIŠ STEGNE**, Ljubljana, del

nekdanje KS Dravljje in del nekdanje KS

Dolomitskega odreda: **Mitja Belec****POLICIJSKI OKOLIŠ PODUTIK**, Ljubljana, del

ČS Dravljje, nekdanja KS Podutik:

Sabina Beznik**POLICIJSKI OKOLIŠ ŠENTVID**, Ljubljana, ČSŠentvid: **Peter Kovač****POLICIJSKI OKOLIŠ ŠMARNNA GORA**,Ljubljana, ČS Šmarna gora: **Janez Zajec****POLICIJSKA POSTAJA LJUBLJANA VIČ (01) 470 09 60, pp_vic.pulj@policija.si****POLICIJSKI OKOLIŠ TRNOVO 1**, Ljubljana, ČS Trnovo, severno od potoka Mali Graben:**Robert Grum****POLICIJSKI OKOLIŠ TRNOVO 2**, Ljubljana, ČS

Trnovo, južno od potoka Mali Graben:

Rajko Božičić**POLICIJSKI OKOLIŠ ROŽNIK 1**, Ljubljana, del

ČS Rožnik, nekdanji KS Rožna dolina in KS

Vič: **Vinko Vincetič****POLICIJSKI OKOLIŠ ROŽNIK 2**, Ljubljana, del

ČS Rožnik, nekdanji KS Brdo in KS Vrhovci:

Jure Šušteršič**POLICIJSKI OKOLIŠ VIČ 1**, Ljubljana, ČS Vičjužno od Tržaške ceste: **Gregor Mavrič****POLICIJSKI OKOLIŠ VIČ 2**, Ljubljana, ČS Vičseverno od Tržaške ceste: **Milan Stepišnik****POLICIJSKI OKOLIŠ RUDNIK 1**, Ljubljana, ČS Rudnik zahodno od Peruzzijske ulice:**Aljoša Vincek****POLICIJSKI OKOLIŠ RUDNIK 2**, Ljubljana,

ČS Rudnik vzhodno od Peruzzijske ulice:

Vanja Vidic**POLICIJSKI OKOLIŠ DOBROVA - HORJUL**

- POLHOV GRADEC, Dobrova, Polhov

Gradec in Horjul: **Miha Ausec****POLICIJSKI OKOLIŠ BREZOVICA IN****PODPEČ**, Brezovica pri Ljubljani:**Otmare Reiter****POLICIJSKI OKOLIŠ IG - ŠKOF LJICA**, Ig inŠkofljica: **Miroslav Kumin****POLICIJSKI OKOLIŠ VELIKE LAŠČE**, VelikeLašče: **Vid Likavec**

DA VINCI – GENIJ na Gospodarskem razstavišču

Foto: arhiv GR

Na razstavi Da Vinci – genij, ki bo na Gospodarskem razstavišču na ogled od 15. februarja do 12. maja, bo razstavljen tudi znamenita Mona Lisa, katere barvno analizo je z avtorsko tehnologijo izdelal Pascal Cotte.

Gospodarsko razstavišče bo od 15. februarja do 12. maja gostilo mednarodno potujočo razstavo Da Vinci – genij, ki so si jo v šestih letih ogledali milijoni ljudi v več kot 40 mestih po vsem svetu, od Ria de Janeira do Tokia, od San Franciscu do Moskve. Največja svetovna potujoča razstava o Da Vinciju ima več kot 200 interaktivnih in poučnih eksponatov. Na osnovi rokopisov Leonarda da Vincija so italijanski rokodelci natančno izdelali interaktivne mehanske izume v naravni velikosti. Med te izdelke sodijo prve zasnovane avtomobila, kolesa, helikopterja, jadralnega letala, akvalunge, podmornice, vojaškega tanka in idealnega mesta. Na velikih interaktivnih zaslonih si je mogoče ogledati reprodukcije Leonardovih najbolj znanih zasnov, anatomske študije, risbe znane freske *Bitka pri Anghiariju* in druge.

Najnovejša pridobitev je rekonstrukcija *Zadnje večerje* v visoki ločljivosti v velikosti 8,9 m x 4,5 m. Ta mogočni zaslon domiselno dopolnjuje obstoječe 3 D-animacije, ki nazorno prikazujejo kip *Velikega konja* (*Sforzahorse*), sliko *Mona Lisa* in risbo vitruvijanskega človeka. Razstava razkriva tudi skrivnosti Mone Lise; edinstveno barvno analizo kulturne slike je v muzeju Louvre izdelal ugledni inženir, utemeljitelj svetlobne tehnologije Pascal Cotte.

Razstava je opremljena z opisi vseh eksponatov v slovenskem in angleškem jeziku. Na razstavnem prostoru v kompleksu Apel (nekdanjem prodajnem centru Slovenijalesa) v dvorani Meduza bodo na ogled tudi posebni filmi.

Razstava bo odprta vse dni v tednu od 9.00 do 20.00 ure. Po dogovoru bodo organizirani vodeni ogledi za skupine z najmanj 15 osebami.

Info: **Tomaž Ficko**, 041/ 803 978 (vsak delavnik od 9.00 do 16.00 ure) ali tomaz.ficko@gr-sejem.si

Foto: arhiv GR

Italijanski rokodelci so za razstavo po Da Vincijevih risbah natančno izdelali interaktivne mehanske izume v naravni velikosti.

Ljubljana 2012:

ČS Črnuče: Večje pridobitve in mala dela:

- zgrajen je dom za starejše občane, ● urejen je nov izvoz na Dunajsko cesto pri stari OŠ Maksa Pečarja, ● na Dunajski cesti in na slepi ulici Stare Črnuče v okviru izvedbe križišča in izvoza postavljena vertikalna in horizontalna prometna signalizacija, ● na ulici Pot v Hrastovec je urejeno območje omejene hitrosti *cona 30 km/h* in postavljen znak za slepo ulico, ● postavljene so tipske montažne grbine na povezovalni poti med bloki – od Ceste 24. junija do Ulice Koroškega bataljona (pri igriščih, mimo objektov od h. š. 72 b do 9), ● na povezovalni poti (uvoz z glavne ulice) med Cesto 24. junija in Ulico Koroškega bataljona je v sklopu postavitev montažnih grbin postavljena prometna signalizacija za označitev grbin *nevarno vozišče*, ● poteka adaptacija ZD Ljubljana – Bežigrad, PE Črnuče, ● Podpisana je bila pogodba o JZP za projekt izgradnje dvorane za odbojko na mivki in ureditev športnega centra v spodnjih Črnučah, v letu 2013 je predvidena gradnja in zaključek ● *Dogodki v org. ČS Črnuče:* ● Materinski dan v izvedbi društva MIK, ● počastitev dneva upora proti okupatorjem v izvedbi društva MOČ, ● počastitev praznika dneva državnosti v parku herojev pri OŠ NH Maksa Pečarja s pihalno godbo Bežigrad, ljubljanskimi mažoretkami, učenci šole in krajan v izvedbi društva MOČ, ● Črnuška pomlad s KUD Medis Svoboda Črnuče in gosti ter društvom MOČ, ● mednarodni judo turnir z več kot 120 tekmovalci v organizaciji društva Polyteam in s sodelovanjem Zveze športnih društev Črnuče, ● dvodnevni mednarodni turnir mladih nogometašev z več kot 50 ekipami v starostnih kategorijah od 6. do 14. leta v športnem parku ND Črnuče, ● teniški turnir *Šampanjec dvojni* v organizaciji ZŠDC na teniških igriščih ŠRC Spodnje Črnuče z 18 odraslimi dvojicami in 40 odigranimi dvboji, ● 8 kulturnih prireditev *Črnuški september* v organizaciji kulturnega društva Lemež, ● *Črnuška zborijada* v dvorani KD Črnuče, ● množično rekreacijsko tekmovanje *Kros Črnuče 2012* v organizaciji in izvedbi ZŠDC s 350 tekači na trasi od 4350 do 8700 m, podelitvijo nagrad, nastopom glasbene skupine učiteljev Rokomotiva in ljubljanskih mažoretk.

ČS Posavje: Večje pridobitve in mala dela:

- povišanje ograje na bejbolskem igrišču na Tesovnikovi ul., ● pridobitev 4 parkirnih mest na Slovenčevi, ● nov vrtec v zasebni lasti Vrtec Mali v lasti podjetja Trapgal, d.o.o. na Ulici Prvoborcev, ● zamenjava treh dotrajanih stebričkov na pešpoti od vrtca Ajda do OŠ Danile Kumar, ● zavarovanje prehoda za pešce z novimi stebrički na Ulici Prvoborcev, ● nov vrtec Akademija Montessori – Hiša otrok ABC, Tesovnikova 27/a, ● celostna prenova končne postaje LPP št. 14, Savlje–Kleče s tlakovanjem površine in ponižanjem robnikov ter ureditvijo zelene površine z zasaditvijo trajnic. *Dogodki v org. ČS Posavje:* ● proslava v počastitev slovenskega kulturnega praznika, ● spomladanska čistilna akcija *Za lepšo Ljubljano in Očistimo Slovenijo 2012*, ● 2. dan ČS Posavje ● 58. Posavsko štehanje, ● 2. Glasbeni večer ČS Posavje – koncert pevskega zborov z območja ČS Posavje, ● dan odprtih vrat – predstavitev gasilskih večšin, ● garažna razprodaja z zelenjavno tržnico med Glinškovo ploščadjo in Mucharjevo ulico, ● 2. božična tržnica na prostem na Bratovski ploščadi,

- proslava ob prazniku ČS Posavje – 7. september
- četrtki v ČS z okroglimi mizami na različne teme,
- Tek ob Savi, ● Tek pod Ježo, ● rekreativni ples za krajane, ● teden mladih – vključevanje otrok v športne aktivnosti, ● teden športa v ČS Posavje,
- vsakodnevna jutranja telovadba na prostem,
- v sodelovanju z različnimi društvi in javnimi zavodi tedenski neprofitni programi kulturnih, ustvarjalnih, pevskih, plesnih delavnic, vadbe joge, splošne telovadbe in aerobike na sedežu ČS.

ČS Bežigrad: Večje pridobitve in mala dela:

- otvoritev I. faze RIC Sava, ● otvoritev novega dela Štajerske vpadnice (med krožiščem z Baragovo ulico in Kranjčevico ulico), ● odkritje kopije ukradenega kipa Talca v Gramozni jami, ● obnova dela kolesarske steze ob Dunajski cesti, ● uvedba plačljivega parkiranja na območju Zupančičeve jame in ob Dunajski c., ● otvoritev obnovljene lekarne Soča, ● ureditev košarkarskega in otroškega igrišča pri Zavodu Janeza Levca (Kranjčeva/Dečkova ulica); ● postavitev parkomatov na območju Bežigrad 4 (Brinje), Bežigrad 3 (Stadion) in Bežigrad 2 (Astra) ter ● uvedba plačljivega parkiranja s 1. decembrom 2012, ● ureditev nekaterih zelenih površin – za košnjo nekaj zelenic ter obrez grmičevja in dreves; ● ob otoku športa v soseski BS3 sta postavljena dve zunanji fitnes napravi; ● pri Plečnikovem stadionu je pri prehodu za pešce v okviru malih del ponižan robnik pločnika za lažji dostop za invalide in mamice z vozički; ● oprema dveh otroških igrišč III. kategorije z novim igralom, ● obnova spominskega obeležja pri sedežu ČS, ● ureditev okolice fitnes naprav, ● obnova zunanjega koša za ločeno zbiranje odpadkov. *Dogodki v org. ČS Bežigrad:* ● spomladanska čistilna akcija v sodelovanju s TD Bežigrad, ● materinski dan v organizaciji DU Boris Kidrič in učencev OŠ dr. Vita Kraigherja v enoti MKL - Knjižnice Bežigrad, ● tradicionalna razstava *Izvirna slovenska slikanica za nagrado Kristine Brenkove* v enoti MKL - Knjižnice Bežigrad ter na prireditvi Otroški bazar, ● dan Četrtno skupnosti Bežigrad na ploščadi pred OŠ dr. Vita Kraigherja s kulturnimi, športnimi, zabavnimi in izobraževalnimi vsebinami OŠ in številnih društev z območja ČS Bežigrad ter ZD Bežigrad z izvedbo zdravstveno-svetovalnega programa, ● odstranjevanje ambrozije v Tomačevem, ● soorganizacija programskih točk na Otroškem bazarju in na Študentski areni, ● turnir v rugbyju za mladince v sodelovanju z Rugby clubom Bežigrad, ● sodelovanje na tradicionalnem pohodu Kolednikov v org. OŠ Milana Šušaršiča, ● tradicionalna prireditev za upokojeince z obdaritvijo v sodelovanju z DU z območja ČS Bežigrad, ● pomoč pri nakupu šolskih potrebščin in delovnih zvezkov, ● decembrski paketi pomoči za socialno ogrožene otroke in starejše, ● sodelovanje pri izvedbi preventivnega zdravstvenega varstva starejših, ● soorganizacija dveh predavanj za občane, ● začetek izdajanja glasila Sveta ČS *Naš Bežigrad* z dvema izdanima številčkama, ki so ju brezplačno prejela gospodinjstva na območju v ČS Bežigrad.

ČS Center: Večje pridobitve in mala dela:

- Fabianjev most z obnovljenima križiščema Njgoševa–Zaloška in Ilirska–Njgoševa ter ustrezno spremenjena prometna ureditev odseka Trubarjeva–Rozmanova; ● preplastitev Bohoričeve ulice;

Do konca novembra 2012 so imeli sveti ČS skupaj 90 rednih, 30 izrednih in 8 dopisnih sej. Na sedežih ČS so bili v celoti obnovljeni prostori na Zajčevi poti 34 in ● Dunajski cesti 101, delno pa so bili obnovljeni prostori na: ● Vojkovi 1 (sejna soba), ● Cesti II. grupe odredov 43 (ureditev elektroinstalacije za razsvetljavo dvorane, obnova poslovnih prostorov ČS Sostro), ● Pločanski 8 in Podlipoglavu 19 (opravljena so bila slikopleskarska dela in urejena razsvetljava), ● Perčevi 22 (napeljava centralnega ogrevanja na plin) in ● Draveljski 44 (sanacija nadstreška vhoda), ● 8 sejnih sob je opremljenih z novim pohištvo. ● V letu 2012 je Služba za lokalno samoupravo na sedežih ČS organizirala 163 računalniških tečajev, od tega je bilo 62 začetnih, 77 nadaljevalnih in 24 izpopolnjevalnih. Skupaj se jih je udeležilo 1782 tečajnikov!

Foto: Nik Rovar

Soba v novem črnuškem domu za starejše.

Foto: Staša Cafuta Trček

Nov izvoz na Dunajsko cesto pri stari OŠ Maksa Pečarja.

Foto: Staša Cafuta Trček

Nov zasebni Vrtec Mali na ulici Prvoborcev.

Foto: Staša Cafuta Trček

Nov otroški vrtec Akademija Montessori – Hiša otrok ABC na Tesovnikovi 27 a.

Foto: Staša Cafuta Trček

Novo otroško igrišče pri Zavodu Janeza Levca Kranjčeva-Dečkova ulica.

Četrtno glasilo Sveta ČS Bežigrad *Naš Bežigrad*.

dosežki in pridobitve II

Foto: Staša Cafuta Trček

Obnovljeni prostori četrtnega sedeža na Zajčevi poti 34.

Foto: Staša Cafuta Trček

Obnovljeni prostori četrtnega sedeža na Dunajski cesti 101.

Foto: M. Remic

Dobro obiskani Kros Črnuče 2012.

Foto: J. Završan

Zmagovalci ND Ključ na Črnuški pomladi 2012.

Foto: Nik Rovani

Spominska slovesnost ČS Posavje 7. septembra 2012.

Foto: Staša Cafuta Trček

Novo košarkaško igrišče pri Zavodu Janeza Levca Kranjčeva-Dečkova ulica.

Foto: Dunja Wedam

Breg s hišno številko 8 krasi zgledno obnovljena Tavčarjeva hiša.

Foto: Nik Rovani

Počastitev praznika ČS Center ob spomeniku talcev.

● postavitev parkomatov na območju enosmernega prometa na Vodmatu; ● sanacija grajskega pobočja: obrez in sečnja dreves; ● obnova grajskih poti: Študentska pot in Mačja steza; ● obnova Grudnovega nabrežja in utrditvev obrežij Ljubljance do Pruskega mostu; ● otroško igrišče pred hotelom Park na Taboru; ● otroško igrišče pred Kinodvorom; ● prizidek k Waldorfski šoli; ● izgradnja potopnih smetnjakov na Čopovi ulici in na Petkovškovem nabrežju (v teku); ● prenova Tavčarjeve hiše, Breg 8; ● prepoved parkiranja na Novem trgu; ● preureditev nove dostopne poti od avtobusne postaje na Tivolski cesti do Jakopičevega sprehajališča oz. do Cankarjeve ulice; ● začetek prenove dotrajane ograje na Bregu; ● začetek obsežnejše prenove poti ob Miklošičevem parku. **Dogodki v org. ČS Center:** ● obisk operne predstave z vodenim ogledom prenovljene operne hiše (160 udeležencev), ● obisk gledališke predstave v Šentjakobskem gledališču (120 udeležencev), ● vožnja z ladjico po Ljubljanci z zgodovinskim opisom življenja ob reki (50 udeležencev), ● nakup 40 kart za Kinodvor – abonma za starejše, ● kulturna prireditvev z razstavo del prebivalcev ČS Center in Unicefovih punč ob mednarodnem dnevu žena, ● sodelovanje pri organizaciji prireditve *Poljane pejejo*, ● izvedba celoletnega programa pomoči na domu za starejše (vključenih 20 oseb), ● novoletna razdelitev 36 popolnih paketov za socialno ogrožene družine in obdaritev 350 starejših občanov s priložnostnimi prednovoletnimi paketi, ● celoletna srečanja na Čaju ob petih, ● poletno počitniško varstvo za več kot 50 otrok, ● majski dan soseda s 27 prireditvenimi prizorišči, preventivno kolesarsko akcijo in informativno zloženko (13.400 izvodov), ● v sodelovanju s TD Ljubljana spomladanska in jesenska čistilna akcija z več kot 150 udeleženci.

ČS Jarše: ● izgradnja hotela Plaza v okviru Partnerstva Šmartinska ● v BTC Cityju temeljita prenova javne razsvetljave in reklamnih svetlobnih napisov, ● izvedba strateškega projekta Misija: Zeleno v BTC-ju z zasaditvijo zelenih rastlin in zelene pešpoti, ● na otroškem igrišču na Kvedrovi cesti v bližini ZD Jarše so nameščena nova igrala; ● na Jarški cesti so novi prehodi za pešce, obnovljeni so že obstoječi prehodi za pešce, ● obnovljene so hitrostne ovire, ● v bližini šole je postavljen preventivni radar za merjenje hitrosti; ● na križišču Zabretove ulice s Cestov v Šmartno je postavljen cestno ogledalo; ● obnovljen je plinovod na Clevelandski ulici in Beblerjevem trgu; ● na cestišču Ob Zeleni jami so zamenjane dotrajane rešetke na kanalih za meteorno vodo; ● postavljena je nova prometna signalizacija **območje omejene hitrosti** – cca 30 na Marincjevi ulici, Cesti v Šmartno, Kopni poti, Cesti na Obrije itd., ● izvedena je sanacija in zavarovanje območja med Šmartinsko in Pokopališko ulico za predvideno nadaljnjo gradnjo; ● prometna signalizacija za preprečevanje vožnje težkih tovornih vozil po Kavčičevi ulici; ● nov uvoz za avtobusni promet in obračališče ob Bratislavski cesti, vključno z izgradnjo kolesarke steze, ● popravilo in dvig poškodovane pešpoti, razrasle s koreninami v dolžini cca 7 m na Clevelandski ulici med OŠ Nove Jarše (Clevelandska 11) in Vrtcem Mojca (Clevelandska 13); ● sanacija poškodovanega asfalta na cestišču v bližini Vrtca Mojca (Clevelandska

13) in večstanovanjskega objekta Clevelandska 23; ● sanacija nadhoda med OŠ Nove Jarše (Clevelandska 11) in Vrtcem Mojca (Clevelandska 13); ● odstranitev 2 dotrajanih betonskih korit, postavitev 2 količkov in popravilo poškodovanega asfalta; ● sanacija poškodovanega asfalta na cestišču Kvedrova cesta med stolpnici št. 1-5 in teniškim igriščem; ● postavitev 5 količkov na pločniku na križišču Stražarjeva/Kodrova ulica v bližini gostilne Pri strčku. ● **Dogodki v org. ČS Jarše:** ● 19. tradicionalna kulturna prireditvev Praznik Vrta Jarše, ● VI. kulturno-družabna prireditvev *Zelenojamski preporod 2012* v sodelovanju s TD Zelena jama v vojašnici Edvarda Peperka (tako je ČS Jarše vzpostavila odlično medsebojno sodelovanje z edino vojašnico v Ljubljani), ● najem športne dvorane v Parku Kodeljeva za mednarodni turnir odprtega prvenstva v ženski športni gimnastiki v sodelovanju z Gimnastičnim društvom Zelena jama, ● izvedba spomladanske čistilne akcije urejanja in čiščenja zelenic, otroških igrišč in javnih parkirnih prostorov v ČS Jarše, ● srečanje in pogostitev starostnikov, starejših nad 80 let, v sodelovanju z DU Nove Jarše, ● jesenska čistilna akcija urejanja in čiščenja zelenic, otroških igrišč in javnih parkirnih prostorov v ČS Jarše, ● etnološke prireditve Vsi Sveti v ČS Jarše v sodelovanju z Društvom Interes, ● novoletno srečanje članov DU Zelena jama, ● novoletna obdaritev varovancev Zavoda Levic in Zavoda Zarja.

ČS Moste: *Večje pridobitve in mala dela:*

● urejeno asfaltirano parkirišče ob Lekarni Fužine, ● popolnoma je bila obnovljena notranjost ZD Fužine, ● na JV vogalu pri križišču Zaloške in Chengdujske ceste gradnja trgovskega centra Hofer z obveznostjo izgradnje 180 parkirišč za potrebe občine, ki bodo namenjeni P+R sistemu, ● rekonstrukcija križišča z vsemi potrebnimi zavijalnimi pasovi za trgovski center, ● nasproti cerkve na Fužinah gradnja Euro Spin trgovskega centra, ● zgrajeni so invalidski spusti na ulici Ob Ljubljani na vseh križiščih od Zadružne do Malejeve ulice, ● urejena je vegetacija na obrežni strani ulice Mire Miheličeve in popravljena odbojna ograja pri protihrupnem zidu proti gostišču Portal, ● popravljeno je držalo pri spustu za kolesarje in invalide pri protihrupnem zidu proti gostišču Portal, ● izposojevalnica koles projekta Bicikelj pri tržnici Moste, ● športni poligon/igrišče za petanko z možnostjo tekmovanja 14 ekip, ● dve prometni ogledali: v križišču Jana Husa - Ob Ljubljani in Malejeva - Ob Ljubljani; ● nerjaveči količki na Moškričevi ulici za zagotovitev neoviranega dovoza do nekaterih objektov; ● količki ob Zaloški cesti zaradi preprečevanja prevozov vozil čez kolesarsko stezo in pločnik do/z divjega parkirišča ob Toplarniški ulici, ● količki na izvozu z divjega parkirišča za tovornjake pri TE-TOL, ki preprečujejo izvoz na Zaloško cesto, ● na Zaloški c. 145 nova trgovina z avtodeli Euroton; ● urejeno počivališče pred Zaloško 57 (Pošta). ● **Dogodki:** ● osrednja čistilna akcija v ČS Moste na površini Balinarskega športnega društva Nove Fužine, ● na parkirišču pri TE-TOL moščanski dan sosedov, ● rekreativni dnevi v septembru v sodelovanju s Športno zvezo Ljubljane in Balinarskim športnim društvom Nove Fužine, ● tradicionalna prireditvev Velikanček s pravljico tržnico in obiskom dedka Mraza na ploščadi Preglov trg 15 na Novih Fužinah.

ČS Polje: *Večje pridobitve in mala dela:* ● ureditev prehoda za pešce na Zadobrovske cesti (tlakovanje dela zelenice, ureditev spustov za invalide, označitev prehoda) – križišče Novo Polje Cesta I in Cesta III; ● postavitev dveh preventivnih radarjev na Krivi poti, ● postavitev prometne signalizacije – območje umirjenega prometa (2x) ter konec območja umirjenega prometa (2x), v Novem Polju, C. VI; ● postavitev prometne signalizacije – slepa cesta v križišču Zaloške ceste in JPB (cesta nasproti Cerutove ulice za trgovino Mercator), ● prometno ogledalo na križišču Rjave ceste in Polje Ceste VI; ● omejitev hitrosti 30 km/h v naselju Podgrad; ● ureditev prometne signalizacije na širšem območju OŠ Polje, ● ureditev prometne signalizacije na Cesti v Kresnici; ● postavitev prometne signalizacije »prepevovana ustavitev in parkiranje« na Zadobrovske cesti pri pokopališču Polje, ● označitev prehoda za pešce in postavitev prometne signalizacije na Berčičevi ulici, ● prometno ogledalo v Novem Polju, Cesti III, ● obrezovanje dreves pri ZD Zadobrova; ● prometno ogledalo v Polju, Cesta X, ● ureditev 8 parkirnih mest v Polju, Cesta XX, ● preplastitev Zadobrovske ceste, ● popravilo igral na otroškem igrišču v Novem Polju, Cesta IV, ● popravilo luči v podhodu pri železniški postaji v Zalogu, ● popravilo luči na Cvetlični poti, ● popravilo prometnega znaka za kolesarje pri slaščičarni v Polju, ● izgradnja parkirišča pri Pokopališču Polje, ● priprave na izgradnjo javne razsvetljave na Cesti na Ježah. ● *Dogodki v org. ČS Polje:* ● pustovanje v ŠD OŠ Kašelj s plesom in pustnimi norčijami, ● akciji Očistimo Slovenijo in svet 2012 in čistilna akcija Za lepšo Ljubljano s sodelovanjem okoli 30 društev, 17 gospodarskih družb in samostojnih podjetnikov, javnih zavodov in civilne družbe, gospodarskih družb in podjetnikov, donatorjev in podjetij iz sosednjih občin, ● evropski teden sosedov v znamenju mota *Gledališče povezuje* z brezplačno predstavo KUD Svoboda iz Zaloga za krajanje ČS Polje, ● dan ČS Polje s srečanjem društev, starih in mladih v ŠD OŠ Polje, ● razstava *Tujerodne rastline in živali pri nas* v dvorani Doma krajanov Zalog v org. Oddelka za varstvo okolja MOL in TD Zalog, ● prodajni božično-novoletni sejem z novoletnimi izdelki vrtcev in osnovnih šol in obdaritvijo učencev iz socialno šibkih družin ter obiskom dedka Mraza.

ČS Sostro: *Večje pridobitve in mala dela:* ● izgradnja vodohranov na Pancah in Selah pri Pancah; ● ureditev prometne signalizacije – novi prometni znaki v Zavogljju, Poti na most, Poti v Podgorje, Cesti II. grupe odredov, Cesti v Karlovce, pri Jančah, v Podmolniku, Sadinji vasi, na Volavljah, Vnajarjih, Gabrju, pri Ipvacu (Javor), pred Šentpavlov, v Prežganju, pred Tujim Grmom, Malim Trebeljevim in v vasi Brezje, ● zamenjava nekaterih znakov po ČS, ● ureditev meteornih vod v Šentpavlu, Sadinji vasi, Malem Lipoglavu in Podlipoglavu, ● namestitev defibrilatorja v vasi Volavlje, ● ureditev nekaterih poljskih poti v nižinskem delu četrtne skupnosti, ● saniran plaz po poplavih na Poti na most, ● postavitev cestne svetilke na Cesti II. grupe odredov, ● postavitev 2 cestnih svetilk na Malem Lipoglavu; ● ureditev odvodnjavanja na Dobrunjski cesti 22 (odvodnjavanje bo reševalo pred naslednjimi poplavami precej hiš, Dobrunjska cesta ne bo več pod vodo). ● *Dogodki v org. ČS Sostro:* ● delavnice za odrasle in otroke: izdelava butare, kvačkanje, izdelava zeliščnih namazov, športne delavnice, ● kulturna prireditev v spomin požiga v Podlipoglavu in Lipoglavu, ● izobraževanja za krajanje ● zborovski in pevski recital, ● gledališki predstavi za otroke in odrasle (Maček Muri, Klovnovska predstava), ● izobraževanje gasilcev za primer vremenskih ujm in poplav, ● prireditve

in razstave: pustovanje, Jagodna nedelja na Jančah, Praznik jeseni, ● turnir v balinanju, ● več tematskih predavanj, ● sejem otroške rabljene smučarske opreme, ● koncert ob 100-letnici rojstva skladatelja Janeza Kuharja v izvedbi KUD Janez Kuhar, ● miklavževanje za otroke in božično-novoletni koncert za krajanje.

ČS Golovec: *Večje pridobitve in mala dela:* ● obnovljeno otroško igrišče vrtca Oton Župančič, enota Mehurčki na Parmski ulici, ● urejen dovoz za invalide in vozičke v isti enoti ter ● zamenjana strešna okna, obnovljene sobe in pohištvo, ● prenovljena okna na OŠ Božidarja Jakca in prenovljeno zaklonišče; ● obnovljena igrala za prvo triletje na OŠ Karel Destovnik Kajuh, na igrišču pa so starši obnovili koše za košarko in v času poletnih počitnic tudi skrbeli za čiščenje in vzdrževanje igrišča, ● novo moštveno vozilo GMV 1 za PGD Štepanjsko naselje. *Dogodki v org. ČS Golovec:* 3. dan ČS Golovec v sodelovanju z društvi in organizacijami, ki zbirajo mlade v medgeneracijskem sožitju in dialogu.

ČS Rudnik: *Večje pridobitve in mala dela:* ● 2 novi avtobusni postaji št. 27 na Jurčkovi cesti, ● očiščenje (sanitarni posek in strojno čiščenje) dveh vodotokov: Zidarjevega grabna in jarka ob Rebekovem štradonu, ● dokončanje Peruzzijske ceste, ● končana ureditev območja Vinterce (komunalno urejena cesta Vinterca, Spodnji Rudnik, II, IV in V ter Hudourniška pot), ● preplastitev Dolenjske ceste v zadnjem odseku proti križišču z AC, ● sanacija mostu čez Ižico na Ižanski cesti, ● začetek komunalnih ureditev na območju ulic Rudnik I, II in III ter Pot na Orle, ● obnova otroškega igrišča na Skrbinskih ulici z novimi igrali in zamenjava dotrajanega koša za odpadke. ● *Dogodki v org. ČS:* ● Svet ČS Rudnik vse leto pripravlja brezplačne ustvarjalne delavnice, na katerih uživajo otroci in odrasli z ustvarjalno žilico; ● tradicionalna osrednja prireditev *Srečanje krajanov ČS Rudnik* s predstavitvami društev in zavodov z območja ČS Rudnik v dvorani Krim s predstavitvijo več kot 20 društev z izborom številnih plesno-glasbenih in športnih točk ter z različnimi kulinaricnimi dobrotami in predstavitvami na stojnicah; ponovitev v dveh delih je bila konec oktobra, ● prednovoletni bazar z igrico za otroke in starše Vrtca Galjevica ter prvih dveh razredov OŠ Oskarja Kovačiča v dvorani Krim na Galjevici v sodelovanju z Vrtcem Galjevica in OŠ Oskarja Kovačiča.

ČS Trnovo: *Večje pridobitve in mala dela:* ● očiščen in obnovljen Spomenik padlim v II. svetovni vojni na Riharjevi ulici v Trnovem, ● na parkirnem območju KR-1 Krakovo, ulici Trnovski pristan od hišne številke 26 do 40 in Staretovi je uvedena enosmerna prometna ureditev z urejenim uličnim parkiranjem, ● na območju urejanja VS2/11 Rakova jelša je zgrajena vakuumska kanalizacija po Poti na Rakovo jelšo in po Ulici Štefke Zbašnjikove, vakuumska postaja in kontejnerska čistilna naprava ter pridobljeno uporabno dovoljenje za rekonstruirano cesto s komunalnimi vodi, ● popravilo hodnika za pešce in ureditev 8 dostopov – ponižanje robnikov za invalide na ulici Pod bukvami v Murglah, obžagovanje 35 brez ob Mencingerjevi ulici. *Dogodki v org. ČS Trnovo:* praznovanje ČS Trnovo z enotedenskimi reprezentativnimi kulturnimi in družabnimi dogodki.

ČS Vič: *Večje pridobitve in mala dela:* ● urejen del Šestove ulice od Tržaške ceste do Postojnske ceste, ● uveden enosmerni promet na območju med Šestovo in Oražnovo ulico, ● nova končna postaja LPP proge številka 1, ki se zdaj obrača pri novem poslopju Snage na Cesti dveh cesarjev, ● novo postajališče LPP proge 6 in 6 b pod viaduktom

Foto: Nik Rovar

Obnovljen je bil spomenik v Koslerjevi gošči.

Foto: Staša Cafuta Trček

Nova igrala na otroškem igrišču na Kvedrovici cesti v bližini ZD Jarše.

Foto: Nik Rovar

Prenovljeni prostori ZD Fužine.

Foto: Staša Cafuta Trček

Na Zadobrovske cesti je urejeno tlakovanje dela zelenice, spust za invalide in označen prehod za pešce.

Foto: Staša Cafuta Trček

V Prežganju je zgrajena mrliška vežica.

Foto: Staša Cafuta Trček

Novi Hotel Plaza s štirimi zvezdicami na Bratislavski cesti 8, del projekta Partnerstvo Šmartinska.

Foto: Staša Cafuta Trček

Nov avtovoz za avtobusni promet, obračališče in kolesarska steza ob Bratislavski cesti.

Foto: Staša Cafuta Trček

BikeLJ je dobil postajo tudi pri tržnici Moste.

Foto: Staša Cafuta Trček

Novo parkirišče pri Pokopališču Polje.

Foto: Staša Cafuta Trček

Dve novi avtobusni postaji št. 27. na Jurčkovi cesti

Foto: Staša Cafuta Trček

Začetek sanacije mostu čez Ljuzico na Ljanski cesti.

Foto: Staša Cafuta Trček

Očiščen in obnovljen je spomenik padlim v II. svetovni vojni na Riharjevi ulici.

Foto: Staša Cafuta Trček

Zgrajena je vakuumška kanalizacija, vakuumška postaja in kontejnerska čistilna naprava na Rakovi ješji.

Foto: Staša Cafuta Trček

Urejen je bil del Šestove ulice od Tržaške do Postojnske ceste.

Foto: Staša Cafuta Trček

Obnovljena je hišna kanalizacija v Domu krajanov Brdo na Brdnikovi 14.

Foto: Staša Cafuta Trček

Asfaltirana je ploščad s parkirišči pred gasilskim domom v Stanežičah in urejena končna postaja LPP 15.

Foto: Staša Cafuta Trček

Obnovljeno je otroško igrišče v Stanežičah.

Foto: Staša Cafuta Trček

Asfaltirana je pešpot med Cesto vstaje in Cesto v Gameljne.

Foto: Nik Rovanič

Odperta je prva faza kompleksa Snage na Barju.

Dolgi most, ● postavitve otroškega igrala v vrtcu Viški gaj, enota Zarja na Reški ulici, ● postavitve dveh klopi na Poti. **Dogodki v org. ČS Vič:** ● Viški Žabji tek, ● obdarovanje dedka Mraza za otroke ČS Vič v Klubu Circus.

ČS Rožnik: *Večje pridobitve in mala dela:*

● popolnoma obnovljen mostiček na Glinščici ob Brdnikovi cesti; ● obnovljena pohodna površina v železniškem podhodu med Rožno dolino cesta II in Bobenčkovo ulico, ● obnova hišne kanalizacije v Domu krajanov Brdo, Brdnikova 14, ● sanacija vodovodnega jaska na dovozni poti k Vrtcu Vrhovci, ● postavitve 3 prometnih ogledal na Cesti na Vrhovec, Vrhovci III in Vrhovci V, ● obnova lesene podlage pod gugalnico na otroškem igrišču Grba I; ● v živalskem vrtu odprta slovenska kmetija s slovenskimi avtohtonimi pasmami. **Dogodki v org. ČS Rožnik:** ● krajevna proslava 22. junija ob 70-letnici požiga dela Ljubljane Brdo (Vrhovci) in poboja 17 ljudi ob OŠ Vrhovci, pokrovitelj župan Zoran Jankovič, slavnostni govornik predsednik ZZB NOB Janez Stanovnik; nastopili so: učenci OŠ Vrhovci, igralca Jerica Mrzel in Aleksander Valič, ženski pevski zbor Generacija 57, avtor in recitator Stane Eržen.

ČS Šiška: *Večje pridobitve in mala dela:*

● nova trimsteza ob Večni poti, ● prostor za trim I. ob PST, ● obnove kraka Litostrojske ceste, ● dokončanje Aljaževe ulice od križišča z Verovškovo do priključka na Litostrojsko cesto, ● začetek prenove javne razsvetljave od križišča Celovška-Litostrojska do obvoznice, ● obnova Vodnikove domačije – sonorično gledališče, ● ustanovitev Kulturne četrti Šiška, postavitve ograje na stopnišču pri vstopu na parkirišče Tivoli, ● namestitve 6 fitnes naprav za vadbo na prostem na JV strani telovadnice OŠ Valentina Vodnika (Trg komandanta Staneta), ● v teku je izvedba pitnika vode ob vstopu v Mostec, ● nameščeni količki na delih pločnika v Tugomerjevi in Derčevi ulici. **Dogodki v org. ČS Šiška:** ● čistilne akcije TD Koseze in TD Ljubljana Šiška, ● gledališka predstava za člane različnih društev v območju ČS, ● razstava Stara Šiška (TD Ljubljana Šiška), ● Komarjeva nedelja (TD Ljubljana Šiška), ● prvomajski koncert Pihalnega orkestra Litostroj, ● razstava likovne sekcije DU Milan Majcen, ● zagotavljanje pogojev za različne dejavnosti starejših krajanov, mladih in invalidnih oseb, ● obdaritev starejših občanov, ● novoletni bazar – KORK Ljubo Šerčer, ● prednovoletne prireditve za starejše krajanje in otroke, ● vrsta športnih tekmovanj, povezanih z dnevom ČS Šiška.

ČS Dravlje: *Večje pridobitve in mala dela:*

● semaforizacija križišča Kamnogoriške ceste in Plešičeve ulice, ● rekonstrukcija javne razsvetljave na območju Celovške ceste v ČS Dravlje (od križišča Litostrojske ulice in Celovške ceste do Selanovega trga, od ČS Šiška prek ČS Dravlje do ČS Šentvid), ● otvoritev DCA za starejše Dravljane, Kunaverjeva 6-8, ● obrezovanje grmičevja dolžine cca 20 m, širine 2 m na pešpoti od Kamnogoriške proti nadvozu Regentove ceste, ● dodatno grabljenje in odvoz listja v jesenskem času na Ulici bratov Babnik, ● obrez treh dreves na pešpoti ob OŠ Dravlje, ● ureditev parka - rezervata za gradnjo varovanih stanovanj (košnja in čiščenje) ob Draveljski cesti, ● ureditev pešpoti ob teniških igriščih pri Smrtnikovi 3. **Dogodki v org. ČS Dravlje:** ● čistilna akcija Za lepšo Ljubljano, ● dan ČS Dravlje, ● Draveljska bolha, ● tematska predavanja, ● dan odprtih vrat PDG Podutik – Glince, ● Dravljane pojejo, ● praznovanje dneva državnosti, ● silvestrovanje, ● obisk dedka Mraza z obdaritvijo otrok.

ČS Šentvid: *Večje pridobitve in mala dela:*

● začetek obratovanja linije LPP št. 15 Stanežiče-Zg. Pirniče, ● ureditev začasnih postajališč proge 15 LPP, ● ureditev križišča Gunceljska-Rovnikova pri končni postaji LPP št. 1, ● delna asfaltna preplastitev Prušnikove ulice, ● asfaltiranje ploščadi pred gasilskim domom v Stanežičah z ureditvijo končne postaje LPP 15 in parkirišč, ● obnova otroškega igrišča v Stanežičah, ● ureditev Prušnikove ulice: zaris parkirnih mest z izgradnjo nekaj dodatnih, ● ureditev kolesarske steze (nov potek in priključek na stezo na Celovški cesti), ● izdelava in zaris nekaj novih nadvišanih prehodov za pešce in ureditev priključka na Celovško cesto pri poslovalnici NLB ter ureditev križišča Prušnikova ul.-Štula (postavitve robnikov in izdelava pločnika), ● znižanje robnikov pločnika v križišču Celovška-Kosmačeva-Gunceljska c., ● v sodelovanju z vrtcem Šentvid in Oddelkom za predšolsko vzgojo in izobraževanje spomladi poskusni začetek organizirane uporabe otroškega igrišča v Gunceljah za vse krajanje z otroki, ● povečana funkcionalnost dvorane MOL SLS Kosjeverjeva 1 z vgraditvijo in nakupom pripomočkov za rekreativno vadbo. **Dogodki v org. ČS Šentvid:** ● Odbojkarjada, ● počitniški program za otroke, ● jesensko srečanje več kot 50 različnih društev in civilnih ustanov iz ČS Šentvid, ● športne prireditve (turnir v balinanju, nogometu, košarki, rugby tryout, predstavitev smučarskih skokov in smučarske dejavnosti), ● revija šentvidskih pevskih zborov, ● premiera gledališke igre *Pripravljeni na šok*, ● akademija ob rojstvu F. Prešerna, ● likovni ekstemore z razstavo, ● počastitev spomina na padle v NOB, ● obisk dedka Mraza z obdaritvijo otrok, ● projekt Oživitve Ljudskega doma se nadaljuje z vsaj enim odrskim dogodkom mesečno, obogaten z abonmajem Šodreck, namenjenim najmlajšim, ● redno četrtletno izhajanje glasila Šentvid nad Ljubljano, ● vedno aktualna spletna stran ČS z obvestili in napovedmi dogodkov (www.cs-sentvid.si).

ČS Šmarna gora:

● asfaltiranje pešpoti med Cesto vstaje in Cesto v Gameljne, ● postavitve prometnih znakov in ogledala ter začitane nove cestne označbe na območju celotne ČS (v poteku), ● ležeči policaji na Thumovi in cesti Cirila Kosmača. **Dogodki v org. ČS Šmarna gora:** ● aktivna vključenost ČS Šmarna gora pri pridobivanju zemljišč za rekonstrukcijo regionalne ceste Šentvid-Vodice, odsek Šmartno, in predvideno izgradnjo pločnika, ● akcija Očistimo svet, ● vsako prvo soboto v mesecu tržnica v Domu gasilcev in krajanov v Tacnu v organizaciji TD Šmarna gora, ● Planinska pesem na Šmarni gori, ● božično-novoletni sejem v Šmartnem, ● obisk dedka Mraza v Tacnu in Gameljnah ob pomoči ZPM Ljubljana Šiška.

Na območju ČS Polje in ČS Šmarna gora se obeta izgradnja poslovno-upravnega centra, v Kosezah pa podzemne garaže. Poslovno-upravna objekta bosta razdeljena na trgovsko-poslovni in javni del, v katerem bodo prostori za delovanje ČS z večnamensko dvorano, knjižnica in prostori za delovanje mladinskega centra. V Zalogu bodo tudi prostori za glasbeno šolo, v Šmarni gori pa za vrtec. Izdelana je bila nova idejna zasnova za izgradnjo podzemne garaže pri tržnici v Kosezah, ki naj bi bila zgrajena na principu cenejše kontejnerske gradnje. V kratkem bo ponovljena anketa med prebivalci terasastih blokov o zainteresiranosti za nakup garažnega mesta, ki bo podlaga za odločitev o gradnji načrtovanega projekta.

Ljubljana si ti! – zanimivi predlogi za skupno prihodnost

Nataša Jazbinšek Seršen

Foto: arhiv MOL

Ozaveščevalna akcija Mestne uprave *Ljubljana si ti!*

Projekt Ljubljana, pametno mesto je nastal z namenom, da spodbudi neposreden stik z meščankami in meščani, obiskovalci mesta, tistimi, ki v našem mestu službujejo ali se šolajo o vsebinah s področij varovanja okolja in narave, trajnostne rabe energije, obnovljivih virov energije in trajnostnega razvoja nasploh. Pri nastajanju projekta nas je vodila misel, da predstavimo dobre prakse in ukrepe, ki jih izvaja mesto, pa tudi vsa prizadevanja, ki jih z namenom, da bi soustvarili lepo, zeleno, prijazno Ljubljano, vlagajo druge organizacije in posamezniki. Po dveh letih in pol od vzpostavitve spletne aplikacije Ljubljana, pametno mesto smo sooblikovali obsežen nabor vsebin, različnih aktivnosti, celovit pregled dogajanja na okoljskem in energetskem področju ter načrtali tudi razvoj mesta v prihodnje. Izkušnje, ki smo jih pridobili v tem času, predvsem pa vsebine, ki so se izoblikovale, so dragoceno izhodišče za pripravo novega programa varstva okolja za obdobje od 2014 do 2020. Da bi pridobili vaše mnenje, spoznali vaše poglede za še bolj kakovostno življenje v mestu, smo vzpostavili posebno aplikacijo Ljubljana si ti! in vas lansko jesen pozvali k posredovanju vaših predlogov.

Akcija Ljubljana si ti!

Dvomesecna akcija *Ljubljana si ti!* je potekala do 15. decembra lani in v tem času smo prejeli skoraj 400 predlogov, idej in zanimivih pogledov, kako vsakodnevno življenje v mestu narediti še bolj prijazno, kje so morebitne ovire in pomanjkljivosti, ki so bile v preteklosti spregledane, kako lahko pravzaprav z majhnimi ukrepi naredimo velik korak v smeri še bolj zadovoljnih prebivalcev. Presenetil nas je inovativen in okoljsko izjemno ozaveščen pristop pri navajanju predlogov, hkrati pa nas vaš odziv utruje v zavesti, da smo na pravi poti dolgoročnega razvoja mesta.

Boljši zrak z manj motornega prometa

Po pričakovanjih se največ predlogov nanaša na področje mobilnosti, prometnih ureditev in v povezavi s tem na izboljšanje stanja zraka v mestu. Vaši prispevki nakazujejo splošno podporo k širitvi območja mestnega središča za ves motoriziran promet. Predlogi izkazujejo veliko podporo zaprtju dela Slovenske ceste za promet in neposredni povezavi ožjega mestnega središča s KP Rožnik, Tivoli in Šišenski hrib. Sistem izposoje koles Bicike(LJ), ki ste ga izjemno dobro sprejeli, si želite na širšem območju mesta, predvsem pa na vseh železniških

postajah, v večjih trgovskih centrih, P+R sistemih in podobno. Kolesarjenje je zagotovo tema, ki ji bomo tudi v prihodnje namenili veliko pozornosti. Tudi vaši predlogi kažejo veliko podporo novim kolesarskim potem, izgradnji potrebne infrastrukture itd. Tisti, ki ste pogledali nekoliko dlje v prihodnost, si želite ponovne uvedbe tramvaja in drugih načinov mobilnosti po železniških tirih.

Raba obnovljivih virov energije, novi parki, zdrava vadba na prostem

Pomemben sklop predlogov se nanaša na učinkovito rabo energije ter rabo obnovljivih virov energije, predvsem sončne. Vzpostavili bi nove parkovne površine, zasadili sadno drevje, pogrešate površine, namenjene vrtničkom, kjer bi bila dopustna le ekološka pridelava.

Sodelujoči v akciji ste poudarili tudi skrb za zdravje, želite več možnosti za organizirano vadbo na prostem, postavitev zunanjih orodij in naprav za vadbo, osvetlitev nekaterih trimstez in tekaških prog za večjo možnost večerne rekreacije, še več otroških igrišč in podobno. Iz vaših predlogov je razvidna tudi skrb za živali, predvsem pogrešate tako imenovane pasje parke, Ljubljano pa vidite tudi kot mesto, prijazno čebelam.

Več zabojnikov za ločeno zbiranje odpadkov

V povsem samostojno poglavje bi lahko zaokrožili vse predlagane vsebine, ki se nanašajo na področje ravnanja z odpadki. Kljub intenzivnemu uvajanju ločenega zbiranja odpadkov v Ljubljani menite, da bi bilo potrebno postaviti še več zabojnikov za ločeno zbrane frakcije, nekateri pogrešate dodatne koše za smeti, predlagali ste koše v obliki zelenih žab. Zanimive so pobude za postavitev zabojnikov za ločeno zbiranje zamaškov, s čimer ste seveda ciljali tudi na humanitarno pomoč. Večina pa meni, da je še naprej potrebno veliko pozornosti nameniti ozaveščanju in obveščanju javnosti.

Nagrade za sodelovanje v akciji Ljubljana si ti!

Vsem sodelujočim v akciji *Ljubljana si ti!* (<http://www.ljubljana-pametnomesto.si/ljubljana-si-ti>) se iskreno zahvaljujemo za vse predloge, ki jih bomo v nadaljevanju skrbno preučili. Vaše sodelovanje smo in bomo tudi nagradili. V času akcije smo podelili 65 tedenskih in mesečnih nagrad, žirija pa bo do konca januarja izbrala tudi tri najboljše predloge, ki bodo nagrajeni s privlačnimi energetsko učinkovitimi Siemens gospodinjskimi aparati. Zaradi izjemnega odziva smo se odločili, da ostane spletna aplikacija še naprej aktivna, kar pomeni, da še vedno lahko prispevate svoje predloge, kaj bi lahko v Ljubljani spremenili in še izboljšali, ter delite z nami svoj neodvisen ter neobremenjen pogled. Prihodnost mesta želimo sooblikovati skupaj z vami.

(Nataša Jazbinšek Seršen z Oddelka za varstvo okolja Mestne občine Ljubljana je koordinatorka projekta *Ljubljana, pametno mesto.*)

Delo svetniških klubov v letu 2012

Foto: Nik Rovar

Mestni svetniki in svetnice na seji v Veliki sejni dvorani Mestne hiše.

Poročilo o delu Svetniškega kluba Liste Zorana Jankovića v letu 2012

Aleš Čerin, vodja Svetniškega kluba Liste Zorana Jankovića

Svetniški klub Liste Zorana Jankovića ima v Mestnem svetu Mestne občine Ljubljana 25 članic ter članov in je tako največji svetniški klub. Ker imamo predstavnice in predstavnike v vseh delovnih telesih mestnega sveta, naše članice oziroma člani pa vodijo 8 odborov ter 4 komisije Mestnega sveta, prispevamo pomemben delež pri sprejemanju odločitev, ki zagotavljajo nadaljnji razvoj našega mesta in dvig kakovosti bivanja v njem. Slednje zagotavljajo tudi strateški akti, ki jih je mestni svet sprejel v preteklem letu in jih na kratko predstavljam v nadaljevanju.

Med pomembnejšimi strateškimi akti velja izpostaviti **Prometno politiko Mestne občine Ljubljana**, ki sledi cilju trajnostne mobilnosti in predvideva postopno uvajanje energetske bolj učinkovite, okoljsko manj škodljive in bolj zdrave oblike prometa. Cilj prometne politike je, da bi se do leta 2020 tretjina poti opravila s kolesi ali peš (zdaj slaba petina), tretjina z javnim prevozom (zdaj 13 odstotkov) in taksiji, le še tretjina pa z avtomobili (zdaj več kot dve tretjini). Prometna politika nadalje predvideva poskusno uvedbo ločenih rumenih pasov za avtobuse, ki bodo prek sistema GPS povezani s sistemom upravljanja s semaforji in bodo tako

imeli zagotovljen zeleni val, morebitno uvedbo nove krožne linije z električnimi miniavtobusi znotraj centra mesta ter zagotovitev triminutnega intervala avtobusov na najbolj obremenjenih progah v času konic. LPP za zagotovitev večje udobnosti načrtuje nakup 112 novih avtobusov, predvidena pa je tudi širitev omrežja linij. Za omejitev dnevne migracije je poleg navedenega predvidena še širitev sistema P+R - parkiraj in se pelji, za pešce pa bomo poskrbeli s širitvijo peš cone v centru mesta, saj bomo delno zaprli Slovensko cesto.

Med strateško pomembne akte, ki smo jih sprejeli v lanskem letu, lahko nadalje uvrstimo tudi **Strategijo razvoja kulture v Mestni občini Ljubljana 2012–2015**. Slednja opredeljuje glavne smernice nadaljnega razvoja kulture v Ljubljani za naslednje štiriletno obdobje. Potem ko smo v preteklem obdobju na področju kulture naredili pomemben kakovostni premik, strategija za naslednje četrletje doseženo nadgrajuje in se osredotoča na kakovost, dostopnost in raznovrstnost kulturne ponudbe. Pomemben del pozornosti namenja kulturni vzgoji in kulturnemu turizmu. Strategija mestno kulturo nadalje še močneje vpenja v medpodročno povezovanje – zlasti s šolstvom in Javnim zavodom Turizem Ljubljana. Poleg tega je medpodročni vidik kulture očiten še pri povezovanju s področji urbanizma, regijskega razvoja, varovanja okolja ter mednarodnega sodelovanja. Pomemben poudarek pa daje tudi večanju dostopnosti kulture za vse prebivalce in obiskovalce Ljubljane, pa tudi izboljšanju kulturne infrastrukture.

Med dokumente, ki bodo imeli pomemben vpliv na kakovost bivanja v Ljubljani na daljši rok, lahko štejemo tudi **Odlok o zbiranju in prevozu komunalnih odpadkov**. Ta se namreč nanaša na ločevanje posameznih frakcij iz komunalnih odpadkov pri uporabniku, njegov namen pa je zagotoviti kar najmanjšo količino mešanih odpadkov in tako zvišati odstotek recikliranih odpadkov. Prav je, da si zastavljamo visoke ter ambiciozne cilje. In na tem področju si želimo,

da bi sedanjih 40 odstotkov ločenih frakcij zvišali na 70 do 80 odstotkov. Zato odlok ustvarja boljše pogoje za ločeno zbiranje komunalnih odpadkov v posodah uporabnika na njegovem zbirnem mestu.

Za delo mestne uprave in razvoj mesta pa je izjemnega pomena tudi proračun. In mestni svet je že lani sprejel **proračuna tako za letošnje kakor tudi prihodnje leto**. Naj naštejem zgolj nekaj pomembnih projektov, katerih izvedbo smo zagotovili s sprejetjem proračunov za leti 2013 in 2014: ● dograditev regijskega centra za ravnanje z odpadki RCERO, ● nadgradnja centralne čistilne naprave Ljubljana, ● nadgradnja sistema odvajanja komunalne odpadne vode v občinah Medvode in Vodice ter ● izgradnja povezovalnega kanala C0 v MOL, ● odvajanje in čiščenje odpadne vode v porečju Ljubljanice, ● ureditev Petkovškovega nabrežja in Novega trga, ● obnova Zdravstvenega doma Črnuče ter ● investicije v šole in vrtnice, ● obnova mostu čez Ižco, ● preureditev križišča Zaloške in Kašeljске ceste, ● stanovanjska soseska Polje III, ● obnova Ljubljanskega gradu, ● Poslovno-upravni center Zalog ter ● kopališče Kolezija.

V Svetniškem klubu Liste Zorana Jankovića dajemo prednost projektom, ki jih prek četrtnih skupnosti predlagajo občani, in si tako prizadevamo za enakomeren razvoj mesta in dejavnosti v njem. Pri tem pa smo se zavestno odločili, da pretežni del svoje energije usmerimo v delo v mestnem svetu in v njegovih delovnih telesih, ne pa v delovanje prek medijev. Menimo namreč, da se dvig kakovosti bivanja v našem mestu lahko zagotovi zgolj s sprejemanjem kakovostnih in v prihodnost usmerjenih odločitev, ne pa s političnim nagajanjem in obračunavanjem v medijih. Slednje prepuščamo nekaterim opozicijskim strankam, zastopanim v mestnem svetu. Da smo ubrali pravo pot, pa nam pritrjujejo številna mednarodna priznanja, ki jih je Ljubljana prejela v zadnjih nekaj letih.

Delovanje samostojnega svetnika LDS v Mestnem svetu MOL v letu 2012

Slavko Slak, samostojni svetnik LDS

Delo svetnika sem začel opravljati sredi meseca februarja 2012, funkcijo sem nasledil po prenehanju mandata pokojnega mestnega svetnika Liberalne demokracije Slovenije prof. dr. Slavka Zihlerla.

Kot samostojni svetnik si prizadevam, da bi bile sprejete odločitve v Mestnem svetu MOL kar najbolj v prid Ljubljankam in Ljubljančanom. V izvršnem odboru stranke obravnavamo gradivo za seje sveta in skušamo z vsebinskimi pripombami sodelovati pri kreiranju in sprejemanju pomembnejših aktov. S svetniški vprašanji, pobudami in razpravami opozarjamo na probleme, s katerimi se srečujejo meščani.

Kot največji dosežek v preteklem letu vidim sprejetje nove prometne politike v MOL. Najpomembnejša se mi zdi čimprejnejša ureditev, pospešitev prometa in modernizacija prometne infrastrukture. V septembru sprejeta nova strategija prometne politike MOL je zelo optimistično načrtovana in zajema ukrepe, ki drastično znižujejo delež motornega prometa v mestu in povečujejo delež hoje, kolesarjenja in uporabe javnega prevoza. Vendar opažam, da je za operativno izvajanje teh ukrepov predvidenih premalo sredstev. Povečanje mobilnosti in modernizacija prometa v mestu je nujna za razvoj mesta. Za večjo varnost v prometu smo si dolga leta z različnimi akcijami, delavnicami in sodelovanjem z osnovnimi šolami in vrtci na področju MOL prizadevali tudi v Svetu za preventivo in vzgojo v cestnem prometu.

V mestnem svetu aktivno sodelujem tudi kot član Komisije za mednarodne odnose.

Poročilo o delu Svetniškega kluba Nova Slovenija za leto 2012

Mojca Kucler Dolinar, vodja Svetniškega kluba N.Si

Po neuspešnem županovem odhodu v državni zbor se je v mestnem svetu spremenilo marsikaj. Ne le, da so si njegovi svetniki vsaj kdaj upali na seji kaj reči, ampak so se kdaj pa kdaj celo spozabili pri glasovanju. Leto 2012 je tako minilo precej bolj burno, kot smo bili navajeni iz prejšnjih let.

Omenimo nekaj najbolj odmevnih tem, ki sta se jih lotila Mojca Kucler Dolinar in Anton Kranjc, mestna svetnika NSi: Nasprotovala sta ponovnemu imenovanju Marka Jakliča za direktorja Lekarne Ljubljana, kar se je glede na poznejše dogodke izkazalo za upravičeno. Bila sta soprodpisnika za sklic izredne seje v zvezi s pritožbo ljubljanskega ravnatelja, češ da župan ravnatelj in »mestno družino« zlorablja v politične namene. Odmeval je predlog odloka o preimenovanju nekdanje Titove ceste v Štajersko cesto. Mestna svetnika sta vložila amandma na predlagani odpiralni čas lokalov in na predlagano podražitev vozovnic za vzpenjačo na Ljubljanski grad. Verjetno ni treba poudarjati, da je županova večina preglasovala vse predloge, kljub temu pa je župan zaradi pritiskov opozicije in medijev marsikateri svoj predlog vsaj omilil. Predlagana Štajerska cesta pa je res postala Štajerska, seveda na poseben predlog župana. Tako je kljub neprestanemu preglasovanju in pokorščini med županovimi svetniki videti učinke delovanja opozicije.

Mestna svetnika NSi sta bila zelo kritična do županovega predloga prometne politike, saj menita, da mora Ljubljana dobiti tudi elektrificiran mestni promet. Le sodobna prevozna sredstva, ki so hitra in ne predraga, bodo namreč privlačna in bodo povzročila spremembe v navadah občanov.

Najodmevnejša pobuda Svetniškega kluba NSi v lanskem letu pa je gotovo bila pobuda o prepovedi uživanja alkohola na javnih mestih, ki je nastala predvsem zaradi stisk prebivalcev Ljubljane, ki imajo pravico do nočnega miru in čistega okolja, v katerem bivajo. O njeni upravičenosti priča podpora mnogih organizacij, ki so na področju alkoholne politike najbolj kompetentne. Zato je vsakršno županovo oviranje sprejema takšnega odloka jasen znak, da ga moteno življenje meščanov ne vznemirja.

Konec leta so zaznamovale napovedi o podražitvi komunalnih storitev, ki je po mnenju mestnih svetnikov NSi nepotrebna. Cene so že zdaj dovolj visoke, podražitev pa bo namenjena le dodatnemu županovemu izčrpanju za projekte, ki so v njegovem interesu.

Mestna svetnika dobro sodelujeta z mestnim odborom NSi, četrtimi svetniki in predsedniki četrtinskih odborov, različnimi civilnimi iniciativami ter se srečujejo z meščani. Tako sta dobro seznanjena s težavami, ki jih pestijo, in sta lahko njihov glas v mestnem svetu. Osemnajst svetniških vprašanj in osem pobud, ki sta jih lani vložila, je odraz prav potreb meščanov, ki so se obrnili nanju.

Da je ljubljanski odbor Nove Slovenije blizu ljudem, so pokazale tudi lanskoletne nadomestne županske volitve. Za odlično sodelovanje in požrtvovalnost pri delu za dober rezultat se vsem udeleženi iskreno zahvaljujemo!

Mojca Kucler Dolinar in Anton Kranjc si v prihodnje v Mestnem svetu MOL želita več demokratičnosti – tako v ljudeh, ki bodo na čelu mestne občine, kot pri samem vodenju sej. Predlagata, da bi MOL sledila zgledu nekaterih občin s snemanjem in neposrednim prenosom sej, saj bi bilo s tem delo mestnega sveta veliko bolj transparentno in simbolično bližje Ljubljančanom. Dragi someščani, vedno ste dobrodošli na info@ljubljan.si in www.nsiljubljana.si

Mestna občina Ljubljana

Komisija za priznanja Mestnega sveta Mestne občine Ljubljana na podlagi 93. in 94. člena Statuta Mestne občine Ljubljana (Uradni list RS, št. 66/07 - uradno prečiščeno besedilo in 15/12) in Odloka o priznanjih Mestne občine Ljubljana (Uradni list RS, št. 116/08 in 107/09) objavlja:

Informacijo glede podelitve naziva častni meščan glavnega mesta Ljubljane oziroma častna meščanka glavnega mesta Ljubljane

Naziv častni/a meščan/ka je najvišje priznanje Mestne občine Ljubljana, ki ga prejmejo posamezniki, ki so izjemno zaslužni za ugled, pomen in razvoj Mesne občine Ljubljana ter za razvoj njenih dobrih medmestnih in mednarodnih odnosov. Kriterij za podelitev naziva častni/a meščan/ka so izjemni dosežki življenjskega dela, ki ga odlikujejo: vizionarstvo, odličnost, dobrobit, sodelovalnost ali skrb za blaginjo v Mestni občini Ljubljana ali za promocijo Mestne občine Ljubljana. Pobude za podelitev naziva častni/a meščan/ka zbira Komisija za priznanja skozi vse leto, zato je pobudo mogoče oddati tudi v času objave razpisa za podelitev priznanj Mestne občine Ljubljana. V letu 2013 bosta podeljena največ 2 (dva) naziva častni/a meščan/ka.

JAVNIRAZPIS

ZA PODELITEV PRIZNANJ MESTNE OBČINE LJUBLJANA ZA LETO 2013

Mestna občina Ljubljana razpisuje naslednji priznanji Mestne občine Ljubljana za leto 2013:

Nagrado glavnega mesta Ljubljane, ki jo prejmejo posamezniki. Izjemoma jo lahko prejmejo tudi skupine in pravne osebe, ki ne opravljajo pridobitne dejavnosti. Kriteriji za podelitev nagrade so: pomembni dosežki življenjskega dela z vseh področij, prispevek k razvoju, ugledu in dobrobiti Mestne občine Ljubljana ter k prepoznavnosti mesta doma in v tujini. Podeljenih bo največ 5 (pet) nagrad glavnega mesta Ljubljane.

Plaketo glavnega mesta Ljubljane, ki jo prejmejo:

- posamezniki in pravne osebe, ki so s posebnimi delovnimi prizadevanji in uspehi v daljšem časovnem obdobju pomembno prispevali h kakovostnejšemu življenju, blaginji, ugledu in razvoju MOL;
- posamezniki in pravne osebe za posebne zasluge za razvijanje in utrjevanje sodelovanja med MOL in drugimi občinami;
- posamezniki za izkazano posebno požrtvovalnost, nesebičnost in pogum;
- prijateljska, pobratena in druga mesta in občine, pravne osebe ter posamezniki iz Republike Slovenije in tujine, ki so posebno zaslužni za razvijanje in utrjevanje prijateljskega sodelovanja z MOL;
- posamezniki in pravne osebe za dosežke na humanitarnem, znanstveno-raziskovalnem in kulturno-umetniškem področju ter za trajnostni razvoj MOL;
- donatorji za humanitarno, znanstveno-raziskovalno, kulturno-umetniško področje in trajnostni razvoj MOL.

Podeljenih bo največ 7 (sedem) plaket glavnega mesta Ljubljane, od tega največ 2 (dve) za donatorstvo.

Pobuda za podelitev priznanja mora vsebovati:

- **podatke o kandidatu: ime in priimek oziroma naziv pravne osebe, rojstni datum za fizično osebo, naslov, telefon ter v primeru pravne osebe še kontaktno osebo, kolikor je to mogoče;**
- **pisno soglasje kandidata za kandidaturu in v primeru, da je kandidat fizična oseba, soglasje za uporabo osebnih podatkov, kolikor je to mogoče;**
- **podatke o pobudniku: ime in priimek oziroma naziv pravne osebe, naslov, telefon ter v primeru, da je pobudnik pravna oseba, še kontaktno osebo,**
- **vrsto priznanja,**
- **utemeljitev pobude ter morebitna druga mnenja, ki podpirajo pobudo. Za resničnost in točnost podatkov, navedenih v utemeljitvah, odgovarjajo pobudniki.**

Pobudniki za podelitev priznanj so lahko posamezniki in pravne osebe, ki imajo **stalno prebivališče oziroma sedež v Mestni občini Ljubljana.**

Razpisni obrazec in soglasje h kandidaturi sta od dneva te objave od izteka prijavnega roka dosegljiva na spletni strani MOL <http://www.ljubljana.si/si/mol/razpisi-razgjitve-objave/>, lahko pa ju zainteresirani v tem roku prevzamejo vsak delovni dan v prostorih Glavne pisarne Mestne občine Ljubljana na Mačkovi 1. Dodatne informacije o razpisu po tel.: 01/306-10-49.

Pobuda za podelitev priznanja pošljite na razpisnem obrazcu na naslov: **Mestna občina Ljubljana, p.p. 25, 1001 Ljubljana, Komisija za priznanja, soba št. 352, do vključno 11. 2. 2013** v zaprti ovojnici s pripisom »**Za razpis - ne odpiraj**« in navedenim naslovom pošiljatelja.

Pobudniki bodo o prejemnikih priznanj pisno obveščeni v roku 14 dni po odločitvi Mestnega sveta Mestne občine Ljubljana.

Komisija za priznanja

Marija Fabčič: »Naložba v znanje je naložba v boljšo prihodnost«

Foto: arhiv JZ Cene Štupar

Javni Zavod Cene Štupar – Center za izobraževanje odraslih in Mestna občina Ljubljana nudita vrsto brezplačnih izobraževalnih programov za določene ciljne skupine Ljubljančank in Ljubljančanov. Na sliki: Pouk slovenščine v Centru.

V času, ko postaja izobrazba vedno bolj privilegij premožnejših, posveča Mestna občina vlaganju v znanje vse večjo pozornost in sredstva za izobraževanje celo povečuje – tako za nadstandardne programe v šolah, štipendiranje nadarjenih, programe za otroke in odrasle iz drugih kulturnih okolij in programe za druge odrasle. Posebna vrednost te skrbi pa je vse večja občutljivost do kakorkoli izstopajočih posameznikov, ki so v času vzgojno-izobraževalnega procesa potrebni posebne pozornosti, pa tudi zagotavljanje enakih možnosti ne glede na socialno okolje, iz katerega učenec prihaja. O teh možnostih smo se pogovarjali z Marijo Fabčič, ki vodi Oddelek za predšolsko vzgojo in izobraževanje.

Mestna občina Ljubljana ima na področju vzgoje in izobraževanja vrsto nadstandardnih programov. Lahko kratko naštejete dodatne možnosti, ki so na voljo v osnovnih šolah?

V osnovnih šolah nadaljujemo z ljubljanskim nadstandardom, kot ga zagotavljamo že v vrtcih, ki vključuje sofinanciranje drugega učitelja v 1. razredu devetletke, učitelja v oddelku podaljšanega bivanja, učitelja športne vzgoje, svetovalnega delavca in spremljevalca otrok, ki v času bivanja v šoli potrebujejo posebnega spremljevalca ... Prek razpisa v šolah sofinanciramo dopolnilne dejavnosti, kot so projekti medkulturnega sodelovanja, projekti povezovanja s šolami v tujini, projekti medšolskega sodelovanja, projekti ekološkega ozaveščanja, projekti zmanjševanja nasilja, projekti sodelovanja šol z lokalno skupnostjo, tekmovanja glasbenih šol, projekti za vzgojo za tehniko, oblikovanje in prostor, pa tudi projekte ekoloških vrtov ali sadovnjakov; delavnice ali predavanja iz vzgojne preventivne vsebine ter praznovanja jubilejev osnovnih šol. V okviru programa Kinobalon sofinanciramo filmske predstave ter filmsko vzgojo za otroke ljubljanskih vrtcev in osnovnih šol.

Pester nabor aktivnosti torej, ki se dopolnjuje še z dvema večjima mestnima prireditvama, v kateri je vključenih veliko število šol: udeležba na Zmajevem karnevalu s skupinsko pustno masko in udeležba na festivalu Igraj se z mano, ki poteka v organizaciji Zavoda Janeza Levca in ob podpori Mestne občine Ljubljana. Pretežno osnovnošolcem pa so namenjeni tudi programi in projekti nevladnih organizacij, ki jih sofinanciramo v okviru javnega razpisa. Gre predvsem

za prostočasne dejavnosti, katerih namen je spodbujanje ustvarjalnosti, radovednosti, socialnih veščin in kulture sobivanja.

Sodelovanje Mestne občine Ljubljana na Festivalu za tretje življenjsko obdobje kaže, da različni oddelki Mestne uprave sistematično podpirajo vseživljenjsko izobraževanje. Katere programe za odrasle ste zasnovali na Oddelku za predšolsko vzgojo in izobraževanje, ki ga vodite?

Osrednji javni zavod za izobraževanje odraslih na območju Mestne občine Ljubljana je Javni zavod Cene Štupar – Center za izobraževanje Ljubljana, ki že nekaj let izvaja Mestni program izobraževanja odraslih s celo paleto brezplačnih izobraževalnih programov, katerih namen je med drugim dvig splošne ravni pismenosti, izboljšanje govornega in pisnega sporazumevanja staršev predšolskih in osnovnošolskih otrok v slovenskem jeziku, socialno šibkejšim dostop do učenja tujih jezikov, obsega tudi računalniško opismenjevanje, aktivno preživljanje prostega časa, razvijanje ustvarjalnosti ter družbeno angažiranost, kar pomeni tudi boj proti socialni izključenosti. Nekaj tečajev tujih jezikov ter študijske krožke izvaja Društvo za izobraževanje za tretje življenjsko obdobje.

Sredstva, ki jih Mestna občina Ljubljana namenja za nadarjene, se zdijo po rezultatih, ki jih dijaki, diplomanti in postdiplomanti dosegajo po končanem študiju, sijajna naložba.

Kako nameravate v kriznem času voditi politiko štipendiranja talentov?

Mestna občina Ljubljana že od leta 1999 podeljuje štipendije za nadarjene in nadpovprečne dijake in študente. Do leta 2006 smo letno razpisali približno 30 štipendij, nato smo razpis podvojili, letno razpišemo po 60 štipendij. Ob zadnji spremembi mestnega odloka o štipendiranju pred tremi leti smo povečali štipendijo za študij v tujini, tako dodiplomski kot podiplomski, saj bi sicer imeli možnost tega študija samo redki, ki to zmorejo, hkrati pa omogočamo našim štipendistom v tujini, da lahko kombinirajo mestno štipendijo z drugimi štipendijami.

Naložba v znanje in mlade, ki so zelo uspešni na svojem področju, je naložba v boljšo prihodnost in pot, ki nas vodi iz trenutne ekonomske in družbene situacije. Za uspeh mladih ni dovolj nadarjenost, ampak so potrebni tudi trdo delo, motivacija in spodbude. Mladi morajo upravičenost do štipendije vsako leto znova potrditi s svojim delom in dosežki. Na oddelku smo se ob sprejemanju proračuna na lanski decembrski seji zelo razveselili predloga povečanja sredstev za štipendije v letu 2013 in 2014, vsako leto za dodatnih 50.000 evrov k sedanjim 520.000 evrom, s katerimi bomo lahko razpisali še dodatnih 10 do 15 štipendij; število bo odvisno od strukture razpisanih štipendij.

Vemo, da je imajo otroci s posebnimi potrebami možnost izobraževanja v Zavodu za slepe in slabovidne, Zavodu za gluhe in naglušne in Zavodu Janeza Levca. Ali bi bilo po vašem mogoče sčasoma

učence in učitelje teh zavodov vključiti v redno vzgojno-izobraževalni proces, da bi družba kot celota vsakršno drugačnost sprejemala s kar največ empatije?

Ponosni smo, da imamo v Ljubljani več centrov, ki skrbijo za otroke s posebnimi potrebami na različne načine. Poleg omenjenih je potrebno omeniti tudi Svetovalni center za otroke in mladostnike in starše, ki podpira tako delo v šolah kot družine. Osnovna šola s prilagojenim programom Zavod Janeza Levca, ki je lansko leto praznovala 100-letnico svojega delovanja, pa ima prav posebno vlogo, saj močno prispeva k povečani občutljivosti javnosti in razvoju stroke pri prepoznavanju in delu z otroki s posebnimi potrebami. Poleg učencev, ki so vključeni v šolo, Zavod Janeza Levca z mobilno službo defektologov izvaja dodatno strokovno pomoč za otroke s posebnimi potrebami, ki so vključeni v redne oddelke v vseh osnovnih šolah v Ljubljani. Veliko dela nas čaka na področju prepoznavanja otrok s posebnimi potrebami, ne glede na vrsto in stopnjo primanjkljaja ali oviranosti, prav tako pa pri zagotavljanju pravic otrok in družin v procesu šolanja.

Naj samo omenim, da otroci z Aspergerjevim sindromom, visokofunkcionalnim avtizmom, ki imajo težave pri socialnih veščinah, verbalni in neverbalni komunikaciji, izražanju čustev in vrsto specifičnih potreb, nimajo pravice do spremljevalca v šoli, ki bi ga velikokrat potrebovali, da bi lahko zaradi težav pri komuniciranju s sošolci ali odraslimi uspešno razvijali svoje velikokrat izredno visoke intelektualne potenciale. A jih največkrat ne morejo, saj jim država ne omogoči osnovnih pogojev dela v majhnih skupinah. Izboljšanje pogojev za otroke s posebnimi potrebami je proces, katerega nujni del je ozaveščanje javnosti in razkrivanje tabujev. Prav zato se je ob 2. aprilu, svetovnem dnevu zavedanja o avtizmu, Mestna občina Ljubljana lani prvič pridružila mednarodni pobudi *Light It Up Blue* in modro osvetlila Ljubljanski grad in Zmajski most, sofinancirali smo objavo izvirne slovenske knjige o dečku z Aspergerjevim sindromom *Kako je biti jaz*, ki so jo prejele vse ljubljanske šole, in v Slovenijo pripeljali enega od največjih svetovnih avtoritet Tonyja Attwooda, ki je delil svoje obširno teoretično in praktično znanje in izkušnje z več kot 300 pedagoškimi delavci, ki izvajajo strokovno pomoč ali pa učijo otroke z avtizmom. Sodelovanje s šolami bomo v letošnjem letu še nadgradili.

Ali so vzgojitelji in učitelji dovolj usposobljeni, da odkrijejo posebej nadarjene in pomagajo spodbujati in gojiti njihovo ustvarjalnost?

V Sloveniji je šolska stroka v zadnjih desetih letih precej razvila sistem odkrivanja in dela z nadarjenimi učenci, ki se začne že zelo zgodaj. Šole tem učencem ponujajo spekter različnih dodatnih aktivnosti, vendar pa se pri izvajanju te naloge srečujejo z različnimi ovirami, ki izvirajo tako iz metod in načinov odkrivanja nadarjenosti, objektivnosti lestvic, po katerih se ocenjujejo učenci, različne usposobljenosti in kadrovske zasedbe svetovalnih delavcev, ki identificirajo učence. Postopek je administrativno precej zapleten ... Tako ni čudno, da imamo v Sloveniji in Ljubljani visok odstotek prepoznanih nadarjenih otrok, medtem ko programi za delo z njimi v šolah temu odstotku ne morejo slediti.

Posebno skrb pa bo v prihodnje potrebno nameniti tistim otrokom, ki izhajajo iz drugih jezikovnih, etničnih, kulturnih in socialnih področij, da ne bo njihova nadarjenost izvenela zaradi težav s prilagajanjem na šolo. Enak ali še težji izziv za šole je odkrivanje tistih otrok, ki so hkrati otroci s posebnimi potrebami in primanjkljaji in hkrati nadarjeni.

Že 25 let v Ljubljani namenjamo posebne mestne programe za delo z nadarjenimi pri projektu *Zaupajmo v lastno ustvarjalnost*. Gre za vsakoletno srečanje mladih raziskovalcev in njihovih mentorjev ter široke mreže

recenzentov z različnih znanstvenih področij, ki znajo motivirati in nadgraditi šolsko delo. Samo letos je bilo oddanih in zagovarjanih 118 raziskovalnih nalog iz osnovnih šol in 86 iz srednjih šol. Na državni ravni so mladi raziskovalci osnovnih in srednjih šol iz Mestne občine Ljubljana prejeli 14 zlatih, 28 srebrnih in 53 bronastih odličij za svojo raziskovalno nalogo.

So učitelji po drugi strani pri nas usposobljeni za primerno vzgajanje in izobraževanje otrok s posebnimi potrebami. Katerih usposabljanj so sploh deležni učitelji v Mestni občini Ljubljana?

Naš vzgojni sistem je naravnan tako, da spodbujamo integracijo otrok s posebnimi potrebami v redne vrtce in šole. Strokovnjaki, eksperti s posameznih področij otrokovega razvoja, za vsakega otroka posebej presodijo, ali bo glede na njegove potrebe integracija smiselna, uspešna ali pa je bolje razmišljati o prilagojenem programu za otroka, zlasti takrat, ko bi ga prezahtevnost rednega programa postavila v še večjo stisko. Z integracijo otrok v redne osnovne šole se je povečala zahtevnost dela v razredu, zato je nujno potrebno pri vključevanju otrok s posebnimi potrebami ohraniti nižje normative, na kar smo ob zadnjih predlogih poslabšanja normativov ministrstvo tudi opozorilo.

Za otoka s posebnimi potrebami imamo dobro organizirane komisije za usmerjanje, čeprav postopki usmerjanja trajajo predolgo. Od trenutka, ko starši ali šola zaznajo težavo, pa do odločbe zavoda za šolstvo, s katero ima otrok šole pravico do individualiziranega programa in dodatne strokovne pomoči, minejo dolgi meseci, lahko tudi leto. V tem času otrok te pomoči ne prejema, pa bi jo nujno moral.

Učitelji v šolah ali vzgojitelji v vrtcih nimajo dovolj znanja s področja specialnih pedagogik. Integracija otrok s posebnimi potrebami v redni šolski sistem je odprla vrsto vprašanj, zlasti smo pozabili na učitelje in vzgojitelje, ki so v času šolanja pridobili premalo specifičnega znanja, da bi delo lahko potekalo uspešno. Prav to vrzel želimo zapolniti s sistemom dodatnega izobraževanja strokovnih delavcev v šolah in vrtcih, z ustanovitvijo izobraževalnega centra za strokovne delavce, ki skrbijo za otroke s posebnimi potrebami. Gre predvsem za znanja o oblikah poučevanja, metodiki in didaktiki poučevanja, ki je naravnana na posebne potrebe posameznega otroka ter za večšine komuniciranja s starši in drugimi učitelji, katerih učinek je znanstveno dokazan in strokovno preizkušen.

Pravkar je odprla vrata Družinski center Mala ulica. Ali ideja tega centra sledi pozivom različnih javnih razprav o tem, da je temelj družbe družina in bi zato morali tudi znotraj Mestne občine Ljubljani ustanoviti poseben oddelek za družino?

Z Družinskim centrom imamo velike načrte za najmlajše prebivalce našega mesta. Razen vrtcev in manjših prostorov nevladnih organizacij predšolski otroci in njihovi starši niso imeli posebnega prostora, kjer bi se lahko družili in igrali. Center predstavlja Ljubljano v malem, je predsoba velikega mesta. Namen centra je ponuditi prostor za igro otrok, druženje, zabavo, strokovne razprave za starše in družine. Center bo ponujal poleg varstva tudi vrsto vzgojnih in izobraževalnih dejavnosti. Moja želja je, da bi postal osrednji portal druženja staršev in otrok in izmenjave izkušenj na enem mestu.

Vprašanje o oblikovanju posebnega oddelka za družino pa nima nobene povezave z novim centrom, saj za dobro delovanje zadoščajo že dosedanje organizacijske oblike mestne uprave v okviru pristojnosti, ki jih mesto v primerjavi z državo sploh ima. Zame je bolj bistveno vprašanje, ali imamo dovolj dober sistem pravic v mestu in državi, po katerem je vsem otrokom zagotovljen enak dostop do pravic, ki jim jih dodelujeta ustava in zakon, in s tem enak temelj za uspešen razvoj, pa tudi vprašanje, ali to spoštujemo.

Mestna občina
Ljubljana

Javni zavod Cene Štupar – Center za izobraževanje Ljubljana bo izvajal BREZPLAČNE PROGRAME za določene ciljne skupine Ljubljančanov tudi v letu 2013. Programi se izvajajo v okviru Mestnega programa izobraževanja odraslih, ki ga financira Mestna občina Ljubljana.

● **TEČAJI TUJIH JEZIKOV** - angleščine, nemščine, italijanščine, francoščine in španščine 1., 2. in 3. stopnje so namenjeni upokojujencem in socialno šibkim (prejemniki denarne socialne pomoči). ● **USPOSABLJANJE ZA ŽIVLJENJSKO USPEŠNOST – MOST DO IZOBRAZBE** je namenjen odraslim, ki se želite izobraževati naprej oz. si zvišati kvaliteto življenja. ● **USPOSABLJANJE ZA ŽIVLJENJSKO USPEŠNOST – BEREMO IN PIŠEMO SKUPAJ** je namenjen staršem z otroki prve triade osnovne šole, ki želite spoznati različne učne tehnike in metode za pomoč svojim otrokom pri opismenjevanju. ● **SLOVENŠČINA ZA STARŠE** - program je namenjen staršem otrok vrtcev oz. učencev osnovnih šol, ki se v vsakdanjem življenju srečujete s težavami pri izražanju v slovenskem jeziku. ● **ŠTUDIJSKIH KROŽKI**: Digitalna fotografija; Prepletanje narave in človeka – pomen zavarovanih območij v Ljubljani in okolici; Poslikajmo arhitekturne značilnosti Ljubljane; Spoznajmo kulturnozgodovinsko in arhitekturno dediščino Ljubljane; Za harmonijo telesa in duha; Bralni krožek - Ljubljana v literaturi.

Prijave in informacije: Javni zavod Cene Štupar - Center za izobraževanje Ljubljana, Linhartova 13 (3. nadstropje); T: 01 23 44 420 oz. 030 646 919 (Miha Jezovšek); e-naslov: miha.jezovsek@cene-stupar.si. Organizatorica izobraževanja odraslih: Dragica Glazar; 030 642 425, dragica.glazar@cene-stupar.si

Mestna občina
Ljubljana

Ljubljanska univerza za tretje življenjsko obdobje v okviru mestnega programa izobraževanja odraslih izvaja v obdobju od januarja do maja 2013 šest programov, ki jih namenjamo starejšim prebivalcem mesta Ljubljane. Programe v celoti financira Mestna občina Ljubljana, zato je udeležba v njih brezplačna.

Programi: ● **Pametno z denarjem – moje finance v tretjem življenjskem obdobju** (mentorica mag. Mateja Bitenc), ● **Mediacija – ustvarjalna pot reševanja sporov** (mentorica Jasna Tepina), ● **Slovenski prostor skozi zgodovino** (mentor dr. Boštjan Plut), ● **Ljubljana, moje mesto – moj življenjski prostor** (mentor dr. Damir Josipovič), ● **Starejši študenti – ambasadorji Wikipedije (več mentorjev)**, ● **Zgodbe Ljubljančanov in njihovega mesta – spoznajmo svojo osebo in lokalno zgodovino** – (mentorja: Peter Hawlina in dr. Breda Čebulj Sajko)

Informacije: Univerza za tretje življenjsko obdobje v Ljubljani, Poljanska cesta 6, 1000 Ljubljana, T: 01 433 20 90, e-naslov: univerza3@siol.net

Veliki pok

Foto: Mare Vavpotič

Anja Strajnar

Anje Strajnar

Nada Breznik

Na radiu si začela delati kot novinarka že med študijem. Katero je bilo tedaj tvoje področje in kaj »pokrivaš« danes?

Biti na pravem mestu ob pravem času, je včasih res bistveno. Prav na takšen način sem prišla na Radio Slovenija. Šla sem namreč na avdicijo za vstop v RTV zbor, sočasno pa v avli spoznala bodočo šefico Alenko Dakič in tako na koncu pristala ne le v zboru, ampak tudi v tedanjem uredništvu jutranjega in nočnega programa. Vsa ta leta sem pripravljala prispevke, reportaže, vodila oddaje vseh vrst, nočni, jutranji in dnevni program, vse to pa v povezavi z najrazličnejšimi temami. Sedaj vodim in pripravljam oddaje v razvedrilnem programu pod vodstvom urednika Janka Petrovca. Študij mi je dal seveda dobro odskočno desko za to. Še posebej filozofija, ki širi polja vednosti in te primora k temu, da se v teme poglobljaš. Tudi znanje italijanščine uspešno vnašam v svoje delo, saj sem že nekajkrat prevajala intervjuje in pridobila italijansko govoreče sogovornike. Svoje znanje in izkušnje, ki sem si jih pridobila s pomočjo novinarskega dela, pa uspešno prenašam tudi na področje vodenja prireditev.

Glasbeno izobraževanje je bilo intenzivno in vzporedno rednemu šolanju. Kako daleč segajo začetki tvojega glasbenega izobraževanja in kako je potekalo?

Začela sem s petjem v šolskem zboru, se vpisala v nižjo glasbeno šolo, smer klavir, a kmalu spoznala, da pianistka res ne bom in da si želim peti. Petje je postalo velika želja. Dolga leta sem zato pela v zborih (RTV, Veter, Vocalkor) in nato pričela z učenjem solopetja. Najprej pri prof. Barbari Nagode, nato pri prof. Pii Brodnik, s katero sem nekajkrat skupaj stopila tudi na oder (tako sem odpela recimo altovski del Mozartove maše v C-duru), leta 2007 pa sem na mednarodnem tekmovanju za mlade glasbenike ITHAKA prejela 2. nagrado. V vmesnem času sem se izobraževala tudi pri prof. Massimu Sardiju v Firencah, zatem pa naredila korak v smer samostojnega muziciranja, zlasti izvajanja glasbe iz muzikalov. S tem namenom sem se izobraževala tudi na eni najbolj znanih šol za muzikal v Londonu – ArtsEd, kjer sem ugotovila, kako strastno sem pripravljena delati za to, da bi lahko ustvarjala na umetniškem področju, ki od izvajalca zahteva interdisciplinarnost (petje, igra, gib) in resnično ogromno izobraževanja ter vaje. Zdaj sama sebi utiram nove umetniške poti. Najprej sem postavila na noge zasedbo Akordika, ki izvaja glasbo iz muzikalov na lasten, unikaten način, kar je publiki zelo všeč in smo zato že dobili nekaj odličnih referenc, trenutno pa se pevsko uresničujem v kabaretu *Grand pok, virtuozni kabaret*, ki je bil zelo dobro sprejet in se nam v bodoče poleg nastopov doma obetajo tudi gostovanja v tujini. Seveda pa rada ustvarjam tudi v drugih sestavih in se preizkusim v najrazličnejših zvrsteh, zato sem že sodelovala z nekaterimi odličnimi glasbeniki, med katerimi so recimo Gal Gjurin, Gabriel Lipuš, Jure Ivanušič, Hervin Jakončič, Miha Alujevič in Jani Kovačič, s katerim sva med drugim nastopila tudi na Emi, in drugi.

Tvoja iskrena želja dodaja tvoji odrski podobi izjemno živost in privlačnost.

Zanima me, ali se nameravaš posvetiti zabavnejšim zvrstem glasbe ali morda želiš pripraviti tudi kakšen klasičen repertoar?

Ta hip se bolj kot v klasiki vidim v izvajanju muzikalov, šansonov in popu, te zvrsti glasbe me veliko bolj pritegnejo in so pisane na moj karakter, zato bom svoje umetniško udejstvovanje v prihodnje gradila na tem področju. Prav tu namreč vedno znova odkrivam tiste dele sebe, ki jih doslej še nisem »privlekla na dan«, z njihovo pomočjo izboljšujem svojo odrsko prezenco, nagovarjanje publike itd. In kar je najvažnejše: resnično uživam med izvajanjem.

Kako združuješ svoje poklicno delo na radiu in materinstvo v ljubiteljskim nastopanjem, ki prav tako zahteva visoko profesionalnost?

Verjetno ne bom povedala nič presenetljivega, če bom rekla, da je za to potrebno predvsem dvoje: dobra organiziranost in trdna zaslomba najbližjih, predvsem v partnerju, ki me odlično nadomešča, ko se iz materinske vloge prelevim v »mamo z odra«. Prav tam namreč izrazim tisti del sebe, ki je nujen del moje osebnosti, mi daje nov zalet in ustvarjalni zagon, ki ga potem lahko prenašam tudi na druga področja svojega delovanja.

Ko je Anja Strajnar prvič izrazila željo, da bi tudi ona pela na koncertih štipendistov Mestne občine Ljubljana, je zbudila pri organizatorjih programa nemalo začudenja, skoraj nezaupanja. Študentka filozofije in italijanščine v družbi akademskih glasbenikov? Vendar je prepričala, stopila na oder in očarala. Od tedaj je vsako leto pripravila novo svežo točko, izbirala spremljevalne sestave glasbenikov in plesalcev in vsakokrat požela navdušenje. Da njeni nastopi niso muhe enodnevnice, nas te dni prepričuje v predstavi *Grand pok*, virtuozni kabaret v kavarni Union. Kot je na predstavitvi v knjižnici Otona Župančiča nadvse plastično povzela voditeljica programa: »Zdi se, da ima nadvse resna radijska novinarka Anja Strajnar več življenj.« V predstavi Anja ob znanem performerju in članu ter sooblikovalcu programa gledališča Narobov Tomažu Lapajnetu Deklevi in odličnem pianistu Tadeju Hrovatu poje napeve iz znanih muzikalov. Vsi trije so, vsak s svojim talentom in ob pomoči režiserja Marka Bratuša, ustvarili zares svež in zabaven glasbeno-gledališki dogodek, ki bo svoje ponovitve doživljal tudi v prihajajočih mesecih, ko bomo še kako potrebni sproščenega razvedrila.

Meščanke in meščani ste prijazno povabljeni, da prispevate utrinke iz življenja v svojih četrtinskih skupnostih, sporočate o pridobitvah v vašem ožjem življenjskem okolju, pa tudi svoje predloge, pobude in vprašanja, na katera bodo odgovorili sodelavci Mestne uprave. Svoje prispevke pošljite na naslov: ➔

Mestna občina Ljubljana
Glasilo Ljubljana
Mestni trg 1
1000 Ljubljana

e-naslov: glasilo.ljubljana@ljubljana.si

Četrtni

Foto: Robert Ribič

Anton Marjan Kresal

Foto: Robert Ribič

Akvarij kulturno-znanstveni zavod v lasti ing. Antona Marjana Kresala na Alešovčevi ulici 24.

ČS Šiška

Akvarij v Zgornji Šiški

Mirjana Ribič

Starejši Ljubljancani se zagotovo spomnijo prvega akvarija v Ljubljani in Sloveniji nasploh, ki ima še danes prostor v Zgornji Šiški na Alešovčevi ulici 24. Lastnik akvarija je Anton Marjan Kresal, njegov prvi poklic je elektrotehnik, drugi pa ihtiolog, strokovnjak za življenje rib v rečnih in morskih vodah. Redno je bil zaposlen kot elektrotehnik v Iskri in je skrbel za nadzor kakovosti elektroopreme za vojsko. Prvi zasebni akvarij pri družini Kresal pa je nastal v Ljubljani leta 1956. Anton in njegov oče sta ob hiši dogradila samostojni objekt za številne manjše in večje akvarije in se tako zapisala kot prva lastnika zasebnih akvarijev v Sloveniji in nekdanji Jugoslaviji. Akvarij je vpisan v sodni register in je prvi profesionalni akvarij, ki je v zasebni lasti in je odprt tako za študente biologije kot tudi za vse ljubitelje rečnih in morskih rib. Akvarij je leta 1992 dobil naziv Akvarij kulturno-znanstveni zavod in je cenjen tudi v tujini. Po osamosvojitvi Slovenije so se učni programi spremenili, zato se je tudi zmanjšalo število obiskov akvarija. Kljub temu gospod Kresal svoje akvarije z veseljem razkazuje ljubiteljem tropskih rib. Občasno naredi tudi kakšen akvarij za ljubitelje rib, za šole in druge ustanove v Sloveniji. Danes imajo pri njem prakso študentje biologije. Akvarij je uradno odprt od 16. do 19. ure ob delavnikih, ob sobotah od 9. do 13. ure, za posebne skupine pa po dogovoru.

Prvi strokovnjak za riboslovje v Sloveniji

Gospod Kresal je leta 1955 končal študij ihtiologije na Inštitutu za riboslovje Münchnu, tam je tudi nekaj časa delal in privarčeval denar za gradnjo akvarija v Ljubljani. Prva

ideja je bila, da bi imeli akvarij v Živalskem vrtu Ljubljana, za katerega bi skrbel on. Idejo je podprl tudi pokojni dr. Heli Modic, univerzitetni profesor in minister za pravosodje ter župan Ljubljane. Vendar se zamisel zaradi pomanjkanja denarja ni nikoli uresničila. Anton Kresal je svojo veliko ljubezen do raziskovalnega dela na področju riboslovja nadaljeval v svojem akvariju, kar počne tudi danes. Vendar pot do registracije akvarija ni bila niti najmanj lahka, kajti na ljubljanski občini so leta 1956 sprva zavrnili njegovo vlogo za registracijo akvarija kot raziskovalne ustanove.

Titova pomoč

Kot edini strokovnjak za riboslovje v takratni Jugoslaviji je Anton Marjan Kresal dobil priložnost, da vzdržuje Titove akvarije na Brionih. Dr. Heli Modic je Josipu Brozu Titu zanj napisal priporočilo in tako se je v šestdesetih letih na Brionih začelo prijateljstvo med njim in Josipom Brozom Titom. O tem gospod Kresal pripoveduje: »Čeprav nisem bil komunist, niti me ni zanimala politika, sva se s pokojnim tovarišem Titom odlično razumela, ker je bil družaben, razgledan in preprost človek. Oba sva imela veliko spoštovanje do čiste narave, do živali, posebej pa sva se dobro ujela pri ribolovu. Skupaj sva občudovala njegov živalski vrt v naravnem okolju. Po njegovi zaslugi so se v nekdanji Jugoslaviji ohranile številne botanične in živalske vrste. Na prostem je imel tudi ptice iz tropskih krajev, ki jih je občudoval in poslušal njihovo petje. Zavedal se je, da ptice najlepše pojejo, ko so na prostem. Že pri prvem srečanju sva si bila simpatična in sem takrat začutil, da ima zelo rad mlade ljudi, posebej take, ki se zavzemajo za ohranjanje čiste narave, čistih voda, gozdov in živalskih vrst. Nekoč me je vprašal, zakaj se ne vpišem v komunistično partijo. Odgovoril sem mu, da sem strokovnjak in da me politika ne zanima. Ležerno se je nasmejal in rekel: 'Važno je, da si dobar i pošten čovjek.' O ribah sva se veliko pogovarjala, po končanem delu pa sva odhajala na morje in ribarila. Okrog sebe sva imela varnostnike in nekaj potapljačev, vendar se Tito ni pustil motiti. Ujete ribe sva vračala v morje, le redkokdaj je odnesel s seboj enega ali dva ciplja za večerjo. V Puli so me vedno pregledali varnostniki, tako kot so selevala pravila: slačenje, oblačenje in tako

naprej. Ko sem mu to povedal, je naročil, naj me nikoli več ne preverjajo. Ko je bil Tito na Brdu pri Kranju, sem prav tako prihajal nadzorovat ribnik v naravnem okolju, pa so me varnostniki ustavili in pregledovali. Opazil me je z dvorišča in rekel, naj me pustijo pri miru. Pristrčno sva se pozdravila in odšla naprej. To so bili zame najbolj sproščujoči dnevi moje mladosti.

Registracija akvarija v Ljubljani

Že na prvem srečanju me je Tito vprašal, kakšne probleme imam in kako živijo delavci v Sloveniji. Povedal sem mu, da so mi na občini zavrnili vlogo za ustanovitev akvarija. To mu ni bilo všeč in ko sem odhajal, je rekel: »Antone, kad dočeš kući u Ljubljano, biče sve sređeno, ja ću njima tamo gore odmah javit da ti omoguće registraciju akvarija.« Tako je tudi bilo in nikoli nisem imel težav z oblastmi, niti takrat v socializmu niti pozneje po osamosvojitvi Slovenije. Redno sem vzdrževal akvarije na Brionih vse do Titove smrti. Ob vsakem obisku me je vprašal, kako živijo delavci v Sloveniji in kako se do njih obnašajo direktorji. Danes nas politiki tega ne sprašujejo, delavski razred je deveta skrb tako za politike kot tudi za direktorje. Zavod akvarij je še danes moje raziskovalno delo.«

Ribe prečiščujejo vodo

»Dokler bodo obstajale ribe, bomo imeli čiste vode, ker ribe prečiščujejo vodo tako v rekah kot tudi v morjih,« opozarja gospod Kresal. »Ne predstavljam si življenja brez rib na našem planetu. Pomor rib zaradi onesnaževanja rek je poseben problem povsod v svetu. Zelo sem nesrečen, ko vidim in slišim, da se je v oceanih in morjih razlila nafta zaradi človeškega pohlepa in nemarnosti. Tudi pretirano segrevanje zraka oziroma našega planeta lahko pripelje do izginotja številnih vrst rib, ker zaradi pomanjkanja kisika ne morejo živeti v pregreti vodi. Velika nevarnost za vodne vire so tudi letala, ki onesnažujejo atmosfero oziroma sušijo oblake. Izgorevanje kerozina je v atmosferi povzročila strašanske podnebne spremembe. Slovenijo na dan preleti več kot pet tisoč letal, ki ne bi smela leteti nad območji, kjer je intenzivno poljedelstvo in sadjarstvo. Naše oblasti se ne zmenijo za prepovedi letenja nad temi območji. Iz strokovnih

razgledi

Foto: arhiv OŠ Spodnja Šiška

Na tradicionalni novoletni prireditvi *Iz take smo snovi kot sanje* ... na OŠ Spodnja Šiška, na kateri je Pesem o upanju zpel Lado Leskovar, so zbrali 1.274 evrov za šolski socialni sklad, s katerim bodo učencem iz socialno šibkih družin omogočili sodelovanje na dnevih dejavnosti in udeležbo na taborih.

krogov sem izvedel, da so španske oblasti prepovedale prelete letal nad območji, kjer imajo velike plantaže sadja, zelenjave in vinogradov. Tudi pri nas bi lahko natančno določili koridor preletov, kajti letalski promet je čedalje bolj gost.

Prav tako okolje onesnažujejo avtoceste, podtalnico v okolici Ljubljane pa ogroža pozidava, zato se zavzemam, da začnemo spoštovati zakone narave.«

Iz take smo snovi kot sanje ... na OŠ Spodnja Šiška

Nina Bradić

December je čaroben mesec. Mesec, ko lahko sanjamo in upamo, da se nam bodo sanje uresničile. A na žalost se danes sanje ne uresničijo vsem otrokom ... In kaj lahko storimo mi?

Na Osnovni šoli Spodnja Šiška je v sredo, 19. decembra 2012, potekala tradicionalna novoletna prireditev *Iz take smo snovi kot sanje*. Na šoli je bilo zato v popoldanskem času zelo pestro in živahno dogajanje. V popoldanskih urah so učenci in učitelji pripravili sejem z izdelki, ki so jih učenci izdelovali pri pouku in različnih interesnih dejavnostih. Izdelke so razstavili in zbirali prostovoljne prispevke. Namenili smo jih za šolski socialni sklad, s pomočjo katerega omogočimo socialno šibkejšim učencem sodelovanje na dnevih dejavnosti, udeležbo na taborih ...

Na prireditvi so se učenci predstavili z raznovrstnim programom. Letošnja rdeča nit je bila iskanje različnih talentov na šoli. Prireditve sta povezovala Eva Pušnik in Luka Vrečar. Blaž Andrašek in Matija Pušnik sta bila v ocenjevalni komisiji in ob koncu prireditve sta složno ugotovila, da so si vsi sodelujoči zaslužili samo čestitke in bučen aplavz, saj je na šoli ogromno otrok z raznovrstnimi talenti, ki so jih s pomočjo učiteljev predstavili na prireditvi.

Ob koncu prireditve so petošolci pripravili posebno presenečenje. Gospod ravnatelj Franci Hočevnar ga je

napovedal kot človeka, ki se vedno z veseljem odzove na klic otrok in njihovo prošnjo po pomoči. Tudi tokrat se je gospod Lado Leskovar odzval in skupaj s petošolci zpel *Pesem o upanju*.

V prihodnjem letu bomo lahko nekaj otrokom izpolnili sanje, saj bodo lahko smučali, plavali, spoznavali lepote svoje države ... Zbrali smo namreč 1.274 evrov, za kar se vsem staršem, sorodnikom in obiskovalcem prireditve iskreno zahvaljujemo. Prav tako iskrena hvala gospodu Ladu Leskovarju, ki si je vzel čas in nam pomagal pri izpolnjevanju naših sanj.

ČS Sostro

Dogodki v prazničnem decembru

V prazničnem decembru je Četrtna skupnost Sostro v sodelovanju z župnijo Sostro pripravila in izvedla miklavževanje za otroke. 5. decembra so si naši mali krajančki najprej ogledali predstavo, sledil je prihod sv. Miklavža v spremstvu parkeljnov. Po kratkem pogovoru z otroki je dobri mož razdelil darila.

Druga decembrska nedelja je postregla s hladnim in sneženim vremenom, a to ni pokvarilo razpoloženja številnih obiskovalcev, ki so se udeležili že tradicionalnega božično-novoletnega koncerta. Dvorana Zadružnega doma Zadvor je bila polna do zadnjega kotička. V programu je nastopil Papirniški pihalni orkester Vevče z vokalno skupino KATRINAS. Po koncertu so se nastopajoči in udeleženci koncerta ob skromni pogostitvi zadržali v prijetnem druženju.

Iskrice v očeh otrok podružničnih šol OŠ Sostro

December je mesec pričakanj, toplih objemov in stiskov rok. S posebno iskrico v očeh zadnji mesec v letu pričakujejo otroci, ki čakajo, da jih obiščejo dobri možje. Praznični mesec na skrajnem vzhodnem območju ljubljanskega podeželja smo

začeli prvo decembrsko soboto s prireditvijo Veseli december, ki se je letos odvijala na podružnični šoli Besnica, kjer smo se zbrali otroci in učiteljice podružničnih šol Besnica, Janče, Lipoglav in Prežganje.

Za posebno praznično vzdušje in iskric v očeh so poskrbele Lutkarice Lutkovne skupine LILU, Litija, ki so otrokom podarile predstavo *Gosenica dobi krila*. Po končani predstavi smo vsi skupaj priklicali dobrega starega dedka Mraza, ki je vstopil skozi vrata dvorane in nas nagovoril. Otroške oči so se ponovno zaiskrile. Vsakemu otroku je namenil posebno pozornost tako s prijaznimi besedami kot tudi darilom, ki jih je letos prispevala Četrtna skupnost Sostro, za kar se jim prijazno zahvaljujemo.

»Podružnična šola – gibalo razvoja«

Maja Sveršina Dobravec in Marjana Marn

Podružnične šole najdemo najpogosteje na deželi in so kar precej oddaljene od večjih krajev.

»Ohranile so se predvsem tiste podeželske šole, kjer je demografska podoba ugodna, kjer so obstoj šole nenehno podpirali tudi krajanji šolskega okoliša, in pa tiste, kjer je učiteljem s strokovnim delom uspelo dokazati, da je kljub specifičnim pogojem v teh šolah pridobljeno znanje učencev kakovostno ter povsem primerljivo z znanjem učencev v večjih šolah.« (Nolimal, F., 1999, str. 4)

Učenci s podružničnih šol so učno uspešni, bolj samostojni in samozavestni

Ker podružnične šole obiskuje manj otrok, so ti pogosto vključeni v kombinirani pouk. Ljudje se premalo zavedajo vseh prednosti, ki jih daje kombinirani pouk. Kljub vsem prizadevanjem nas učiteljev, da bi pokazali tudi na kvaliteto in prednosti podružničnih šol, so podružnične šole še vedno označene kot vaške, kmečke, hribovske šole. Ko učenci zapustijo podružnično šolo in se šolajo naprej na matični šoli, se izkaže, da so ravno na podružnični šoli pridobili ogromno znanja ter razvili komunikacijske in socialne spretnosti. Učenci s podružničnih šol so učno uspešni, bolj samostojni in samozavestni. Heterogena skupina otroku zagotavlja kvalitetnejše socialne stike.

Na podružničnih šolah se otroci izobražujejo in preživljajo večino dneva v svojem domačem kraju. S tem občutijo večjo pripadnost kraju. Pouk je usmerjen v celostno oblikovanje učenca, v oblikovanje njegove samostojnosti in odgovornosti. Manjša skupina učencev pripomore k boljшему poznavanju vsakega učenca in s tem tudi k bolj pristnemu odnosu učitelja z učenci.

»Časi, ko so učenci prihajali v višje razrede centralne šole z okrnjenim znanjem, predvsem pa plašni in zadržani, so že dolgo za nami. Danes so učenci podružničnih šol samozavestni, saj poleg zagotovljenega znanja pridobijo še celo vrsto veččin, od računalniškega znanja do predstavitev projektov. Sposobni so nastopati pred drugimi, usposobljeni

Foto: arhiv OŠ Sostro

Utrinki iz predstavitev in programov v ambicioznem in navdušujočem evropskem projektu *Podružnična šola – gibalno razvoja*, ki izvirno bogati učno-vzgojni proces in v katerem sodeluje čez 250 otrok z zavzetimi učitelji iz podružničnih šol OŠ Sostro (Besnica, Janče, Lipoglav in Prežganje), OŠ Stična (Ambrus, Krka, Muljava, Višnja Gora) ter Osnovne šole in vrtca Škofljica (Lavrica in Želimlje).

so komunicirati na zavirljivi ravni in se tega tudi zavedajo. Te večšine so najboljša dota, ki jo osnovna šola lahko da svojim učencem. Uspešni so na različnih področjih, dosegajo dobre uvrstitve na različnih tekmovanjih. Manj jih je in vsak posameznik se mora izkazati na različnih področjih.» (Jelen, N., 2010, str. 57)

Projekt Podružnična šola – gibalno razvoja

Današnje podružnične šole so posebne in edinstvene, v njih se ponavadi zbira manjše število otrok, a ti so nekaj posebnega, saj kljub temu, da jih je malo, skrbijo, da se njihov glas širi daleč naokrog. Specifično je njihovo vzgojno-izobraževalno delo kot tudi zunajšolsko delovanje, ki pa mora biti v današnjem času prilagojeno današnjim družbenim razmeram, kajti življenje na podeželju se je bistveno spremenilo, saj se je delež kmečkega prebivalstva zmanjšal in narašča delež nekmečkega, posledično so se spremenile tudi njihove potrebe. Šole pa s svojim širšim delovanjem lahko prispevajo dragocen delež k dvigu kakovosti življenja in razvoju kraja, zato je OŠ Sostro s svojimi podružnicami Besnica, Janče, Lipoglav in Prežganje v letu 2009 začela z izvajanjem projekta *Podružnična šola – gibalno razvoja*. Projekt je otrokom omogočil pestro izbiro dodatnih obogatitvenih dejavnosti: medsebojne obiske podružničnih šol z ogledi posebnosti krajev, pravljico-pustolovske potepe po vzhodnem delu ljubljanskega podeželja z odkrivanjem vaških posebnosti, igre brez meja, peko kruha in peciv na tradicionalni način, ljudske pesmi in plese, izdelavo rož iz papirja in velikonočnih butar, izdelavo izdelkov iz naravnih in odpadnih materialov z vidika ekologije, opazovanje okolice ter fotografiranje naravnih lepote, kulturne dediščine in posebnih trenutkov pri izvajanju nalog, skupno kulturno-zabavno druženje s predstavitvijo rezultatov. Na skupnih druženjih so pridobili nove možnosti spoznavanja vrstnikov in širšega medsebojnega povezovanja, spoznavanja kulturne in etnološke dediščine in razvijanja socialnega kapitala, ki se izraža, ko stopamo v medsebojne odnose z drugimi ljudmi, kajti učili so se medsebojnega dialoga, navezovanja stikov, povezovanja, graditve zaupanja in spoznavali možnost izbire. Pri tem so bile največkrat uporabljene metode praktičnega dela, raziskovanja, izkustvenega učenja ter najrazličnejše oblike iger, saj jih otroci potrebujejo. Poleg tega se otroci skozi igro tudi na neformalen način veliko naučijo. Zanje je to dobrodošla in kakovostna sprememba v včasih že kar z dolgočasnim prostem času. Staršem in drugim prebivalcem so šole na široko odprle vrata, jim predstavile osnovno poslanstvo in jih povabile k aktivnemu sodelovanju, kajti nekateri posamezniki imajo pomembna znanja in velika škoda bi bila, če jih ne bi prenesli na mlade.

Ciljna skupina projekta so osnovnošolski otroci, predšolski in mladina

Njim so namenjene aktivnosti v sklopu projekta. Organizatorice in voditeljice so učiteljice. Vključene so torej vse generacije, od najmlajših otrok, ki se vključujejo v aktivnosti skupaj s sestrami in brati. Šolarji so glavni in najpomembnejši udeleženci, nekateri med njimi že prevzemajo vloge vodij. Starši so navzoči kot gledalci, včasih tudi aktivni udeleženci, nekateri kot pomočniki. Mladina v svojem prostem času pripravlja predstave za mlajše, srednja generacija sodeluje v okviru društev. Športna društva v sodelovanju s šolami pripravljajo igre brez meja, katerih namen je sproščeno in zabavno druženje ob igranih dedkov in babic. Pri tem je najpomembnejše sodelovanje in ne tekmovanje, kajti vsi smo zmagovalci.

Seveda je v našem primeru odločilna vloga učitelja oziroma vodje šole, saj je tista, ki organizira vse dejavnosti, spodbuja in navdušuje učence, njihove starše, za sodelovanje pridobiva domača društva, klube in združenja, združuje in povezuje ljudi s šolo in šolo s krajem in nenazadnje z argumenti prepriča tudi lokalno skupnost.

Cilji projekta

Skozi projekt uresničujemo naslednje cilje: ● dvigovanje kakovosti življenja na podeželju z izbranimi vsebinami, ● zagotavljanje možnosti za kakovostno preživljanje prostega časa po načelu enakih možnosti, ● razvijanje ekološke ozaveščenosti ter spoznavanja lastnih načinov ohranjanja naravne in kulturne dediščine, ● razvoj ljubezni do narave in spodbujanje pozitivnega čustvenega odnosa do narave, ● omogočanje neposrednega osebnega stika z lepoto in raznolikostjo narave, ● razvijanje ustvarjalnosti otrok predvsem z uporabo odpadnih in naravnih materialov, ● ustvarjanje medgeneracijskega sodelovanja in povezovanja vseh generacij, ● krepitev identitete kraja in zavedanja pomena ohranjanja tradicionalnih znanj, ● razvijanje socialnega kapitala z ustvarjanjem socialnih mrež, ● doživljanje zadovoljstva in veselja.

Naše glavne projektne dejavnosti so medsebojni obiski otrok po šolah, kreativne in ekodelavnice, igre brez meja, priprava tematskega koledarja, predstavitev širši javnosti ter vsakoletna zaključna prireditev z naslovom *Na vasi je lepo*. Zadnji dve leti se otroci s podeželja in njihove učiteljice z izvirnimi kulturnimi točkami, razstavo ter kulinarično ponudbo predstavljamo pred Mestno hišo v Ljubljani in s tem prenesemo utrip podeželja tudi meščanom.

Pripadnost svojemu kraju

Otroci so tisti, ki so z raziskovanjem domačega okolja, z javnim predstavljanjem kraja, njegovih posebnosti, običajev in navad pridobili na samozavesti, čutijo pripadnost in pomembnost, ponosni so na kraj, kjer živijo, kar je bilo v preteklosti označeno kot slabšalno.

Posebnost je prostovoljno delo vseh vključenih pri izvajanju aktivnosti, kar je v današnjem času zelo redko, skoraj nemogoče, v našem primeru je dragocenost, kar pomeni, da so izvajalci izkušeni ljudje s posebnim čutom do sočloveka.

Množična udeležba v projektu

Pozitivno presenečenje projekta je prav gotovo množična udeležba vseh otrok, ne samo šolskih, saj so se pridružili tudi bratci, sestrice, njihovi starši, torej celotne družine.

Steklo je spoznavanje med samimi šolami, učitelji, družinami, pozneje med našimi podružnicami in podružnicami iz sosednje občine, med našimi in njihovimi družinami, razvila se je medsebojna izmenjava mnenj, izkušenj.

Kar doslej ni uspelo nobeni lokalni oblasti, je uspelo nam, zbrisali smo tako geografske kot tudi lokalne meje v glavah ljudi in združili skupaj ljudi iz vseh vasi, kajti vsi smo eno, vsi smo doma s podeželja, z enakimi možnostmi, potrebami, problemi. Ni več pomembno, od kod smo, pomembno je, da smo vsi tisti, ki smo doma na podeželju.

Pozitivni rezultati so nam omogočili širitev dobrih praks in povezovanje prek meja Mestne občine Ljubljana. Tako so se nam v letu 2010 pridružile podružnične šole Ambrus, Krka, Muljava in Višnja Gora, ki spadajo pod okrilje OŠ Stična, saj so jim bili cilji projekta zelo blizu. V letu 2011 sta se nam pridružili še podružnici Lavrica in Želimlje, ki spadata k Osnovni šoli in vrtcu Škofljica. Danes sodeluje v projektu čez 250 otrok iz podružničnih šol OŠ Sostro (Besnica, Janče, Lipoglav in Prežganje), OŠ Stična (Ambrus, Krka, Muljava, Višnja Gora) ter Osnovne šole in vrtca Škofljica (Lavrica in Želimlje).

Projekt je sofinanciran s strani Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja ter Ministrstva za kmetijstvo in okolje. Moralno in finančno ga podpirajo Mestna občina Ljubljana ter občini Ivančna Gorica in Škofljica.

Podružnične šole so postale središča življenja na vasi Verjetno pa se danes premalo zavedamo pomena obstoja in delovanja šol na podeželju ter njenega prispevka pri razvoju kraja. Morda so pomembnejši faktor razvoja podeželja, kot smo sposobni dojemati. Rezultati, ki smo jih dosegli,

Foto: Domen Groegl

V zaloškem Čamcu so mladi skupaj z mladim mehiškim arhitektom iskali zaloške poti v delavnici *Oblikuj svoje mesto*, ki je potekala okviru mednarodnega projekta Culburb v sodelovanju s Kulturno umetniškimi društvom C3.

so odlični pokazatelji, kako pomembne so podružnične šole za otroke kot tudi za življenje in razvoj kraja samega. Podružnične šole so resnično postale središča življenja na vasi, kar je neprecenljiva pridobitev za vse prebivalce območja, ker se v njej družijo, pridobivajo nova znanja, se medgeneracijsko povezujejo, snujejo nadaljnji razvoj kraja, skratka, rastejo kulturno in osebnostno. S tem pridobiva tudi lokalna skupnost, saj takšno delovanje prerašča v obojestransko korist, drug na drugega smo upravičeno lahko ponosni. Z izvajanjem dodatnih oziroma obogatitvenih aktivnosti se šola ne samo približa kraju, ampak z njim diha in živi. S tem ljudje spoznajo, kako pomembne so podružnične šole za kraj in otroke, ki jo obiskujejo, kajti vsak otrok je poseben in dragocen, ima možnost individualnega izobraževanja in vzgajanja in hkrati korak za korakom vsrkava prednosti podeželja kot prostora za njegovo nadaljnje življenje in delo.

Naj zaključim z mislijo Nade Jelen: »Tudi iz majhnih podružnic pridejo veliki ljudje.«

Viri:

Jelen, N. (2010). Vodenje sodobne podružnične šole – izziv za raznolikost. Pridobljeno 3. 12. 2012, s <http://www.solazaravnatelj.si/ISBN/978-961-6637-26-8/055-061.pdf>.

Nolimal, F. (1999). Značilnosti kombiniranega pouka. V: Vzgoja in izobraževanje, št. 2, str. 36-41.

Nolimal, F., et al. (2001). Kombinirani pouk včeraj, danes, jutri. Ljubljana: Zavod za šolstvo.

ČS Polje

Mladi iz Zaloga (so)oblikujejo svoje mesto

Marko Taljan

V Četrtnem mladinskem centru Zalog - ČaMaC smo od 3. do 7. decembra lani z mladostniki – v sodelovanju s Kulturno umetniškimi društvom C3 (KUD C3) – gostili mehiškega arhitekta mlajše generacije Daniela Díaza Vidaurrija. Daniel je na pobudo doc. dr. Boštjana Bugariča iz KUD C3 v okviru projekta Culburb izdelal delavnice z naslovom *Oblikuj svoje mesto / Design Your City*.

Na njih je z mladimi iz Čamca (po)iskal zanje pomembne poti in točke med Zalogom in mestom. Poleg tega je mladim na preprost, a zanimiv način predstavil svoje mesto Mexico City, življenje mladih v mehiški prestolnici in širše, pa kulturo in vsakdanje navade Mehičanov. Danielu se je v Čamcu za en

dan pridružil mojster urbanih ritmov DJ Borka, ki je s svojo glasbo pomagal ustvarjati ozračje za (lažji) razmislek mladih o njihovem (življenjskem) prostoru. Druženje mladih z Danielom in s KUD C3 smo v Čamcu sklenili z ambiciozno željo, da bi mladi iz Zaloga Danielu nekoč vrnili obisk in se podali v Mehiko. Držimo pesti, da bo res tako!

Culburb je sicer mednarodni projekt, ki ga finančno podpira Evropska komisija in se izvaja v Pragi, Ljubljani, Bratislavi, Budimpešti, na Dunaju in v Varšavi. KUD C3 pod vodstvom doc. dr. Boštjana Bugariča je konec preteklega leta v okviru tega projekta pod naslovom *Zgodbe iz Zaloga* v newyorški galeriji MC pripravilo predstavitev urbanih akupunktur v Zalogu. Kot eden od primerov je bil v New Yorku predstavljen projekt *Zalograd*, ki od leta 2010 poteka v Zalogu in katerega osrednji partner v lokalni skupnosti je Četrtni mladinski center Zalog - ČaMaC v sodelovanju z Osnovno šolo Zalog. Projekt je dolgoročen in je namenjen spodbujanju skrb(nost)i mladih za prostor, v katerem živijo, ter pridobivanju kompetenc, s katerimi bodo lahko postali (u)slisani (so)kreatorji svojega mesta.

(Marko Taljan je koordinator ČMC Zalog - ČaMaC.)

Praznični december na vzvodu Mestne občine Ljubljana

Mag. Minka Jerebič

Za praznični vstop v decembrske dni je poskrbela Četrtna skupnost Polje, ki je konec novembra 2012 za najmlajše organizirala božično-novoletni sejem na OŠ Zadobrova z gledališko igro *Ja, pa je sv. Miklavž!* v izvedbi mladih iz Zaloga in s prihodom sv. Miklavža. Predstavo so otroci odigrali tudi na predvečer praznovanja sv. Miklavža v zaloški cerkvi.

Sredi decembra je bilo v naši četrtni skupnosti veselo. Mešani pevski zbor Pentakord je praznoval 30. obletnico delovanja. V Domu krajanov Zalog so pripravili jubilejni koncert, na katerega so povabili MePZ Ivana Cankarja z Vrhniko ter instrumentaliste Antona Zupanca - trobenta, Igorja Batagelja – tuba, in Gregorja Blažuna – bobni, in najbolj zvesto spremljevalko tega pevskega zbora, pianistko Božo Dornik. Ob nabito polni dvorani se je pesem širila tudi izven zidov dvorane. Vsi obiskovalci smo bili navdušeni in nastopajoče ob zaključku izvedenih skladb nagrajevali z bučnimi aplavzi. Prepričani smo, da bo zbor deloval še naprej tako uspešno.

Le dober teden pozneje so za živžav poskrbeli mladi obiskovalci lutkovne igrice. Učenci otroške gledališke skupine z Osnovne šole Zalog so odigrali lutkovno igro *Bober išče prijatelje* pod mentorstvom Jasne Lajevce. Ravno v tistem času se je v Zalog pripeljal dedek Mraz. Tudi njega je zanimalo, kaj se v dvorani dogaja. Le za trenutek je pokukal vanjo in opazil množico nadebudnežev. Iz svoje kočije je vzel velik koš daril in vse otroke obdaroval, pred tem pa so skupaj zapeli še nekaj pesmic.

Tudi na Severnem tečaju, kjer ima dedek Mraz svoj dom, poznajo recesijo. A dobri mož se ji je spretno izognil. Pomoč pri pripravi daril so mu nudili Mercator d. d., Spar Slovenija d. o. o., trgovina Zalog, Hamza Kukaj s. p., Sadje in zelenjava Zalog in Četrtna skupnost Polje. Otroci so lanske praznike praznovali brez snega, zato se je dedek Mraz domislil ledenega presenečenja za otroke. Na poti se je ustavljal v Kavarni in slaščičarni Palček v Zalogu in se z lastnikom dogovoril za brezplačni sladoled. Vsi obiskovalci in nastopajoči so se tako po lutkovni igrici in obisku dedka Mraza posladkali še s sladoledom.

Že naslednji dan pa je KUD Svoboda Zalog presenetil s premiero komedije *Lahkokrilec*. Tudi tokrat je bila dvorana nabito polna, ljudje pa so se do solz nasmejali neprijetnim življenjskim situacijam.

Dejavni so bili tudi na vseh štirih osnovnih šolah v četrtni skupnosti. Decembra so organizirali božično-novoletne sejme ali pa praznične proslave. Tako je bilo tudi v Zalogu. Starše in krajanje so učenci presenetili s čudovito pripravljenim kulturnim programom, sejmom in luč sveta je ugledala monografija ob 100. obletnici šolstva v Zalogu.

Krajanje Zaloga in okoliških krajev je presenetilo tudi TD Zalog, ki je izdalo bogato revijo *Obvestila* in s tem zagotovilo prijetno branje v teh hladnih dneh.

Morda ste pomislili, da je že dovolj pisanja in dogodkov v tem mesecu. Pa se še ni končalo. Župnija Ljubljana Kašelj – Zalog je praznovala 37. obletnico ustanovitve. Ob tej obletnici so organizirali božično slovesnost. Nastopali so župnijski otroški pevski zbor Mlada srca, cerkveni MePZ župnije Ljubljana Kašelj – Zalog, vokalno-instrumentalna skupina mladih iz Zaloga in MePZ Pentakord.

Veselo je bilo tudi v dveh vzgojno-varstvenih zavodih z enotama Pedenjped in Miškolin. Na oknih so se pojavile snežinke, igralnice in skupni prostori pa so bili praznično okrašeni. Vzgojiteljice so malčkom pričarale praznične dni, obiskal pa jih je stari, dobri dedek Mraz. Zaradi njegovega prihoda so se malčki naučili veliko novih pesmic, ki so mu jih ob prihodu tudi zapeli. Veselje je bilo nepopisno.

Na območju Četrtna skupnosti Polje deluje veliko društev, nekatera se ukvarjajo s kulturo, druga s športom, vsa pa so ob zaključku leta povabila svoje člane in se skupaj povesečila. Planinski društvi Saturnus in Polje sta organizirala izlet v hribe, mladi iz Četrtnega mladinskega centra Zalog so se povesečili ob peki palačink in kuhanju čaja, nekateri so si skupaj s društvenimi prijatelji ogledali pravljico Ljubljano in se ogreli s toplim čajem, drugi pa so se preprosto zbrali in poklepetali.

V prostorih knjižnice Zalog je bila ob bogatem kulturnem programu odprta razstava likovnih ustvarjalcev Podgrajskih likovnih tednov, ki si jo lahko še vedno ogledate.

Letošnje leto bomo zaključili tudi z investicijo na šolskem igrišču v Zalogu. Občina je uporabnike tega igrišča razveselila s postavitvijo reflektorjev.

Ponovno je bila oživiljena tradicija koledovanja, ki izvira še iz rimskih časov, od tedaj tudi ime. Prvi dan v mesecu so Rimljani imenovali »calendae«. Zlasti veselo je bilo na začetku novega leta. Tega dne so meščani v sprevodih hodili po mestu, peli in plesali. V božičnem času, ki traja od 24. decembra pa vse do 6. januarja, so v naših krajih hodili božični koledniki. Mednje sodijo svetoštetfanski koledniki, tepežkarji, bohinjki otepovci, novoletni koledniki in trikraljovski koledniki. Po Zalogu so se sprehodili trikraljovski koledniki. Njihov namen je združevanje ljudi in navdihovanje k skupnemu praznovanju praznikov.

Za praznično vzdušje v naših krajih je poskrbela občina, ki je z lučkami okrasila smreke in novoletne jelke. Kraji so postali svetlejši in skupaj s prebivalci dihali praznične dni.

ČS Golovec

Program za starejše tudi v ČS Golovec

Tadeja Krajnc, mag. var.

Januarja smo v društvu Novita v sodelovanju in s podporo Četrtna skupnosti Golovec in Društva upokojencev Štepanjsko naselje začeli z izvajanjem brezplačnega programa za starejše odrasle pod imenom *Tukaj sem – z nami si*. Program je namenjen osebam po 50. letu starosti in vključuje številne aktivnosti. Prvi del programa je družabno-ustvarjalen, drugi del pa je izobraževalno svetovalen.

Dedek Mraz je 150 otrok ČS Vič obiskal v klubu Cirkus. Obdarovanje je pripravil Svet ČS Vič v sodelovanju z Rdečim križem, Domom Malči Beličeve in Mladinskim centrom Vič.

Vsako starostno obdobje ima svoje značilnosti in v vsakem imamo ljudje neko poslanstvo. Sprejemanje dejstva, da je starost le del življenja, je izredno pomembno pri kvalitetnem življenju tudi oz. predvsem po 50. letu starosti. Različne socialne aktivnosti omogočajo starejšim, da so vključeni v družbo in ostajajo aktivni na različnih področjih. Populacija starejših ljudi je ogromna zakladnica znanja, ki ostaja vse prevečkrat prezrta. Z vključevanjem v različne aktivnosti in prenašanjem svojega znanja in izkušenj lahko ti ljudje veliko prispevajo skupnosti, pomagajo skrbeti za povezanost in solidarnost med krajanji in širijo svojo socialno mrežo.

Program se odziva na potrebe, težave, stiske in želje populacije starejših ljudi v lastnem okolju. Doseči želimo, da bi posamezniki čim dlje ostali samostojni, vključeni v družbo in da bi s prenašanjem svojega znanja in izkušenj ohranili ali si povrnili občutek koristnosti ter še naprej delovali v dobrobit skupnosti. Na voljo jim bo več različnih aktivnosti tako za krepitev fizičnih kot intelektualnih zmogljivosti. Ponujamo jim celovito podporo s poslušom za njihove potrebe in želje.

Program se izvaja po vnaprej določenem urniku, obiskovalcem pa so na voljo različne aktivnosti:

- **Ustvarjalne delavnice:** nekatere bodo tematsko obarvane, spet druge čisto po željah uporabnikov. Predhodno znanje ni potrebno.
- **Učenje tujega jezika:** pričenjamo z angleščino od abecede dalje.
- **Zdravstvene urice:** enkrat tedensko bo potekalo merjenje krvnega tlaka, sladkorja, pogovor na tematiko zdravja.
- **Vadba za starejše:** vaje prilagojene skupini, primerne tudi za začetnike. Kako pomembna je rekreacija in gibanje tudi za starejše je znanstveno dokazano. Blagodejen vpliv na zdravje in vitalnost sta za starejše zelo velikega pomena.
- **Predavanja:** ko znanja ni nikoli preveč. Stvari se spreminjajo, novosti se dnevno pojavljajo na trgu in se tičejo vsakega posameznika. V preprostem in ljudskem jeziku bomo pripravili predavanja raznolikih tem.
- **Individualna svetovanja in pogovori:** Tudi osebe v tretjem življenjskem obdobju se srečujejo z nešteto življenjskimi preizkušnjami. Čeprav so lahko to osebe, ki nikoli v življenju niso prosile za pomoč, nasvet. Marsikdo se na stara leta ne znajde več tako dobro. Na voljo smo za pomoč, nasvete in svetovanja tam, kjer sami ne najdejo ali ne zmorejo poiskati rešitve.
- **Družabne igre:** namenjene so zabavi, smehu, druženju, izmenjevanju mnenj, novim poznavanjem, krepitvi spomina, besednega zaklada, motoričnih spretnosti, ipd.
- **Malá knjižnica:** na voljo je zbirka knjig Društva, ki jih lahko ob kavi prebirajo ali si jih izposodijo.
- **Starejši delijo znanje:** generacija bogata z znanjem in izkušnjami, ki jih ne smemo prezreti. Mnogo starejših je, ki ostajajo tudi po upokojitvi zelo aktivni. In ravno te osebe želimo kot pozitiven zgled vključiti, da navdihnejo s svojo energijo in optimizmom čim več vrstnikov.
- **Družabništvo:** V prostore lahko pridete

brez kakršnih koli obveznosti, le na kavo ali čaj. Prebrati časopis ali poklepetati s kom od navzočih.

Še več informacij o programu in urnik za prihodnje aktivnosti si lahko pogledate na spletni strani www.drustvo-novita.org, ali nam pišete na e-naslov info@drustvo-novita.org.

(Tadeja Kranjc, mag. var., je predsednica društva Novita.)

ČS Trnovo

Novoletni sprejem vojnih invalidov

Metka Šemrov Nikolič

Člani Sveta Četrtna skupnosti Trnovo Mestne občine Ljubljana so se lani odločili, da organizirajo srečanje z vojnimi invalidi Sekcije Vič-2. Toda zaradi slabih vremenskih razmer se je tega srečanja udeležilo manj vojnih invalidov, kot je bilo vabljenih.

Predsednik Sveta Četrtna skupnosti Trnovo gospod Žiga Owen je v krajšem pozdravnem govoru izrazil veselje, da je do tega srečanja prišlo. Predstavil je našo četrtno skupnost, ki ima nekaj manj kot 17.000 prebivalcev in je sestavljena iz petih nekdanjih krajevnih skupnosti. Posebej je poudaril, da je četrtna skupnost nekakšen povezovalni člen med krajanji in Mestno občino Ljubljana, prek katere je mogoče probleme reševati na terenu in jih posredovati naprej do strokovnih služb. Kljub skromnim finančnim sredstvom pa se poskuša skupnost približati občanom, da bi se v svojem okolju kar najbolje počutili.

Gospod Mirko Stupar, predsednik sekcije, se je zahvalil za organizacijo srečanja predsedniku gospodu Žigi Ovnu, gospodu Bagariču in drugim sodelavcem ter članom. Predstavil je delovanje društva, katerega prednostna naloga je, da skrbi za zdravstveno in socialno stanje članov vojnih invalidov, saj jih obiskujejo na domu, posebej težko bolne. Obiskujejo pa tudi člane invalide v primestnih občinah (Ig, Škofljica in Velike Lašče). Tako so v letošnjem letu obiskali 46 članov sekcije, veliko se z njimi pogovarjajo tudi po telefonu in jim tako skušajo kar najbolj pomagati. Organizirajo razna druga srečanja, izlete, tečaje, predavanja ter udeležbe na proslavah.

Njihov cilj je, da se čimbolj povežejo z Zvezo združenj borcev v Četrtni skupnosti Trnovo in Rudnik in z drugimi organizacijami, ki bi bile za to zainteresirane. Čeprav so vojni invalidi starejši, bolni in opešani ljudje, so vseeno pripravljeni s svojim ugledom in dolgoletnimi izkušnjami

pomagati in sodelovati pri reševanju številnih problemov, ki se pojavljajo. Na koncu je še poudaril, da so lani delo dobro opravili, za kar so zaslužni predvsem prostovoljci, ki se jim iskreno zahvaljuje.

Srečanja se je udeležil tudi predsednik Glavnega mestnega odbora s sodelavko, ki je pohvalil sodelovanje s četrtno skupnostjo in si zaželel še tesnejših stikov.

Ob sproščenem pogovoru in skromni pogostitvi so si zaželeli srečno in zdravo leto 2013.

Četrtna skupnost Trnovo dobro sodeluje tudi s svojimi društvi: s Prostovoljnimi gasilskim društvom Trnovo, Čebelarским društvom Barje, Ribiško družino Barje, KUD-om France Prešeren, Turističnim društvom Ljubljana Trnovo, Društvom upokojencev Trnovo in drugimi, vse v želji, da bi se medsebojno povezovali in spoznavali.

ČS Vič

Obdarovanje dedka Mraza za otroke ČS Vič

Danilo Šarić, predsednik Sveta ČS Vič

13. decembra je Četrtna skupnost Vič v sodelovanju s Klubom Cirkus, Trg MDB 7, Ljubljana, organizirala obdarovanje dedka Mraza za otroke iz naše četrtna skupnosti. V sodelovanju z Rdečim križem, Domom Malči Beličeve in Mladinskim centrom Vič smo povabili tudi socialno šibke otroke. Vabilu se je odzvalo okrog 150 otrok, ki so se – tako mi zatrjujejo otroci in starši – odlično zabavali.

Svoje večine so predstavili člani kluba ŠKD Capoeira Slovenija pod vodstvom Urške Habjan, ki se ukvarjajo s capoeiro, to je večino, ki združuje elemente borilne večine, plesa, igre, glasbe in akrobatike. Program je nadaljevala Pika Nogavička, ki je skupaj z otroki pisala pismo dedku Mrazu. Dedek Mraz je potem razdelil bogata darila, ki jih je v sodelovanju s Četrtno skupnostjo Vič priskrbel Klub Cirkus, ki je seveda brezplačno prispeval tudi prostor, opremo in osebje. Dogovorili smo se še, da bo prireditve postala tradicionalna.

Ob tej priložnosti naj se v imenu Sveta Četrtna skupnosti Vič še enkrat zahvalim Klubu Cirkus za podporo in organizacijo za to in vse druge prireditve, ki smo jih imeli v letu 2012. Upam, da bo tako tudi v letu 2013, in vsem skupaj želim srečno, zdravo in uspešno novo leto.

Novi avtobusni postajališči proge 1, 6 in 6 b

Danilo Šarić, predsednik Sveta ČS Vič

Decembra 2012 smo v Četrtni skupnosti Vič dobili novo končno postajališče LPP proge številka 1, ki se zdaj obrača pri novem poslopju Snage na Cesti dveh cesarjev. Prav tako smo decembra dobili tudi težko pričakovano in želeno postajališče LPP proge 6 in 6 b pod viaduktom Dolgi most. Občani so zelo zadovoljni. Za približno 1000 ljudi je zdaj pot krajša za okoli 300 metrov. Otrokom in odraslim zdaj ni potrebno več prečkati štiripasočne Tržaške ceste na poti v mesto, pa še proga 6 b lahko izkoristimo.

Za izpolnjeno obljubo se županu Zoranu Jankoviču v imenu Sveta Četrtna skupnosti Vič in osebno zelo lepo zahvaljujem.

Les je naš izziv

ILKON, Inštitut za les in konstrukcije

Mirjana Ribič

Fotografiji: arhiv Ilkon

Miha Jakšič in Mitja Plos, solastnika uspešnega podjetja Ilkon, Inštituta za les in konstrukcije, člana Ljubljanskega univerzitetnega inkubatorja.

Nizkocenovna merilna naprava Grader podjetja Ilkon za strojno razvrščanje lesa v trdnostni razred.

ILKON, Inštitut za les in konstrukcije, je mlado podjetje, ki se ukvarja z lesom kot konstrukcijskim materialom. Podjetje je član Ljubljanskega univerzitetnega inkubatorja. Usmerjeno je predvsem na področje lesnopredelovalne industrije in gradnje lesenih objektov. Nudijo storitve razvrščanja konstrukcijskega lesa po trdnosti, kar omogoča določanje kakovosti lesa ter s tem višje kakovosti in daljše življenjske dobe lesenih izdelkov in konstrukcij. Z več institucijami sodelujejo pri različnih raziskovalnih projektih. Pripravljajo pa se tudi na vzpostavitev certificirane mobilne razvrščevalnice lesa, ki bi omogočila razvrščanje lesa glede na trdnost in označevanje lesa z oznako CE tudi na majhnih žagah ali kar na gradbišču. O dejavnosti Inštituta za les in konstrukcije smo se pogovarjali z Mitjem Plosom, direktorjem te ugledne ustanove.

S čim se ukvarjate trenutno?

V zadnjem času smo začeli izvajati informativne meritve mehanskih lastnosti lesa ter oceno trdnosti za končne uporabnike oziroma investitorje. Pripravljamo se tudi na vstop na trg naprav za preglede lesenih drogov elektroomrežij.

Slovenski javnosti je znano, da naši lesarji nimajo velikih žag, les se večinoma izvažajo v Avstrijo, imamo pa manjše žage. Je vaša merilna naprava Grader primerna tudi za manjše ponudnike lesa?

Tako v EU kot v Sloveniji je obvezno označevanje vsega konstrukcijskega lesa z oznako CE. Oznaka CE vsebuje med drugim vrsto lesa, kraj proizvodnje, trdnostni razred elementa ter identifikacijsko številko. Trdnostni razred vsakega kosa lesa je mogoče določiti vizualno ali strojno. Razlika je v izkoristku, saj je pri vizualnem razvrščanju pričakovati do 40 odstotkov odpadka, pri strojnem pa odpadka praktično ni. Poleg tega lahko s strojnim razvrščanjem razvrstimo les v višje razrede kot z vizualnim. Na trgu je več naprav za strojno razvrščanje lesa, vendar je večina izredno dragih in si jih lahko privoščijo samo največje žage. Na Inštitutu za les in konstrukcije smo ravno zato razvili nizkocenovno napravo Grader, ki meri mehanske lastnosti lesa in je dostopna tudi manjšim obratom z manjšo letno proizvodnjo. Dobro poznavanje mehanskih lastnosti omogoča boljši izkoristek lesa in posledično bolj gospodarno

rabo. Razvoj je naša stalnica in trenutno razvijamo nove naprave za razvrščanje žaganega konstrukcijskega lesa v različne trdnostne razrede.

Kdo vse so odjemalci vaših storitev?

Primarni odjemalci naprave Grader so žagarski obrati, ki les prodajajo za gradnjo objektov. V zadnjem času pa se kaže povečano zanimanje s strani lesnopredelovalne industrije, ki proizvaja končne lesene produkte, denimo proizvajalci opažnih nosilcev, lepljenega lesa in montažnih hiš. V lesnopredelovalni industriji je raba lesa s polnim izkoristkom še kako pomembna tudi z ekonomskega stališča, saj vpliva na stroške izdelave in na upad reklamacij. V prihodnje se želimo še bolj osredotočiti na končne kupce in jim pomagati pri izbiri kakovostnega lesa.

Slovenska lesarska industrija ni dovolj konkurenčna evropski. Zanima nas, ali bolj sodelujete s tujimi podjetji?

V Sloveniji je uporaba tega naravnega, ekološko čistega in obnovljivega vira na žalost omejena večinoma na strešne konstrukcije stanovanjskih hiš, čeprav zadnje raziskave kažejo na to, da imamo v Sloveniji izredno kakovosten les. Eden glavnih problemov v slovenski lesni industriji je prodaja slovenskega lesa v tujino. Veliki obrati v tujini odkupujejo hlode po višjih cenah kot slovenski. Hlode razžagajo, les razvrstijo glede na trdnost in ga nato prodajo nazaj v Slovenijo. Razlika v ceni seveda ostane v tujini.

Na območju EU je letno zgrajenih okoli pet odstotkov hiš z leseno konstrukcijo, vendar v zadnjem času ta odstotek močno narašča. Ker je lesna industrija v tujini bolj razvita in bolj naklonjena razvoju, je za naše storitve in naprave večje zanimanje v tujini. Prizadevamo si, da bi ekološki način sečnje in kvaliteta slovenskega lesa postala prepoznavna in cenjena ne le doma, temveč tudi v tujini. Hvalevredno je, da je v zadnjem času tudi Slovenija začela spodbujati uporabo lesa, na kar kaže tudi implementacija v Akcijskem načrtu za zeleno javno naročanje za obdobje 2009–2012.

Razvijate glede na potrebe tržišča tudi dodatne naprave?

Naš trenutni izziv je razvoj naprave A-Grader, ki je namenjena umestitvi v proizvodno linijo. Prototip je vgrajen in v uporabi v proizvodnem obratu v tujini. V zadnjem času se posvečamo razvoju naprave PoleVibe za mehanske preglede lesenih drogov za elektro- in telekomunikacijske vode pred in po vgradnji. S PoleVibe bo že v fazi izbire drogov mogoče določiti kvaliteto lesa in vgraditi samo najboljše droge, ki bodo posledično imeli daljšo življenjsko dobo. Za že vgrajene droge pa lahko z meritvami ocenimo, ali so potrebni menjave ali so še dovolj stabilni, ter s tem prihranimo kar nekaj stroškov vzdrževanja omrežja. To je ugodno tako za distributerje kot tudi za končne uporabnike, saj tudi stroške menjave drogov plačamo odjemalci elektrike.

Kdo vas finančno podpira, ali se prijavljate na razpise, koliko je zaposlenih in s katerih področij so vaši strokovnjaki?

Ker je naš poslovni model podjetje v lasti zaposlenih (*Employee Ownership*), se ves čas trudimo biti neodvisni od večjih vlagateljev ali lastnikov. Tako je podjetje zasnovano na lastnem začetnem in tekočem kapitalu. Po našem mnenju je to tudi ključ do izrazito razvojnega in inovativnega načina delovanja podjetja, kar nam odpira vrata do različnih razpisov doma in v tujini. Tako je bil ILKON ob pomoči Ljubljanskega univerzitetnega inkubatorja uspešen pri prijavi na razpis Slovenskega podjetniškega sklada Subvencije za zagon inovativnih podjetij. Pred kratkim smo se prijavili tudi na Javni razpis za krepitev razvojnih oddelkov v podjetjih Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo. Uspeh na tem razpisu pa bo pomenil velik korak naprej na področju razvojnih raziskovalnih možnosti podjetja.

Trenutno smo v podjetju zaposleni štirje: dva inženirja gradbeništva z večletnimi izkušnjami s področja merilnih tehnologij in razvrščanja lesa, doktor znanosti s področja gradbeništva, ki skrbi za uporabo inovativnih metod razvrščanja lesa, in inženir fizike, ki pomaga pri nadgradnji obstoječih naprav.

ZDRUŽENJE DROGART

»Smo tam, kjer so mladi«

Kako deluje DrogArt na področju alkohola?

Na DrogArtu od leta 2006 izvajamo program *Izberi sam*, ki se edini v Sloveniji usmerja v zmanjševanje škode zaradi alkohola. Ključna aktivnost programa je ozaveščanje mladih o tveganjih v povezavi z alkoholom, in sicer prek delavnic in mobilnih infoteč in v šolah, v dijaških domovih in drugih organizacijah ter na prireditvah za mlade. Obveščamo prek tiskanih materialov, spletne strani, Facebooka in člankov v revijah. Navzoči smo na terenu, kjer mladi segajo po alkoholu, ter v prometu, kjer sodelujemo s policisti. Nudimo tudi svetovanje. Poleg tega s projektom *After taxi* mladim ponujamo subvencionirane prevoze s taksijem in jih s tem spodbujamo k načrtovanju varne poti z zabave ter ozaveščamo o nevarnosti vožnje pod vplivom alkohola.

Zakaj ste se odločili za informiranje mladih na odprtih javnih prostorih?

Mladi so na terenu dosegljivi za intervencije in informiranje o manj tvegani rabi alkohola, tam jim te informacije tudi takoj koristijo. Poleg tega je zabava na odprtih lokacijah lahko povezana s kršitvami javnega reda in miru ter z onesnaževanjem okolja. Prepoved pitja na javnih mestih mlade sili k umiku na skrite lokacije, kjer niso dostopni za intervencije in so zato bolj izpostavljeni potencialnim nevarnostim in zapletom. Ustreznejši pristop k problematiki vidimo v spodbujanju dialoga med mladimi in lokalno skupnostjo ter v vzpostavljanju sobivanja vseh na odprtih javnih prostorih. Mlade poleg informiranja o alkoholu in spodbujanja k prevzemanju odgovornosti ozaveščamo tudi o odgovornosti do preostalih prebivalcev skupnosti in do okolice. Tovrstno informiranje izvajamo v Ljubljani (na nabrežjih Ljubljane, pri Maximarketu, na Kongresnem trgu, na Trnovski plaži, v parku Tivoli, okolici dijaških domov, parku Tabor, okolici NUK-a, na Metelkovi), v Mariboru, Kranju in Kopru.

Kaj opažate pri delu z mladimi na terenu?

Odziv mladih na terenu nas je pozitivno presenetil, saj večina naše informatorje ter posredovane informacije in gradivo prav lepo sprejme. Komunikacija je obojestranska, tudi sami s strani mladih dobimo koristne informacije (na primer o načinu zabave, o popularnih lokacijah, o načinu poti domov), ki nam pomagajo pri načrtovanju našega dela. Mladi se ob naši navzočnosti počutijo sprejete (vseč jim je, da na tak način skrbimo zanje), nekateri se nas spomnijo tudi iz šolskih delavnic. V Ljubljani velik del mladih že pozna nekaj osnovnih načel zmanjševanja škode zaradi alkohola in tudi glede vožnje so precej ozaveščeni. Vedo, da alkohol in vožnja ne gresta skupaj ter se zato poslužujejo javnega prevoza ali pa se dogovorijo za druge vrste varnega prevoza. Skupine, ki jih srečujemo na terenu, so v veliki večini mirne in ne razgrajajo, glasni so kdaj pa kdaj le nekateri posamezniki.

Kakšne rešitve vidite na področju problematike alkohola v DrogArtu poleg tega, kar že ponujate?

Delo na področju problematike alkohola je lahko učinkovito, če je zasnovano celostno. To zahteva povezovanje različnih akterjev – nevladnih organizacij, pa tudi pristojnih ministrstev, šol, lokalnih skupnosti itd. Veliko vlogo v življenju mladostnika igrata okolje in družina, ki s svojim vzorom in vzgojo sooblikujeta odnos mladega človeka do alkohola. V programu *Izberi sam* sicer nudimo tudi predavanja za starše, vendar še vedno pogrešamo njihov številnejši obisk. Pomembne so tudi intervencije na terenu, kjer bi bilo potrebno večje sodelovanje z lokali in klubi ter ozaveščanje lastnikov in osebja v lokalih o tem, kako lahko prispevajo k zmanjševanju škode.

Združenje DrogArt

Naslov: Kardeljeva ploščad 16, Ljubljana

DrogArt info točka, Prečna ulica 6, Ljubljana

T: 01/439 72 70, vsak delavnik od 8. do 16. ure

M: 041/ 730 800, vsak dan od 8. do 20. ure

W: www.drogart.org, www.izberisam.org,

www.aftertaxi.si

E: info@drogart.org, info@izberisam.org

info@aftertaxi.si

Preprečujemo čezm

Podporni programi, ki jih sofinancira

Foto: DrogArt

1. DrogArt Party planner je namenjen srednješolcem in študentom, v njem pa poleg koledarja za načrtovanje manj tvegane zabave. 2. Družabno-informativna igra Furam 0,0 je bila izdelana z info točkah. 3. V DrogArtu aktivnosti pri osveščanju o nevarnosti vožnje pod vplivom alkohola 2012, v Ljubljani (skupaj z ZVV Ljubljana) 5. informativni letaki Izberi sam

Tvegano uživanje alkohola med mladimi ter pogost pojav čezmernega pitja in alkoholizma med odraslimi je zaradi številnih škodljivih vplivov eden najbolj perečih družbenih problemov, ki sega na področje medosebnih partnerskih in družinskih odnosov ter ima širše negativne socialne in ekonomske posledice. Tvegano in škodljivo uživanje alkohola sodi med najpomembnejše preprečljive vzroke smrti in vzroke za izgubljena »zdrava« leta življenja zaradi prezgodnje smrti ali zmanjšane umske in telesne sposobnosti. V Mestni občini Ljubljana se zato posebej posvečamo načrtovanju in izvajanju podpore številnim aktivnostim, projektom in programom. Poleg mreže storitev v zdravstvenem sistemu k aktivnemu soočanju s to problematiko v Ljubljani pomembno prispevajo tudi številni primarno preventivni in socialnovarstveni programi ter programi varovanja zdravja različnih drugih izvajalcev (večinoma nevladnih organizacij), ki jih sofinancira Mestna občina Ljubljana.

Primarno preventivni programi

Primarno preventivni programi, ki jih sofinancira Mestna občina Ljubljana, so namenjeni najširšemu občinstvu. Na različne načine promovirajo zdrav življenjski slog ter s tem prispevajo h krepitvi ozaveščenosti in k sprejemanju odločitev posameznik in posameznikov za zdravje. MOL sofinancira tudi programe konkretnih oblik podpore in pomoči, ki so namenjeni ljudem, katerih tvegano oziroma čezmerno uživanje alkohola ali zasvojenost z alkoholom povzroča škodo ali težave, ki jim sami niso kos.

Ena od takih preventivnih dejavnosti poteka v centru Ljubljane, to je na lokacijah, kjer se mladi zbirajo. Ulično delo z mladimi je temelj za varnejše preživljanje prostega časa zunaj organiziranih prostorov, saj je usmerjeno v preprečevanje tveganih vzorcev pitja in zlorabe alkohola ter v preprečevanje morebitnih tveganih oblik vedenja. V letu 2013 bo mreža petih organizacij izvajala raznovrstne preventivne aktivnosti na terenu, ki so privlačno podprte s peko palačink, in sicer od aprila do oktobra, predvidoma 28 do 30 vikendov. (Vir: mag. Mateja Demšič, vodja Urada za mladino MOL.)

erno pitje alkohola

Mestna občina Ljubljana

vpisovanje vsakodnevnih obveznosti, mladi najdejo tudi »Vodič za žur« s koristnimi napotki namenom interaktivnega informiranja mladih o alkoholu. V uporabi je na DrogArt mobilnih povezujajo s sloganom Furam 0,0. 4. DrogArt mobilna info točka na Maturantski paradi

Socialnovarstveni programi in programi varovanja zdravja

s področja problematike alkohola, ki jih sofinancira MOL, so usmerjeni k zmanjševanju škodljivih posledic, ki jih povzročata tvegana in čezmerna raba alkohola ter k socialni rehabilitaciji zasvojenih. Med njimi je program terenskega dela z mladimi, pri katerih prihaja do tveganih vzorcev pitja, del programa so delavnice v šolah. Občina sofinancira tudi program za ozaveščanje mladih glede vplivov alkohola na sposobnosti za vožnjo ter program ozaveščanja v trgovinah in lokalih za upoštevanje zakonodaje glede prodaje alkohola mladoletnim. V programu socialne rehabilitacije zasvojenih z alkoholom so odraslim, ki se odločijo za abstinenco, na voljo individualna svetovalna srečanja ter srečanja in tematski pogovori v skupini.

Raziskava Fakultete za socialno delo

Delo z mladimi v povezavi s problematiko tvegane pitja alkohola spodbujamo v skladu s priporočili *Raziskave o značilnostih uporabe alkohola med učenci ljubljanskih osnovnih šol in iskanje odgovorov za preprečevanje in zmanjševanje tveganj*, ki jo je za Mestno občino Ljubljana izvedla Fakulteta za socialno delo. Raziskava priporoča, da je nujno intenzivirati stik z mladimi in preostalo skupnostjo s skupnostnimi akcijami, raziskovanjem in terenskim delom, vzpostaviti zaupen in enakopraven odnos ter mladim z refleksijo vsakdanjih situacij omogočiti izkušnje, da bodo v ključnih trenutkih sprejemali pametne odločitve. To jim bo mogoče le takrat, ko bodo prepoznali in razumeli situacije in možne posledice in kadar bodo imeli dostop do virov, da bodo tveganja lahko uravnavali.

Dekonstrukcija vloge alkohola v našem vsakdanjem življenju je dolgotrajen in težaven proces, če ne kar *misija nemogoče*. V MOL skušamo biti stvarni in pragmatični, zato se odločamo za korake v smeri preventive na vseh ravneh in z vsemi ciljnim skupinami. Verjamemo, da bo naše življenje boljše in kvalitetnejše, če se s tveganji oziroma kljub tveganjem, ki nas obkrožajo, naučimo kar se da konstruktivno živeti in sprejemati *prave* odločitve. Te pa so na koncu seveda zelo raznovrstne, kot smo si med seboj različni ljudje.

(Oddelek za zdravje in socialno varstvo Mestne občine Ljubljana.)

JUBILEJ MLADINSKE RAZISKOVALNE DEJAVNOSTI V LJUBLJANI

Nada Breznik

Decembra lani so v dvorani Palacij na Ljubljanskem gradu s podelitvijo priznanj za dosežke in delovanje na področju mladinske raziskovalne dejavnosti počastili 25 let uspešnega dela na tem področju. Priznanja so prejeli mladi raziskovalci iz osnovnih in srednjih šol v Ljubljani, ki so jih njihove visoke uvrstitve na mestni ravni popeljale še na državno tekmovanje in so tudi tam prejeli zlata priznanja. Za dolgoletno delo so posebna priznanja prejeli tudi mentorji, recenzenti, člani komisije za mladinsko raziskovalno dejavnost in organizatorji. Slovesnost se je začela že v atriju Mestne hiše na otvoritvi razstave najboljših plakatov na temo raziskovalnih nalog, za katere je dr. Peter Krečič, dolgoletni ocenjevalec in selektor, obiskovalcem z veseljem pojasnil, da izbrani izdelki po svoji izvirnosti in vizualni podobi prekašajo marsikatero oglaševalske jumbo plakate.

Prireditev na Ljubljanskem gradu je potekala v tradicionalno prisrčnem vzdušju, v katerem so obiskovalce in nagrajence navdušili nastopajoči učenci OŠ Riharda Jakopiča. Priznanja je podelil župan Zoran Janković.

V nagovorih je bilo poudarjeno, da na področju mladinske raziskovalne dejavnosti delujejo strokovnjaki z različnih področij, ki si delijo prepričanje, kako pomembno je radovednost otrok in mladine spodbujati in usmerjati tako, da se bo razvijala v smeri analitičnega, sintetičnega in kritičnega mišljenja, kar se skozi samostojno, a mentorsko dobro podprto in vodeno raziskovalno delo tudi dogaja. Raziskovalna dejavnost, ki je po zahtevnosti stopnjavana skozi formalno izobraževanje od osnovne šole do zaključka srednje šole, opremi udeležence v raziskovanju za poznejši samostojen in poglobljen študij in jih nauči povezovati znanja in veščine z različnih področij. Opremi jih tudi za prepričljivo in argumentirano razpravo, predstavitev in zagovor svojega dela in rezultatov tega dela. Strokovnjaki na tem področju v ospredje svojih prizadevanj postavljajo učečega se otroka in mladostnika. V mladih raziskovalcih vidijo bodoče inovatorje, znanstvenike in mislece, ki bodo življenje in svet spreminjali na bolje. Zanje želijo ustvariti spodbudno okolje in pogoje, v katerih bo njihov motiv rastoče zadovoljstvo v raziskovanju, veselje ob lastnih izsledkih in rezultatih drugih raziskovalcev, vendar brez sebične tekmovalnosti in napuha. Ko mladega raziskovalca postavljajo ob bok drugim raziskovalcem, mu želijo povedati, koliko je v resnici dosegel ali koliko mu še manjka do boljših rezultatov. Priznanje naj bi spodbudilo nadaljevanje in nadgrajevanje raziskovalnih prizadevanj. Izbrana tema in zahtevnost raziskovalne naloge osupnejo marsikaterega ocenjevalca in člana komisij. Eden od recenzentov, doktor znanosti Primož Mlakar, mi je zaupal, da pri ocenjevanju nalog z veseljem sodeluje in se ob tem tudi sam marsikaj nauči. Zares velik kompliment mladim raziskovalcem in njihovim mentorjem!

Ob 25-letnici mladinskega raziskovalnega dela so bili poleg mentorjev in drugih nagrajencev s plaketami 2012 nagrajeni naslednji raziskovalci: Lucija Parkež, Zala Mlinarič, Maja Planinšič, Aljoša Orelj, Aljaž Smole, Katja Vodlan, Sara Kalaveshi, Lea Bole, Mark Slevce, Rok Dajnko, Bronka Seljak, Domen Lazar, Ana Matos, Darja Pestotnik, Ajda Kuhar, Lara Ivanov, Vita Živa Alif, Natanael Franc Merzel, Lila Žervanov, Petra Urbas, Matej Vrečar, Maja Vučić, Pavel Raščan, Žana Cvetovac, Peter Kržan, Tibor Male, Bor Moškon, Vid Kregar, Nina Malešič, Elma Bošnjak, Nika Čotar, Pika Mihelič, Lara Ružič Povirk, Maruša Škoda, Eva Bricelj, Kaja Kregar, Rebeka Grčar, Sara Uhan, Barbara Pečar, Jure Bartol, Primož Škulj, Marko Novak, Žan Pirc, Katja Pezdir, Blaž Žnidarec, Luka Pengar, Peter Jare, Anja Judež, Nina Kranjec, Nives Bogataj, Zala Gruden, Petra Polanič, Jerica Urbančič, Tibor Djurica Potpara, Maj Smerkol, Elizabeta Korenčan, Neža Repar, Miloš Tomasovič, Žan Zupancič, Matej Žganjar, Alja Šavorn, Jan Salmič, Franci Stele, Anja Petkovič, Vesna Iršič, Kristian Jordan, Rok Gregorič, Katja Ravnika, Anja Antič, Žan Zupan, Timotej Gruden, Luka Horjak.

Samoorganiziranje ranljivih skupin

Dnevi raznolikosti

Aina Šmid

Med 19. in 23. novembrom 2012 so se na različnih prizoriščih v Ljubljani, Mariboru in Murski Soboti odvrtili Dnevi raznolikosti, festival v organizaciji Društva ŠKUC in SVIZ Slovenije, ki je z različnimi razstavami, gledališkimi predstavami, okroglimi mizami, koncerti in osrednjim dogodkom, nacionalno konferenco na temo Krepitev socialnega dialoga o pravicah ranljivih skupin v zaposlovanju pod častnim pokroviteljstvom župana Zorana Jankoviča skušal opozoriti na izoliranost in odrinjenost nekaterih marginaliziranih skupin in manjšin v naši družbi. Festival in konferenca o nediskriminacijskih načelih znotraj EU sta bila obenem sklepni del projekta Samoorganiziranje in delovanje ranljivih skupin v sindikatu, ki sta ga v sodelovanju s sindikalno zvezo UNISON iz Velike Britanije pripravila Sekcija LL Društva ŠKUC in Sindikat vzgoje, izobraževanja, znanosti in kulture SVIZ.

Raziskava, ki je so jo predstavili na konferenci, je pokazala, da v času splošne gospodarske krize, ko delodajalci in država uvajajo vse bolj restriktivne ukrepe varčevanja, ki ranljive in manjšinske skupine še bolj potiskajo na družbeni rob, postaja dostop do enakih možnosti in pravic v zaposlovanju vse bolj ogrožen. Največja ovira pri preprečevanju in odpravljanju neenakosti pri zaposlovanju ranljivih skupin so predvsem predsodki in stigmatizacija, da denimo, invalidi, Romi, starejši, ženske in migranti niso zanesljivi, motivirani in dovolj storilna delovna sila in zato pomenijo tveganje za poslovne izgube.

Okrogla miza Manjšine in mediji

je kot del festivalskega programa potekala v Cafe Open v Ljubljani in je bila dober uvod v vsebino, ki so jo nekaj dni pozneje opredelili predstavniki različnih ranljivih skupin in sindikatov na nacionalni konferenci. Debate o emancipatornem vidiku medijev, ki jih izdajajo manjšine, da lahko v njih izpostavljajo problematiko, ki je v večinskih medijih praviloma prezrta, so se udeležili dr. Sandra Bašič, Mirjam Gostinčar, urednica časopisa Kralji ulice in dr. Roman Kuhar, urednik revije Narobe. Kot je povedala dr. Tatjana Greif, koordinatorica ŠKUC-LL, so prav mediji, ki jih ustvarjajo manjšine same, tisti avtentični nosilci, ki pomagajo ohranjati identiteto teh skupnosti.

Mirjam Gostinčar, urednica revije Kralji ulice, je povedala, da je pogled iz prve roke, iz vidika manjšine zelo pomemben. »Manjšini damo možnost, da se naslavlja na družbo in spregovori o svojih problemih. O brezdomcih se piše v glavnem le v črni kroniki ali pa ob koncu leta, ko je božič in so ljudje drobodnelni, sicer pa se v medijih v glavnem ne pojavljajo.«

Dr. Sandra Bašič, strokovnjakinja za medijsko področje, je problematizirala vlogo tako imenovanih večinskih medijev, ki danes nimajo več prave demokratične vloge in bi bilo zato potrebno razvijati druge načine komunikacije: »Sem proti temu, da bi se ustvarila majhna komunikacijska geta, namenjena zgolj tistim, ki te medije ustvarjajo in so njihova primarna publika, sem pa zato, da so mediji dolžni upoštevati dejstvo, da v državi živijo različni ljudje.«

Glede vidnosti oziroma nevidnosti marginaliziranih skupin in manjšin v javnih medijih in o značilnem medijskem poročanju o manjšinah pri nas je **dr. Roman Kuhar** povedal, da se je v okviru raziskave o medijski podobi manjšinskih skupin, kot so Romi, muslimani, geji in lezbijke, pokazala popolna odsotnost njihovega glasu v medijih. O manjšinah običajno govori le nekdo tretji,

največkrat predstavniki političnih elit, zelo redko pa se sliši glas manjšine. Romi so na primer v medijih običajno predstavljeni kot iskalci socialne pomoči, v naslednjem koraku pa je njihovo iskanje že problematizirano in kriminalizirano in se jih predstavlja kot tiste, ki ne želijo delati oziroma zgolj izkoriščajo socialno pomoč. Medtem ko se je medijsko poročanje o gejih in lezbijkah v zadnjih desetletjih kazalo skozi različne vrste predsodkov in označevanj, gre po besedah dr. Kuharja v zadnjem času predvsem za posredovanje podob, ustvarjenih zato, da ne ogrožajo prevladujoče heteroseksualne sheme večinskih medijev in kulture.

Konferenca o Krepiti socialnega dialoga s pomočjo samoorganiziranja ranljivih skupin v sindikatu

je bila za udeležence priložnost za pogovor o tem, kako nevladne organizacije, socialni partnerji, Evropska unija in nacionalne vlade sodelujejo pri oblikovanju protidiskriminacijskih ukrepov in politike enakih možnosti v zaposlovanju. Kot ranljive skupine v družbi so opredeljene tiste, katerih položaj in možnosti zaradi njihovih osebnih okoliščin niso enake kot za preostalo prebivalstvo, bodisi zaradi spola, starosti, spolne usmerjenosti, invalidnosti, rase, etnične, nacionalne ali verske pripadnosti. Prav te okoliščine, ki lahko v zaposlovanju in na trgu dela delujejo zaviralno na enak dostop do dela, na razpisne pogoje, razmere na delovnem mestu, napredovanje, nagrajevanje, odpuščanje itd., pomenijo večjo ogroženost in možnost neenake obravnave, izpostavljenost nadlegovanju in diskriminaciji ter zato višjo stopnjo tveganja za socialno izključenost in revščino. Poleg klasičnih ranljivih skupin se v sodobni družbi neoliberalnega tržnega modela pojavljajo še nove oblike zapostavljenosti, ki jih predstavljajo slabo plačani pogodbeni in honorarni delavci, delavci za polovičen delovni čas, migrantski delavci itd.

Na konferenci so sodelovali: mag. Majda Potrata, poslanka državnega zbora RS, Tanja Fajon, poslanka Evropskega parlamenta, Zoran Kotolenko z Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve, Sandi Modrijan, strokovni sodelavec pri SVIZ, Goran Lukič, samostojni svetovalec za socialno področje in zaposlovanje pri ZSSS, Peter Virant, strokovni sodelavec Pergama, Darko Rudaš, romski svetnik, dr. Mateja Kožuh Novak, predsednica ZDUS, mag. Eyachew Tefera, predsednik društva Afriški center, dr. Tatjana Greif, koordinatorica ŠKUC-LL, in Marjan Sedmak, predsednik evropske mreže AGE.

»Čas je, da se vprašamo, kako priti do družbenega okolja, kjer se posameznik ne prebija sam«

Glavni tajnik SVIZ **Branimir Štrukelj** je konferenco odprl z mislijo, da je eden ključnih ciljev tega projekta, da se teh skupin zavedamo in o njih spregovorimo in jim damo možnost, da tudi same jasno spregovorijo.

Župan **Zoran Jankovič** je kot častni pokrovitelj konference med drugim povedal: »Zakaj so takšne konference v našem mestu sprejete z veseljem, zakaj smo v Ljubljani pokrovitelji Parade ponosa in podobnih dogodkov? Čas je, da se vprašamo, kako priti do družbenega okolja, kjer se posameznik ne prebija sam. Kako si ustvarjati prijateljska in človeška zaveznitva v družbi? Obstajati mora socialni dialog in Evropa mora iskati nove poti, kako bomo sobivali in živeli skupaj ter spoštovali svojo različnost. Ravno v tem je lahko, če se primerjamo z nekaterimi drugimi evropskimi mesti, Ljubljana dober zgled.«

Tanja Fajon, poslanka EU in članica Odbora za človekove pravice v Evropskem parlamentu v Bruslju, je poročala, kaj se trenutno na tem področju dogaja v EU. »Tudi v evropskem parlamentu se srečujemo z različnimi oblikami diskriminacije: v plačni politiki med spoloma, v zdravstvenem sistemu, pri Romih in invalidih. Obstaja vrsta ukrepov in vseevropskih dokumentov, ki pa se v praksi ne uresničujejo, zato potrebujemo nevladne organizacije, da nas opozarjajo na različne pomanjkljivosti in težave.« Po njenih besedah bo naslednja velika ranljiva skupina v Evropi verjetno prav skupina mladih, ki postajajo danes ljudje brez vizije. Po dostopnih podatkih je v Španiji, na Portugalskem in v Grčiji že vsak drugi mlad človek pod 25 letom starosti brez zaposlitve. Mladi, ki imajo visoko izobrazbo in nobene možnosti za zaposlitev, kažejo na zelo skrb zbujujočo situacijo, zato je bila na evropski ravni dana pobuda za t. i. jamstvo za mlade, da bi lahko vsak mlad človek v 4 mesecih prišel do prve zaposlitve. Nacionalne vlade bi morale zato na začetku vložiti nekaj več sredstev, a investicija bi se na dolgi rok povrnila in obrestovala.

Predstavniki Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve **Zoran Kotolenko** je spregovoril o zelo neprijetnem trendu, begu mladih iz Slovenije, kjer je po neuradnih podatkih samo lani zapustilo državo več kot 8.000 mladih ljudi. Rešitve bi bilo treba iskati predvsem na področju zaposlovanja in študentske politike, ki bi ponujala mladim boljše možnosti in motiv, da ostanejo. Ker se bo v naslednjih letih doba zaposlitve glede na našo demografsko sliko še podaljševala, pa bo treba omogočiti tudi pogoje in delovna mesta, kjer bodo lahko aktivni tudi starejši ljudje.

Romski svetnik **Darko Rudaš** je povedal nekaj izkušenj romske skupnosti v Sloveniji: »Ko smo vstopali v EU, smo se vsi veselili, da bomo končno postali člani Evrope. A čeprav nam, t. i. marginalnim skupinam, tu in tam še uspe pricapljati v to skupno hišo, nas takoj, ko nas opazijo, spet vržejo ven skozi okno. »Po Rudaševih besedah prihaja do demonstracij prav zato, ker ni dialoga. »Dialog je mehanizem, ki omogoča sodelovanje in lahko prepreči konflikt. Pri nas pa se v praksi dialog vzpostavi šele takrat, ko pride do konflikta in takrat se zgodi ulica. V takšnih primerih je potem zelo težko izoblikovati skupno izhodišče, ki bi prispevalo k rešitvam za boljši jutri. Romi smo marginalna družbena skupina, ki so ji bile v preteklosti sicer dodeljene nekatere posebne pravice, a dolgoletna izolacija iz družbenega sistema in iz ekonomskega življenja je še vedno naš prevladujoči vzorec. Romi predstavljamo danes nadpovprečno brezposelnost, saj je kar 96 % Romov brezposelnih. Zaradi tega se na drugi strani oblikuje antiromsko razpoloženje, ki pripisuje Romom prostovoljno brezposelnost. Ni pravo vprašanje, ali Romi želijo delati, ampak ali Romi lahko dobijo zaposlitev. Kot iskanci zaposlitve na Zavodu za zaposlovanje so prijavljeni tudi Romi z visoko izobrazbo, a pedsodki pri delodajalcih ostajajo enaki.«

Dr. Tatjana Greif, koordinatorka ŠKUC-LL, je ob 25-letnici delovanja lezbične skupnosti v okviru Društva ŠKUC, ki se ukvarja z vprašanji istospolno usmerjenih, gejev, lezbijk, biseksualcev in transpolnih oseb, povedala, da se društvo že od leta 2004 podrobneje ukvarja s področjem enakih možnosti in nediskriminacije v zaposlovanju. V okviru projektov, ki so bili podprti s strani EU, občasno pa tudi s

strani Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve, so kot predstavniki civilnega dialoga oz. nevladna organizacija intenzivno sodelovali s predstavniki socialnega dialoga, torej s sindikalnimi organizacijami. »Sekcija LL znotraj ŠKUC-a, ki se ukvarja s človekovimi pravicami, kulturo in politiko istospolno usmerjenih ugotavlja, da gre pri tej skupini za specifičen položaj, kajti homofobična diskriminacija, diskriminacija na osnovi spolne orientacije, je v nasprotju nekaterimi drugimi vrstami diskriminacije in zastavljanja manj prepoznavna in teže dokazljiva. Teže jo prepoznavajo tako same žrtve kot tudi okolica, recimo delovni kolektivi, družina in prijatelji, družba na splošno.« Strah in sram na eni strani in stigmatizacija na drugi tudi to skupino potiskata med ranljive pripadnike v družbi z večjo možnostjo tveganja za socialno izključenost in revščino.

Dobre prakse iz evropskega okolja kažejo, da se lotevajo vodilni sindikati problema enakih možnosti in človekovih pravic ne le v okviru socialnega dialoga in pogajalskih procesov, ampak tudi v okviru javnih kampanj za ozaveščanje in promocijo, kjer se, če je potrebno, tudi javno zoperstavijo pojavom nestrpnosti, rasizma, ksenofobije, homofobije ter ekstremističnim in konservativnim politikam. Glavni poudarki na konferenci so zato bili: enake možnosti in nediskriminacija v zaposlovanju, promocija raznolikosti in povezovanje ter delovanje ranljivih skupin v sindikatu.

SOSEDI PIŠEJO ... MESTO BERE

PROJEKT MKL: MESTO BERE LETOS VABI K BRANJU SOSEDOV!

Vesna Trobec

Sezono 2012/2013 smo poimenovali **Sosedu pišejo ... Mesto bere**. Poleg zanimivih del slovenskih avtorjev boste lahko segli tudi po delih italijanskih, avstrijskih, madžarskih in hrvaških avtorjev. Pester in obširen priporočilni seznam, ki smo ga v ta namen pripravili, vam bo olajšal izbor in vam ponudil v branje tudi avtorje in zvrsti, po katerih nemara redkeje segate.

Seznam zajema literaturo različnih žanrov – od ljubzenskega, kriminalnega, zgodovinskega življenjepisnega in mladinskega romana kot tudi spomine, biografije, eseje, kolumne ter nekaj poljudno strokovnih del s področij psihologije, etike ter meteorologije. Nismo pozabili niti na pesniške zbirke.

Med deli lahko najdete tista, ki so prejela več literarnih nagrad, kot tudi tista, ki so ostala nenagrajena, vendar so kljub temu med bralci dobro sprejeta.

Prepričani smo, da boste našli nekaj zase in za svoj bralni okus. Če pa boste ugotovili, da v izboru pogrešate kakšno delo, nam pišite in sporočite svoje predloge. Poskusili jih bomo upoštevati v prihodnjih sezonah branja v okviru projekta *Mesto bere*.

Bralni seznam zajema **60** naslovov proze in **18** naslovov poezije, ki so dostopni v večjem številu knjižnic MKL. Med njimi boste izbrali pet del, jih prebrali in vtise delili z nami na obrazcu zgibanke, ki jo boste vrnili v knjižnico ali poslali po pošti. Tako seznam del kot obrazec za spletno pošiljanje prebranih knjig in vse dodatne informacije o projektu bodo na voljo na spletni strani Mestne knjižnice Ljubljana (www.mklj.si).

Glavna nagrada za sodelovanje in branje v projektu *Mesto bere* je vikend paket za dve osebi v Bohinj Park Eko Hotelu, ki ga podarja MPM Engineering d.o.o. Vsi sodelujoči člani MKL boste na zaključni prireditvi prejeli priznanje in darilo.

V času projekta bo v enotah Mestne knjižnice Ljubljana in v Trubarjevi hiši literature potekal pester literarni in izobraževalni program. V mesecih trajanja projekta *Mesto bere* – med decembrom in aprilom – pripravljamo za vse sodelujoče in druge zainteresirane obiskovalce naših knjižnic zanimiva izobraževanja, povabili vas bomo na literarne večere ter na druženje v bralnih krožkih, kjer bomo nekatere knjige s seznama spoznali tudi ob pogovoru z avtorji.

Če želite prejemati obvestila o programu, pišite na naslov: mesto.bere@mklj.si.

Pridružite se mestu, ki bere!

Katja Krivec: »Dnevni centri aktivnosti za starejše so prerasli v medgeneracijska stičišča«

Mirjana Ribič

Foto: Robert Ribič

Katja Krivec vodi vseh pet centrov Dnevni aktivnosti za starejše v okviru Mestne zveze upokojencev.

»Če nam uspe, da na staranje ne gledamo kot na propadanje telesa, temveč kot žetveni čas duše, bomo spoznali, da je staranje lahko čas velike moči, pokončne drže in samozavesti,« je zapisal John O'Donohue, pokojni irski pesnik, govorec in filozof. V dnevnih centrih aktivnosti za starejše v Ljubljani staranja ne poznajo, ker so predvsem starejše dame in bolj poredko starejši gospodje preveč zaposleni z različnimi aktivnostmi. Ob obisku vsakega centra posebej so nas tamkajšnji obiskovalci dočakali z nasmehom, optimizmom in veseljem. Tudi svetovalke, mentorji in mentorice so nas zelo prijazno sprejeli. Na naše vprašanje, kako se v centru počutijo, smo največkrat slišali pohvale: Odlično! Super! Med aktivnim prebivalstvom žal le redko slišimo take superlative.

Dnevni centri aktivnosti za starejše so zelo dinamična oblika druženja starejših, ne le upokojencev, kajti v centrih so dobrodošli tudi aktivni starejši prebivalci Ljubljane. Idejni oče programa dnevni centrov aktivnosti v Sloveniji je Marjan Sedmak, upokojeni novinar, predsednik Mestne zveze upokojencev Ljubljana (MZU) in predsednik AGE Platform Europe. Na podlagi seniorskih klubov in srečevališč po Evropi, ki so bili zgolj prostori za srečevanje, niso pa nudili starejšim možnosti za aktivno življenje in vključevanje v socialno okolje, je idejo prenesel v naše okolje in jo priredil za naše potrebe. Mestna zveza upokojencev Ljubljana je za program Dnevni centri aktivnosti za starejše s strani Socialne zbornice prejela strokovno verifikacijo javnega socialnovarstvenega programa. O programih aktivnosti v centrih smo se pogovarjali s Katjo Krivec, ki vodi vseh pet centrov Mestne zveze upokojencev v Ljubljani.

Kdaj je začel delovati prvi dnevni center aktivnosti za starejše?

To je bilo jeseni 2005, ko je odprl vrata prvi center na Povšetovi ulici 20 pod okriljem Mestne zveze upokojencev Ljubljana. Takrat je bila to novost v mreži programov nevladnih organizacij, namenjenih starejšim ter njihovem povezovanju z mlajšimi generacijami. Oktobra 2006 se je dejavnost razširila na novo lokacijo na Puhovi 6, oktobra 2009 na Gosposvetsko 4, novembra 2011 smo odprli dnevni center aktivnosti na Tržaški cesti 37 in junija lani že peti center na Kunaverjevi 6-8. Tako smo v Ljubljani zajeli vse večje mestne četrti in številnim občanom omogočili aktivnosti v bližini lastnega doma.

Kateri so pglavitni cilji delovanja centrov?

Naš namen je krepiti in ohranjati samostojnost ter telesno in duševno zdravje starejših, jim nuditi podporo pri vztrajanju v lastnem domačem okolju, podporo pri samostojnem odločanju o lastnem načinu življenja, vključno s krepitvijo danih sposobnosti, ko gre za ljudi s starostnimi telesnimi ali duševnimi spremembami. Krepimo tiste sposobnosti, ki so potrebne za obvladovanje vsakdanjih nalog, za pospeševanje socialnih stikov in ohranjanje vključenosti v družbeno dogajanje, preprečevanje osamitve in samoosamitve ter izključenosti, in spodbujamo k občanskemu, političnemu angažiranju.

Povejte nam več o širši socialni vlogi dnevnih centrov aktivnosti za starejše.

V teh centrih starejši ljudje in njihovi svojci dobijo nasvet in konkretno pomoč pri obvladovanju vsakodnevnih problemov pa tudi ob izrednih stajnih. Družabne stike in mreže krepimo z organiziranjem skupin, katerih delo usmerjamo v izobraževanje, pridobivanje informacij, pa tudi v javno nastopanje in razvedrilo. Osredotočamo se na starejšega človeka in njegovo najbližje okolje, ne glede na njegov socialni, ekonomski in pravni status, spol, raso, izvor, veroizpoved, izobrazbo, telesno stanje ali spolno usmerjenost. Program je namenjen tudi osebam iz neposrednega okolja starejših, ki skrbijo za to, da ti ljudje ostajajo čim dlje v svojem privajenem domačem okolju.

V centre prihajajo tudi mlajši Ljubljancani in Ljubljančanke, bodisi kot izvajalci ali pa kot udeleženci programov. So potemtakem centri tudi stičišča mladih in starejših prebivalcev Ljubljane?

V sedmih letih delovanja so centri prerasli v medgeneracijske centre aktivnosti, sicer še vedno namenjene predvsem starejšim prebivalcem in prebivalkam, ki so aktivnosti sposobni in si jih želijo. Vendar pa za včlanitev ali aktivno sodelovanje pri izvajanju programa centra ni nujno biti upokojenec. Poleg tega, da sodelujemo z domovi za starejše, centri za socialno delo, upokojskimi društvi po Sloveniji, Gerontološkim društvom Slovenije, Inštitutom Antona Trstenjaka, se povezujemo tudi z vrtci, šolami, fakultetami, mladinskimi centri, z Mladinskim informacijskim svetovalnim središčem Slovenije, Centrom za dopisno izobraževanje Univerzum, Društvom Ambasadorji nasmeha, Društvom slepih in slabovidnih, Zavodom Bunker, Društvom Projekt Človek, Slovensko filantropijo in s številnimi drugimi nevladnimi organizacijami in društvi. Vsako leto smo vključeni v Teden vseživljenjskega učenja, sodelujemo na Festivalu za tretje življenjsko obdobje, na Festivalu prostovoljstva, na festivalu Igraj se z mano in na Festivalu nevladnih organizacij. Letos pa smo prvič sodelovali tudi na Otroškem bazarju oz. Bazarju generacij ter na Študentski areni.

Koliko vaših članov dnevno obišče posamezni center?

Vsakega od DCA dnevno obišče od 50 do 100 ljudi, v poletnih mesecih zaradi šolskih počitnic nekoliko manj. Večina prihaja k nam najmanj trikrat tedensko in v povprečju ostajajo v centru 2 do 4 ure. To kaže, da je obiskovanje centra postalo del njihovega vsakdana.

Trenutno dnevne centre aktivnosti za starejše v Ljubljani obiskuje okoli 1000 aktivnih članov, izvajamo pa več kot 60 različnih aktivnosti, ki jih vodi več kot 100 različnih prostovoljcev. V letu 2011 jih je z nami sodelovalo kar 107. Več kot 50 prostovoljcev v programu deluje že vsaj dve leti. Približno 10 pa je takih, ki so z nami že več kot pet let. Program deluje po t. i. participatorni metodi, kar pomeni, da naši člani aktivno sodelujejo pri oblikovanju programa in prav vodenje aktivnosti in iskanje prostovoljcev med samimi člani je najboljši odraz te metode. 60 odstotkov vseh prostovoljcev je upokojencev.

Kako pa so centri financirani?

Program v velikem delu financira Mestna občina Ljubljana, manjši delež pa sofinancira še Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve. S simboličnim prispevkom oz. članarino, ki znaša 7 evrov mesečno, člani vse aktivnosti obiskujejo brezplačno in s tem je obiskovanje centra omogočeno prav vsakomur. Dnevni centri so odprti vsak delavnik od 7.30 do 18.00 ure, na željo članov pa tudi ob sobotah in nedeljah ter praznikih. Predvsem v popoldanske aktivnosti pa se vključuje tudi srednja, še aktivna populacija. Vse to kaže na to, da so dnevni centri več kot le prostor za izvajanje različnih aktivnosti, so prostor druženja in širjenja socialne mreže.

Povejte nam, kako se odvija program od zgodnjega jutra do večernih ur?

V dnevnih centrih aktivnosti za starejše se lahko pohvalimo, da svojim članom nudimo široko in pestro izbiro aktivnosti, ki se jih udeležujejo prostovoljno in brezplačno. Na programu je vsakodnevna telovadba, jorobika, aerobika, različne vrste joge (telovadna, meditacijska, joga smeha, dinamična, hormonska, sprostitvena), pilates, namizni tenis, tai-chi, EFT - tapkanje, chi gong, nordijska hoja, ustvarjalne delavnice za izdelovanje nakita, vizitk, venčkov, različnih dekoracij, novoletnih okraskov, ročna dela, kot so šivanje, pletenje, kvačkanje, pa oblikovanje z glino, slikanje, vaje iz logike za urjenje spomina, literarno-debatni krožek, umetnostna zgodovina, geografija, petje, več vrst plesa (družabni, trebušni, ljudski, plesi v krogu), ure sproščanja, računalništvo, digitalna fotografija, 8 različnih jezikovnih krožkov (španščina, italijanščina, francoščina, nemščina, angleščina, latinščina, ruščina, grščina), pogovorne skupine, učenje igranja na različne instrumente, družabne igre (kartanje, šah), predavanja, praznovanja ... Še vedno je največje zanimanje za telesno vadbo, jogo in krožke tujih jezikov. V klubski sobi lahko obiskovalci in obiskovalke v miru pregledajo dnevno časopisje in revije, odigrajo partijo šaha, kart ali drugih družabnih iger ter ob klepetu z ostalimi obiskovalci popijejo čaj ali kavo. Iz knjižnice si lahko za neomejen čas izposodijo kakšno knjigo. Za vse, ki jih veseli deskanje po spletu ali se tega želijo naučiti, je na voljo računalniški kotiček.

Značilnosti take oblike povezovanja tako starejših kot mlajših prebivalcev mesta Ljubljane in okolice je predvsem nizek prag dostopnosti. Gre za ustanovo s široko odprtimi vrati in »kratko razdaljo« med izvajalcem in uporabnikom. Takšna oblika dela pospešuje domačnost, lajša sodelovanje z okolico in omogoča hitro prepoznavanje stvarnih potreb uporabnikov ter prilagajanje programov tem potrebam. Spoznanja in izkušnje iz naših centrov prenašamo tudi v druga slovenska okolja in tako so se po t. i. ljubljanskem modelu odprli številni podobni dnevni centri po Sloveniji. Glede na to, da je leto 2012 evropsko leto aktivnega staranja in medgeneracijske solidarnosti, smo prepričani, da je program v naših centrih eden pomembnejših razširjevalcev takega načina staranja.

Predstavitve posameznih DCA sledijo v prihodnji številki.

Zgodbe

Zavoda za oskrbo na domu

SLIKAR

Lili, oskrbovalka ZOD

So ljudje in so Ljudje. Slikar je bil Človek z veliko začetnico. Ni šlo drugače, kot da si občutil občudovanje in spoštovanje. Ni šlo drugače, kot da si delal iz srca za srce.

Srečala sva se kmalu po začetku moje poti socialne oskrbovalke. V začetku, še preden sva se spoznala, je bil uporabnik kot toliko drugih na urniku. Bil je skoraj moj vrstnik, le nekaj let starejši od mene. Po nesrečnem skoku v vodo je postal popoln tetraplegik. Prizadeto telo in svobodna duša, neuklonljivega duha in uma. Ko sva se spoznala, ko sva osvojila rutino in način dela, sva imela vmes veliko časa za pogovor. Slikar je imel do potankosti izdelan dan, vsaka minuta njegovega dne je bila načrtovana. Ob množici ljudi, ki so se čez dan zvrstili ob njem, niti ni moglo biti drugače: osebne asistentke, kolegice, kolegi, prijatelji, slikarski znanci in še in še. Ob dejstvu, da si popolnoma odvisen od drugih, da tvoje telo ne funkcionira in da ti je ostal le govor in oči, je občudovanja vredna volja in moč, s katero je obvladoval svoje življenje.

Vsak dan je imel v glavi urnik, kdo pride, kdaj se obiskovalci menjujejo, kaj želi danes opraviti, kam želi danes iti, kaj želi danes naslikati. Zelo mi je bilo všeč, ker so bila njegova navodila vedno jasna in nedvoumna. Delo ni bilo lahko, pa vendar sem ga opravila z veseljem. Pri njem sem se naučila gladko obriti moškega, ker je želel biti vsak dan urejen. Trenirala sva, dokler ni bilo dobro. Občudovala sem njegov smisel za estetiko, za vsakodnevna opravila, za katera je želel, da so opravljena natančno in dosledno. Ko je videl, da sem zelo natančna, sem mu smela pomagati tudi pri pripravi na slikanje. To je bila posebna vrsta priprava, ki je včasih zahtevala centimetrsko natančnost. Sam je izdelal načrt za posebno slikarsko stojalo, ki so mu ga prijatelji postavili v dnevni sobi. Slikal je z usti in na okovju stojala je bila ročka, s katero je lahko pomikal platno levo ali desno in gor ali dol. Ob strani je imel na določeni razdalji paleta z barvami, iz tube si mu stisnil tiste, ki jih je potreboval, v določenem razmahu in določeno količino, tudi lonček za umivanje čopiča je bil pritrjen na stojalo. Fascinantno, kako mu je uspelo. Enkrat sem poskusila, pa čopiča nisem mogla držati v ustih več kot nekaj minut. Kakšen napor je šele pritisk na platno in pomikanje čopiča!

Zelo rad je tudi odhajal na slikarske delavnice na Primorsko, seveda z vso vojsko pomočnikov. Predstavljajte si, da si včasih ne znamo spakirati kovčka za krajše potovanje, njemu je uspelo organizirati prevoz, nastanitev, slikanje, hrano, odvajanje, pomočnike in še kaj.

Vsak obisk, vsaka minuta, preživeta z njim, je meni pomenila učenje, občudovanje in spoštovanje. Zavedala sem se svoje majhnosti, včasih smešnosti svojih vsakodnevnih problemov, ko se je pred mano vendar odvijal boj in preživetje! Zavedala sem se poklona življenju v vsej najbolj kruti obliki prizadetega človeka, ki je s svojo voljo in svojim umom premagal usodo in se uprl.

Da ni nič nemogoče, so me naučili že doma, da je to čista resnica, me je naučil slikar.

Žal je »mojega« slikarja odnesla tista trma, ki ga je gnala skozi življenje. Ljudje, ki so preživeli pekel hudih operacij in rehabilitacije, ne želijo več videti bolnišnice niti od daleč. Še manj želijo ponovno pristati tam. Navaden prehlad se je razvil in razlil v smrt.

Hvala za vse, kar sem se naučila, hvala, da sem smela biti del tvojega življenja.

Počivaj v miru, duša, / Osvobojena okovov telesa, / Počivaj v miru / In pridi še kdaj.

IRSKA PESEM

*Kaj vidite sestra, kaj vidite?
Kaj mislite, ko me gledate?
Nespretna in nerodna žena,
že stara, brez moči,
ne sliši dobro in slabih je oči.
Drobi vso hrano in odgovarja,
ne uboga navodil in se po malem zanemarija.
Ne zmeni se za sporočene ji novice,
vsak dan izgublja čevlje ali nogavice.
Pusti, da se jo kopa, češe, da na stran,
in srečna je za vsak minuli dan.
Je to, kar mislite in se vam zdi?
Če je tako, odprite oči.
To, kar moja je podoba v vas,
je le privid, ampak to nisem jaz.
Naj vam povem, kdo sem jaz, ki tu sedi
in se obnaša, kot želite vi.
Sem otrok z brati in sestrami;
imam deset let in lepo mi je ob mami;
Dekle sem, stara šestnajst let,
ki sanja o ljubezni in sreči,
z obljubami več fantov onesreči.
Ko sem petindvajset jih imela,
sem dobila vse, kar sem želela:
moža, otroke, hišo srečno,
sem mislila, da vse je večno.
Pri štirideset letih mladost je že bežala,
a moževa bližina mi je pomagala.
Ob petdesetih vnučke sem dobila
in spet sem se igrati naučila.
A izgubila sem moža,
bodočnosti bojim se črne,
kako naenkrat vse se obrne.
Mladi morajo živeti zase,
jaz pa mislim na nekdanje čase
in na ljubezen, ki sem jo poznala.
Sedaj sem stara žena,
spremembe so kot kruta mora,
saj v vaših sem očeh že malo nora,
kje lahkotnost je nekdanja?
Kjer srce bilo je, zdaj je skala.
A v tej lupini je še deklica ostala
in včasih žalostna mi duša zadržti,
spominjam sreče se in težkih dni.
Še enkrat ljubim in živim
in mislim na nekdanje čase,
kako smo jih lepo živeli,
kako prehitro so nam odleteli.
Vem, da zame spremembe več ne bo nobene,
a odprite, sestra, oči,
ne glejte nore starke, GLEJTE MENE!*

Prevedla: Majda Šlajmer - Japel

(Pesem so našli v zapuštni stare zmedene žence v nekem domu za starejše na Irskem. Dva strokovnjaka za gerontologijo sta jo odkrila in zapisala v knjigi Biologija staranja (Biology of aging).

Trgovina Rayher hobby&art je odprta za ustvarjalce

Mirjana Ribič

Foto: Robert Ribič

Notranjost trgovine Rayher hobby&art na Mali ulici 5.

Prvega oktobra lani je v Mali ulici št. 5 Ljubljana dobila še eno trgovino, ki je center za ustvarjanje. Tukaj lahko kupujemo materiale za izdelavo predmetov za različne namene. Zlasti je pomembno, da lahko na delavnicah sprostimo svojo domišljijo in ustvarjamo tisto, kar nas najbolj veseli: slike, nakit, različne uporabne predmete, čestitke itd. Matično podjetje Rayher hobby&art je doma v Nemčiji in je bilo ustanovljeno leta 1961. Sedež ima na jugu Nemčije v Laupheimu in je dobavitelj več kot 6.000 specializiranim trgovinam po vsej Evropi. O začetkih poslovanja edinega tovrstnega centra v Sloveniji smo se pogovarjali s Silvo Brodar, direktorico podjetja Rayher Adria, d.o.o., Lili Mistral, vodinja veleprodaje in marketinga, pa nas je vodila po trgovini. Kot je poudarila Silva Brodar, podjetje Rayher na eni strani spremlja svetovne trende, na drugi pa se prilagaja potrebam kupcev. Letos je modni trend izdelovanje nakita, drugo leto pa bo kaj drugega. »Podjetje je v preteklosti prek distributerjev v Sloveniji imelo zelo dobre rezultate glede na število prebivalcev. Prav ti rezultati so jih spodbudili, da so vložili približno milijon evrov v odkup prostorov na Mali ulici 5 in investirali v otvoritev centra za ustvarjanje, v katerem je odprta trgovina.« Pri ogledu trgovine, ki ga je vodila Lili Mistral, smo videli zelo pestro ponudbo, v kateri vsaka ustvarjalna duša lahko najde nekaj zase.

V vaših izložbah ste imeli razstavo nakita in umetniških slik. Je to tipično za trgovsko verigo Rayher hobby&art?

Ne. Podjetje iz Nemčije proizvaja različne materiale za izdelavo različnih okrasnih in predvsem uporabnih predmetov in ima tudi svoje trgovine. Pri nas je to nekoliko drugače, ker želimo imeti v centru neko dodano vrednost. Skupaj s kolegico Lili Mistral sva lastnikom iz Nemčije predlagali, da bi imel naš prodajni center dodano vrednost. Najine ideje so sprejeli z navdušenjem. Najprej smo ponudili razstavni prostor našim manj uveljavljenim umetnicam in umetnikom. Vsak mesec bomo imeli novo razstavo, ki je tudi prodajna. Umetniki lahko razstavljajo slike, nakit, keramične izdelke, čestitke in še kaj.

Kaj še ponujate v vašem ustvarjalnem centru?

V kletnih prostorih imamo tudi prostor, kjer lahko kupci uokvirjajo slike in se še marsikaj naučijo. Okvirje izdeluje znani mojster Silvo Dolinšek. Izbira okvirjev je zelo pestra.

Poleg razstav imamo dvakrat tedensko tudi predstavitve tehnik in ustvarjalne delavnice. Delavnice imamo vsako sredo od 17.00 do 18.30 in potekajo tako, da vsakdo, ki se delavnice udeleži, izdela svoj izdelek, ki ostane v njegovi lasti. Udeležba je brezplačna, edini strošek je material, s katerim se izdelki izdelujejo (do največ 10 evrov

na delavnico). Predstavitve tehnik potekajo popolnoma brezplačno vsak četrtek od 17.00 do 18.00 ure. Na sredine delavnice se je potrebno prijaviti, na četrtkove predstavitve pa prijava ni potrebna. Novembra smo začeli tudi z otroškimi ustvarjalnimi delavnicami ob sobotah dopoldne. Otroke sprejmemo v varstvo in ustvarjanje od 10.00 do 12.00 ure. Več o temah delavnic in prijavi najdete v naši trgovini, na Facebooku in na naši spletni strani. Če postanete naš član, prejmete ustvarjalno kartico našega centra in redna obvestila.

Zakaj so delavnice in predstavitve koristne in pomembne?

V teh kriznih časih je zelo dobrodošlo, če znamo sami kaj postoriti. Na naših delavnicah se učimo, kako polepšati naš dom, obnoviti stare izdelke, ki jih imamo že doma, izdelati svoj nakit, izdelati voščilnice in praktična darila za svoje najbližje in še marsikaj.

Ali umetniki in obrtniki, ki imajo popoldansko dejavnost, lahko pri vas izdelke tudi prodajajo?

Pri nas lahko prodaja svoje izdelke le ustvarjalec meseca, ki ga izberemo na podlagi izvirnosti njihovega dela in izdelkov. Poleg izjemne promocije je to za umetnike tudi dodaten zaslužek v teh kriznih časih.

»BELA BARVA JE MOJ NAVDIH, OPEČNA PA GREJE MOJO DUŠO«

Foto: Robert Ribič

Razstava izdelkov iz gline ljubiteljske umetnice Nataše Tozon, ki je ta mesec na ogled v trgovini Rayher.

Sredi januarja nas je v trgovini Rayher Hobby Art prijetno presenetila razstava izdelkov iz gline avtorice Nataše Tozon. Pred leti je razstavljala v knjižnici Otona Zupančiča in doživela veliko pohval. Žal pa se zaradi krize umetniški izdelki nasploh zelo težko prodajajo. Vendar Nataša ne ustvarja zaradi denarja, temveč iz lastnega zadovoljstva. Elegantni razstavni eksponati so pretežno bele barve, nekatere pa je avtorica oplemenitila z opečno. Angeli, podoba ženske, ki hkrati ponazarja damo in mater z otrokom, slovenska solnica, vaze, sklede in še drugi eksponati so vzbudili našo radovednost. Nataša Tozon smo obiskali na domu, kjer boža glino s svojimi dolgimi prsti in se z njo pogovarja ob najljubših melodijah, ki so jih ustvarjali člani družine Tozon, znani slovenski skladatelji popevk, glasbeniki in pevci. Njen nečak, o katerem s ponosom govori, je Jernej Tozon, pevec skupine Čuki.

Nataša Tozon je redkobesedna, prijazna in skrivnostna gospa, ki ima jantarne oči. V svojem stanovanju ustvarja po cele dneve, gline se nikoli ne naveliča. Hodi tudi v Dnevni center aktivnosti za starejše in izmenjuje izkušnje s kolegicami, ki prav tako ustvarjajo. Ko se njeni izdelki sušijo, se zelo rada družijo s svojimi tremi vnuki, sinom in hčerko in njunimi zakonskimi partnerji.

Izdelki Nataše Tozon iz gline so cenjeni in priznani zlasti pri tujcih, ki obiskujejo Ljubljano. Najraje kupujejo njene bele angele s podstavki in slovensko solnico. Ustvarjalka je pred leti pridobila Certifikat umetniške obrti na Obrtni zbornici Slovenije. Vsi njeni izdelki imajo oznako: Rokodelstvo Art&Kraft Slovenija. Ko smo jo povprašali, kaj bi lahko povedala o svojih izdelkih, je odgovorila: »Nič posebnega. Naj sami govorijo zase. Bela barva je moj navdih, opečna pa greje mojo dušo. Lahko še dodam, da sem samoukinja in uživam v ustvarjanju.«

Iz prazničnega raja

Nagrajena fotografija Petre Skušek

Stane Jagodič, akad. slikar in publicist

Foto: Petra Skušek

Nagrajena fotografija Petre Skušek.

Avtorica Petra Skušek je nočni motiv Mesarskega mostu pred Ljubljansko tržnico posnela 3. januarja 2013 in ga v duhu fantazije tudi analizirala. Krajši povzetek: »Poizkusila sem prikazati drugo plat prazničnega vzdušja. Adam in Eva, ki sta v obliki skulpture avtorja Brdarja postavljena pred mostom, se na fotografiji simbolično poslavljata od hrupnega veseljačenja in razkošnega blišča. Kot da se umikata od tisočernih lučk in materialne prednovoletne razsipnosti. Januar je pač čas, ko mora človek po praznični hysteriji ponovno stopiti na realna tla, se poglobiti vase in slediti novoletnim zaobljubam.«

Pri snemanju je uporabila zvezdasti filter, ki je številne lučke, razobešene na krošnjah treh dreves, spremenil v utripajoče nebo. Zanimivo je, da se število dreves ujema s koledarsko številko 3; bleščavi most, ožarjena gostišča in razsvetljeni robovi bančne zgradbe v ozadju simbolno predstavljajo praznično uživanje, ki pa ga upodobljeni par navidezno zapušča. Tiste, ki imajo radi praznike in uživajo v razkošju, motiv spominja na biblijsko zgodbo o izgonu iz raja. Figuri sta komaj opazni, medtem ko osrednji reflektor na horizontu pločnika žari v obliki mavrične zvezde in daje motivu glavni akcent. Gre za vsebinsko in tehnično odlično fotografijo

fantastične vsebine, razgibane kompozicije in usklajene barvitosti, zato je osvojila nagrado.

Zmagovalki so se najbolj približali naslednji avtorji in avtorice: Egon Cokan z aktualno fotografijo, shrljivim nočnim motivom, ki prikazuje skoraj vesoljsko oziroma vojaško opremljenega policaja pred parlamentom v času nemirnih ljubljanskih demonstracij; Rožle Papler z impresionistično podobo, ki predstavlja sugestiven odsev Petkovškovega nabrežja na gladini reke Ljubljanice; Marko Paramentič z mogočno in praznično okrašeno Plečnikovo kolonado na Ljubljanski tržnici; Ana Mandič z izredno slikovitim motivom dobre vile pred Magistratom; Maša Gala s kontrastno silhueto dekleta pred odprtim oknom, skozi katero vdira večerna zarja, in Jana Kovač Valdes z zimskim zasneženim motivom, posnetim na Krakovskem

mostu, katerega belino in sivino je popestrila s premišljeno postavljenim oranžno mandarino na železno ograjo. Tudi drugi avtorji so prispevali solidne posnetke: Barbara Lavrič Ravbar romantični pogled na razsvetljeno zgradbo Tržnice in s stolnico v ozadju; Mitja Kobal črno-bel posnetek detajla ljubljanske Opere simetrične kompozicije in odličnega kontrasta; Matevž Pirnat kamnite Šance na grajskem hribu v zapeljivi perspektivi; Helena Koren bežigrasno urbano panoramo, za katero se kot v gledališki scenografiji dvigujejo zasnežene Kamniške Alpe. Tjaša Janovljak je v objektiv ujeta zasneženo Jakopičevo sprehajališče z razstavnimi panoji, na katerih žarijo poletni motivi in jih motri postavno dekle; Mateja Matičič je posnela skrivnosten, že kar dramatičen zaton sonca na Koseškem bajerju in Marko Klemenc prav tako romantičen večer na reki Ljubljanici v Podpeči.

Nagradni fotonatečaj Moja Ljubljana

Avtor vsakokratnega izbranega posnetka motiva Ljubljane prejme 125 evrov. Fotografije za objavo v naslednji številki pošljite najpozneje do 18. februarja 2013 na naslov: Mestna občina Ljubljana, glasilo Ljubljana, Mestni trg 1, 1000 Ljubljana na CD-ju ali v fizični obliki ali na e-naslov: glasilo.ljubljana@ljubljana.si. Za vse prejete natečajne fotografije si Mestna občina Ljubljana pridruzuje pravico, da jih objavi v tiskani in/ali spletni obliki glasila Ljubljana.

Ljubljanski vestnik

Nagradi za dosežke v kongresni industriji

Ljubljani in Barbari Vajda

16. in 17. januarja je Slovenija že peto leto zapored postala stičišče kongresnega turizma jugovzhodne Evrope na najpomembnejši poslovni borzi kongresnega turizma v jugovzhodni Evropi Conventa, ki je v organizaciji Kongresnega urada Slovenije potekala na Gospodarskem razstavišču. Na letošnji Conventi je Ljubljana prejela kar dve ugledni nagradi. Prejemnica **nagrade za izjemne dosežke v kongresni industriji in vpisa v Conventa Hall of Fame je Barbara Vajda**, ki kot direktorica zavoda Turizma Ljubljana že leta strateško in operativno sodeluje pri razvoju Convente in promocije Ljubljane kot kongresne destinacije. Organizatorji so v obrazložitvi zapisali: »Ljubljana je že več kot 25 let aktivna na področju mednarodne kongresne dejavnosti in spada med vodilne kongresne destinacije v jugovzhodni Evropi. Kongresni urad Ljubljana aktivno in uspešno promovira destinacijo in v sklopu 'Ljubljana Strategic Bidding Team' povezuje ključne akterje na nivoju glavnega mesta. V zadnjem letu je Ljubljana naredila še večje korake v smeri povezovanja in sodelovanja pri mednarodni promociji Ljubljane kot kongresne destinacije. Obenem pa je Conventa postala osrednji marketinški dogodek Kongresnega urada Ljubljane, kar je poslovni borzi zagotovilo ustrezno mesto in vlogo na področju promocije kongresne dejavnosti Slovenije in jugovzhodne Evrope.«

Nagrado je v imenu Barbare Vajda na slovesni podelitvi v Cankarjevem domu prevzela Tatjana Radovič, vodja Kongresnega urada Ljubljana, ki deluje v okviru Turizma Ljubljana.

Ljubljana je prejela tudi **nagrado Kongresna zvezda (Meeting Star Award)** kot **najboljša kongresna destinacija jugovzhodne Evrope**, ki jo podeljuje **revija Kongres**. Nagrada se podeljuje za izjemne dosežke na področju tržnega komuniciranja destinacij, kongresov, dogodkov in kongresnih ponudnikov v jugovzhodni Evropi. V kategoriji najboljša kongresna destinacija jugovzhodne Evrope je po oceni ugledne mednarodne žirije nagrado prejela Ljubljana. Ocenjevali so 25 kongresnih mest v regiji, za Ljubljano pa sta se uvrstila Gradec in Zagreb.

Zmajev karneval v Ljubljani - sobota, 9. 2. 2013, ob 11. uri

Letošnjo pustno soboto bodo Mestna občina Ljubljana, Turizem Ljubljana in Lutkovno gledališče Ljubljana zaznamovali z **Zmajevim karnevalom** v središču Ljubljane in njegovo maskoto **Velikim zmajem**. Slednji je rezultat dela in ustvarjanja učencev OŠ Trnovo in je nastajal pod vodstvom lutkovnega tehnologa iz Lutkovnega gledališča Ljubljana.

Zmajev karneval bo postregel s številnimi maskami in pustnimi šemami številnih ljubljanskih osnovnih šol in vrtcev, ki so vse leto na delavnicah pod mentorstvom mojstrov Lutkovnega gledališča Ljubljana in s pomočjo učiteljev in staršev izdelovali prepoznavne in zanimive maske, tokrat na nosilno temo **Na okroglo**, ki se navezuje na Evropskemu prvenstvo v košarki. Poleg otroških skupin bo **Zmajev karneval** tradicionalno vključeval številne etnološke maske in skupine, ne bo manjkalo slovenskih pustnih mask in šem, navzoče bodo tudi skupine iz tujine, turistična društva ter druge organizirane skupine pustnih mask.

Velika pustna povorka Zmajevga karnevala bo začela svojo pot po mestnih ulicah na Bregu, zaključila pa se bo s pustnim rajanjem in podelitvijo nagrad za najboljše maske na Kongresnem trgu. Poskrbljeno pa je tudi za glasbeni program, saj nam bodo peli Blue Angel Gang in Katja Koren. - Lepo vabljeni na pustno soboto v Ljubljani!

Javni razpisi Mestne občine Ljubljana

Mestna občina Ljubljana objavlja javne razpise za sofinanciranje dejavnosti in programov z različnih področij. Vsi razpisi, vključno z razpisno dokumentacijo, so objavljeni na spletnem mestu MOL <http://www.ljubljana.si/si/mol/razpisi-razgrnitve-objave/>.

Kulturni teden Islamske republike Iran, 5. - 8. februar 2013

Islamski Iran v ogledalu kulture in civilizacij v organizaciji Veleposlaništva Islamske republike v Sloveniji prinaša predstavitev iranske umetnosti s koncertom iranske tradicionalne glasbe, lutkovno predstavo in razstavo knjig ter slik. Na razstavi, ki bo odprta od 5. do 8. februarja med 10 in 15. uro ter med 15. in 21. uro v predverju Odra pod zvezdami, si bo mogoče ogledati izdelavo iranskih ročnih izdelkov,

Foto: Nik Rovar

Direktorica Zavoda Turizem Ljubljana Barbara Vajda je letošnja prejemnica nagrade za izjemne dosežke v kongresni industriji in vpisa v Conventa Hall of Fame. Poleg nje je nagrado kongresna zvezda prejela Ljubljana kot najboljša kongresna točka jugovzhodne Evrope, ki jo podeljuje revija Kongres.

umetniške fotografije, rezbarjenje iz lesa, obdelavo kovin in risanje. Lutkovna predstava bo na sporedu 5. in 7. februarja ob 17.30. uri, koncert pa oba dneva ob 19. uri. Brezplačne vstopnice so na voljo na blagajni LGL.

Razstava fotografij prof. Cirila Velkovrha

Razstava z naslovom *Slovenska naravna in kulturna dediščina* je na ogled vsak delovnik med 8. in 16. uro v prostorih Združenja Slovenska izseljenska matica, Cankarjeva 1 / II, Ljubljana. Na ogled je še do 14. februarja 2013.

Plaketa ZSB NOB Matjažu Učakarju

Jože Čurin

Na seji Izvršnega in Nadzornega odbora Društva Zeleni prstan so poleg obravnave o minulem delu in načrtih za prihodnje izročili tudi visoko priznanje – srebrno plaketo Zveze združenj borcev za vrednote NOB Slovenije oblikovalcu vizualnih komunikacij **Matjažu Učakarju**. Prejemnik priznanja je oblikoval redno in hkrati spominsko poštno znamko, kuverto in priložnostni poštni žig ob 70. obletnici zapore Ljubljane z bodočo žico. Pobudo za izdajo redne spominske poštne znamke je dalo Društvo Zeleni prstan, ki skrbi za ohranjanje kulturnozgodovinskega spomenika in spomenika oblikovane narave Poti spominov in tovarištva, ki teče po nekdanji trasi bodoče žice. Pobudo društva je pisno podprl tudi ljubljanski župan **Zoran Jankovič**. »... Poleg te znamke, ki je pomembna za zgodovino Ljubljane, je Matjaž Učakar oblikoval tudi številne druge znamke in priložnostne kovance. Pri tem je leta 2010, ko je bila Ljubljana Unescova prestolnica knjige, dosegel tudi drugo mesto na tekmovanju pri izboru najlepše evropske znamke na PostEurop za znamko Evropa – otroška knjiga. Tekmovanja, ki ga PostEvrope organizira že vse od leta 1993, se je udeležilo 52 poštних uprav. Tema tekmovanja so bile otroške knjige, očitno pa je znamka Pošte Slovenije, ki jo je oblikoval Matjaž Učakar, pri zbiralcih pustila poseben pečat. Zmagovalka tega tekmovanja je bila madžarska pošta, takoj za našim odličnim drugim mestom pa

Foto: Petra Stušek

Letošnji Zmajev karneval bo 9. februarja z začetkom ob 11. uri na Bregu.

Zloženka ob kulturnem tednu Islamske republike Iran, ki bo potekal od 5. do 8. februarja v Lutkovnem gledališču Ljubljana.

Spominska znamka ob 70-letnici zapore Ljubljane z bodočo žico, za katero je avtor Matjaž Učakar prejel plaketo ZSB NOB.

se je na tretjo mesto uvrstila hrvaška pošta. To tekmovanje je bilo izvedeno pod okriljem Svetovne poštne zveze,« je med drugim zapisano v obrazložitvi Komisije za priznanja Zveze združenj borcev za vrednote NOB Ljubljana.

Sicer so pri Društvu Zeleni prstan zadovoljni z realizacijo programa svojih aktivnosti v lanskem letu, vse več pa je Ljubljančanov pa tudi drugih simpatizerjev Poti spomina in tovarštva, ki želijo posvojiti kako drevo ob poti. Že zdaj se pripravljajo na marčevski občni zbor, na katerem naj bi izvolili novo vodstvo društva in seveda sprejeli načrt dela za letošnje leto.

Kinodvor.
Mestni kino.
www.kinodvor.org

Kinodvor: leto 2012 spet izjemno

Kinodvor je tudi v letu 2012, že četrtrič zapored povečal svoj obisk. V primerjavi z letom 2011 je število gledalcev zraslo za več kot 25 %; do vključno 31. decembra 2012 so na 2240 javnih projekcijah v Ljubljani našli 121.054 obiskovalcev.

Lanski poletni Film pod zvezdami je bil rekorden v številnih pogledih: 24 zaporednih projekcij je obiskalo 16.417 gledalcev. Lani so prvič izvedli tudi t. i. Drive-in kino na Gospodarskem razstavišču, kjer se je na štirih projekcijah zvrstilo 140 avtomobilov. V Mali dvorani z 21 sedeži si je filme ogledalo 5739 obiskovalcev na 459 projekcijah.

Obisk Kinobalona, Kinodvorovega programa za otroke in mlade se je v primerjavi z letom 2011 lani povečal za več kot 35 %: 27.666 gledalcev je prišlo na 473 projekcij, 12.699 gledalcev na 319 rednih projekcij in še 14.967 gledalcev na 154 šolskih projekcij.

Kinodvor je tudi v preteklem letu gostil dva vodilna filmska festivala: LIFFe, katerega producent je Cankarjev dom, in Animateko, v koprodukciji z Društvom za oživiljanje zgodbe 2 koluta. Na 63 projekcijah so v Kinodvoru našli 7471 gledalcev, 9. Animateka pa je v Kinodvoru na 45 projekcijah privabila 3443 ljubiteljev animiranega filma.

Kinodvor je tako v četrtem letu delovanja pod okriljem MOL več kot podvojil pričakovani letni obisk. Lansko leto uvedeni novi termini zgodaj popoldne in pozno zvečer so se izkazali za uspešne in obisk tudi na teh projekcijah narašča. Zaradi velikega zanimanja za Abonma za poznejša leta so v sezoni 2012/13 Filmskih srečanj ob kavi uvedli poleg termina ob 10. uri še dodaten termin ob 15. uri.

Tudi lansko leto so gostovali zunaj Ljubljane: Kinobalon na Kino Otoku v Izoli je na

12 projekcijah našel 1008 gledalcev, Film ob jezeru v Zdraviliškem parku na Bledu pa na treh projekcijah 555 gledalcev.

Leto 2013 bo v Kinodvoru še posebej v znamenju kina, saj oktobra 2013 obhaja 90. obletnico kina na zdajšnji Kolodvorski 13 in 5. obletnico delovanja Kinodvora pod okriljem MOL.

Upravičenost do kompenzacije dijaške in študentske vozovnice LPP

Dijaki in študentje, ki so januarja kupili subvencionirano medkrajevno šolsko mesečno vozovnico ali kombinirano vozovnico (subvencionirane medkrajevne šolske mesečne vozovnice oziroma subvencionirane mesečne vozovnice za deset voženj + mestne), so upravičeni do kompenzacije na račun višjih cen, ki so veljale v januarju. Kompenzacija bodo dijaki in študentje pridobili v obliki znižane cene vozovnice, ki jo bodo lahko uveljavljali ob nakupu istovrstne vozovnice za mesec marec. Upravičenci, ki možnosti kompenzacije ne bodo izkoristili v marcu, je kasneje ne bodo mogli več zahtevati. Pravico do kompenzacije ob nakupu marčevske vozovnice bodo lahko uveljavljali le tisti dijaki in študentje, ki so kupili januarjsko vozovnico. Kompenzacijo lahko upravičenci izvedejo le pri izdajatelju januarjske subvencionirane mesečne vozovnice; tako velja za LPP, da je kompenzacijo mogoče uveljavljati v Potniškem centru LPP na Slovenski cesti 56 (pri Borzi) in na Avtobusni postaji, Trg OF 4, v Ljubljani.

Dan odprtih vrat Zdravilnega centra Medin

bo v torek, 5. februarja 2013, od 9. do 19. ure in ima naslednji program: ● posvet s terapevti, ● predstavitev terapij: akupunktura, bioresonanca, pranaterapija, frekvenčna elektroterapija, pulzna magnetna terapija, infopatijska, kisikova terapija in program podpornega zdravljenja raka, ● brezplačna predavanja: 16:00 Frekvenčna elektroterapija – upanje za bolnike z rakom, dr. Andrej Gregorčič, 17:00 Učinkovito zdravljenje borelije z bioresonanco, Bernarda Valenčič, mag. farm., 18:00 Akupunktura – boleznin in stanja, ki jih učinkovito zdravimo, mag. Branka Geczy, dr. med. ● Posebne ugodnosti na dan odprtih vrat; več na www.zcmedin.si.

Stegne 21, Ljubljana, T: 01/513 11 46; M: 051/377 388, www.zcmedin.si; info@zcmedin.si

Uporaba svetovnega spleta za starejše

V prvem vodiču za uporabo svetovnega spleta za starejše v slovenskem jeziku Brez skrbi, kar naprej je podrobno razloženo, da vam res ni treba skrbeti. Ste že na internetu ali spletu? Splet ali v angleškem jeziku World Wide Web s tisto znamenito kratico WWW, je samo del svetovnega računalniškega omrežja,

Foto: Sara Bano

Nova restavracija v Stolpu strelcev na Ljubljanskem gradu.

ki mu pravimo internet, in sicer tisti, v katerem so spletne strani. To so strani, kjer so dokumenti navzkrižno povezani z besedili in večpredstavnimi elementi, od slik do videoposnetkov in zvokov in nekateri internetu po slovensko pravijo tudi medmrežje. Večina, ki dostopa do interneta še nima, želi vstopiti v neverjetni svet dobesedno vsega, vendar marsikdo pri starem vztraja tudi zaradi strahu, da bo potrebno po hiši ali stanovanju napeljevati nove kable ali da se bo moral naučiti uporabljati zapleteno novo opremo. A nič od tega ne drži. Telefonski in televizijski kabel sta v vaš dom pri veliki večini že napeljana in monter izbranega ponudnika internetnih storitev bo na obstoječo zidno vtičnico priključil majhno napravo, tako imenovani komunikacijski prehod, na katero potem priključimo telefon, računalnik in televizor.

Seveda si vsi želimo zelo hiter dostop do interneta zaradi brskanja po spletu, pisanja elektronske pošte ali poslušanja glasbe in ogledovanja videoposnetkov. Če niste prepričani, kakšne hitrosti si lahko privoščite, ker imate pač takšno in drugačno telefonsko napeljavo, pokličite enega izmed ponudnikov dostopa do interneta.

In potem boste uživali, recimo v elektronski pošti, ki je ena izmed temeljnih storitev interneta in je namenjena izmenjavi osebnih sporočil med dvema ali več ljudmi. Uporaba elektronske pošte je najbolj razširjena oblika uporabe interneta, tudi če si ne ogledujete spletnih strani.

Brskanje po svetovnem spletu in ogled spletnih strani pa je seveda najpomembnejše, nekaj podobnega, kot bi v bližnjem kiosku pregledali najnovejše časopise, v knjižnici prebrali vam najljubše knjige, imeli zalogo glasbenih zgoščenk ali pa pred seboj videokasete najnovejših filmov. Predvsem pa se nam ponuja še veliko možnosti, ki so razkrite v prvem vodiču za uporabo svetovnega spleta za starejše v slovenskem jeziku Brez skrbi, kar naprej.

Povabilo na Grad

Darja Korez - Korečan

Se še spomnite popevke Gregorja Strniše Na ljubljanskem gradu? Oh, kako daleč se je že odmaknila zlata doba slovenske popevke, a te melodije so še vedno žive med ljudmi, prav radi si jih kdaj pa kdaj požvižgavamo. Ljubljanski grad se je od tistih časov do danes krepko spremenil, dobil je novo preobleko, moderno, a je vendarle ohranil svojo zgodovinsko privlačnost, ki za debelimi zidovi skriva svoje zgodbe. Prav s temi namerava uprava Gradu še bolj seznaniti javnost. Tako bodo letos odprli prenovljene ječe samice, razstava bo prikazala razvoj Gradu v času kaznišniškega obdobja, sicer pa se bodo v razstavnem programu prepletali domači in tuji avtorji, katerih ustvarjalnost bo predstavljena v sodelovanju z različnimi ustanovami, med drugim z likovno akademijo iz Prage.

Za ljubitelje klasične glasbe je svojevrstno obogatitev tovrstne ponudbe vnesel cikel Zvoki klasike z uveljavljenimi glasbenimi umetniki, ob tem ciklu pa so še trije, ki bodo pritegnili ljubitelje drugih glasbenih zvrsti: stare glasbe, jazza in ljudske glasbe.

Če smo včasih zahajali na Grad zgolj zato, da smo se naučili svežega zraka in uživali v pogledu na Ljubljano, nas zdaj tja gor vlečejo raznoliki dogodki, med njimi bodo poleg že ustaljenega poletnega kina posebna osvežitve tematski plesni večeri (ples zime, Valentinov ples, ples pomladi, ples slovenskih popevk, grajski ples, ples poletja) za vse tiste, ki so pogrešali možnost tovrstnega druženja ob ritmičnih plesnih glasbah.

Kadar se mlade družine ali pa babice in dedki želijo v miru sprehoditi po ljubljanski tržnici, lahko malčke pred tem odpeljejo na različne delavnice na Ljubljanskem gradu, pester izobraževalni program pa nudi marsikaj tudi srednješolcem, s svojimi zgodovinskimi in etnološkimi predavanji zna biti poučen še za koga drugega.

Dobrodošel je gotovo tudi projekt, ki povezuje vse štiri gradove v Ljubljani

(Cekinovega, Tivolskega Fužinskega in Ljubljanskega), zgodovina gradov v Ljubljani bo tako prek ene vstopnice nagovarjala s svojimi vsebinami tudi turiste, ki do zdaj niso veliko vedeli o mestnih gradovih.

Žal tudi meščani še vedno premalo vemo, kaj se na Gradu dogaja, poznajo ga predvsem po porokah, glavna prireditev pa je za mnoge osredotočena na center Ljubljane. Nekako se še ne moremo navaditi na vzpenjačo, s katero se je zlasti v zimskih dneh prijetno popeljati na Grad in si ogledati npr. kakšno razstavo, prisluhniti koncertu, popeljati otroke na pravljčno-ustvarjalno srečanje ali pa preprosto popiti kavo in zvečer uživati v pogledu s terase, ko se grajski zidovi kopljejo v soju domiselne osvetlitve.

Vedno je lepo, če se po gradovih spomnijo na našo bogato dediščino, tisto, ki je pravzaprav stakala našo identiteto, na običaje, ki pred nami obudijo duh časa in ohranjajo pestro etnološko izročilo. Med **tradicionalne prireditve** sodijo obujanje pomladi na gregorjevo, jurjevanje, Grajski dnevi, Grajski piskači, Zmajev festival in številne druge.

V Ljubljani nimamo veličastnih grajskih soban v slogu bavarskih gradov, imamo pa bolj intimne ambience, ki jih lahko oplemenitimo z umetnostjo in prav ta oživilja skoraj vse koticke našega Gradu – od Stanovske dvorane, Friderikovega stolpa, grajske kapele, peterokotnega stolpa, Kazemate do **Stolpa strelcev**, kjer je odprta nova restavracija Strelec, v kateri zdaj lahko gurmanske užitke doživljamo v simbiozi z obnovljenimi stenski sgraffiti Borisa Kobeta in Marija Preglja, ki sta jih zasnovala leta 1953 po motivih iz ljudskega izročila.

Ta stolp nas duhovno obogati že ob vstopu v spodnji galerijski prostor, kjer so trenutno na ogled znameniti lipčanci Oskarja Kogoj. Skratka, pot na Ljubljanski grad je tudi pot za vse umetnosti željne, sama sem se o tem prepričala, zato jo lahko priporočim tudi vam in verjamem, da ne boste razočarani.

Vpis prvošolčkov

Na vseh ljubljanskih javnih osnovnih šolah bo 12. in 13. februarja 2013 **od 8. do 12. ure in od 16. do 19. ure** potekal vpis prvošolčkov za šolsko leto 2013/14. Osnovne šole letos vpisujejo otroke, rojene v letu 2007.

Starši morajo po zakonu vpisati v 1. razred otroke, ki bodo v koledarskem letu, v katerem bodo začeli obiskovati šolo, dopolnili starost 6 let. Če se ugotovi, da otrok ni pripravljen za vstop v šolo, se mu lahko na predlog staršev, zdravstvene službe ali komisije za usmerjanje pričetek šolanja odloži za eno leto. Na željo staršev se ob vpisu otroka v osnovno šolo **ugotavlja pripravljenost otroka za vstop v šolo**. Če starši predlagajo odložitev šolanja, ker menijo, da njihov otrok ni pripravljen za vstop v šolo, oziroma če odložitev šolanja predlaga zdravstvena služba, pa je ugotavljanje pripravljenosti otroka za vstop v šolo obvezno.

Skladno z Zakonom o osnovni šoli, imajo **starši pravico vpisati otroka v javno osnovno šolo, v zasebno osnovno šolo s koncesijo ali za svojega otroka organizirati šolanje na domu**. V tem primeru mora biti otrok vpisan v eno izmed osnovnih šol, ki vodi dokumentacijo o njegovem izobraževanju.

Družabna igra Potovanje dekllice Delfine

Katja Kemperle

V okviru praznovanja 100-letnice rojstva Kristine Brenkove (2010) smo v Mestni knjižnici Ljubljana (MKL) zasnovali družabno igro Potovanje dekllice Delfine. Igra se vsebinsko navezuje na pravljico Kristine Brenkove *Dekllica Delfina in lisica Zvitorepka* ter na bistvene postaje v avtoricinem življenju. Prav zato je lahko igranje tudi odlična motivacija, da posežete po tej odlični mladinski knjigi.

Igro sta zasnovala knjižničarja MKL - Pionirske Vojko Zadravec in Ida Mlakar. Oblikovala jo je ilustratorica in oblikovalka Zarja Menart. Katja Jevc, knjižničarka v MKL (Knjižnica Bežigrad), pa je pripravila pregleden življenjepis in bibliografijo Kristine Brenkove. Igro je izdala in založila Mestna knjižnica Ljubljana, izšla pa je tudi s podporo Mestne občine Ljubljana in Slovenske sekcije IBBY.

Družabna igra Potovanje dekllice Delfine spodbuja domišljijo in razvijanje veččin izražanja. Odlična je za zabavno preživljanje prostega časa, popestritev rojstnodnevni praznovanj, skupinsko druženje na taborjenjih in v kolonijah, saj je primerna za vse od 9. leta dalje. Igro lahko igrate v družinskem krogu (najmanj 3 igralci) ali večjih skupinah. Tako kot dekllica Delfina v zgodbi morajo igralci čim hitreje prehoditi pot od ponedeljkeve do nedeljske ceste ter čez mavrico do Delfinskega zaliva. Igralec mora pojme na igralnih karticah predstaviti z enim od treh načinov ugibanja: besedni, risani ali mimični, soigralci pa morajo uganiti, za kateri pojem gre.

Komplet vsebuje: ● navodila za igro, ● življenjepis Kristine Brenkove, ● zložljivo igralno ploščo, ● 56 igralnih kartic za ugibanje, ● kartico zlati ključek, ● 6 žetonov za določanje načina igre, ● žeton lisička Zvitorepka, ● 6 lesenih figuric za igralce, ● peščeno uro.

Tudi vi se pridružite dekllici Delfini in lisici Zvitorepki na njenem potovanju! Družabno igro Potovanje dekllice Delfine lahko kupite v

knjižnicah Mestne knjižnice Ljubljana ali jo naročite z naročilnico, dostopno na spletni strani MKL: http://www.mklj.si/images/stories/novice/Narocilnica_za_Deklico_Delfino.pdf

Program Trubarjeve hiše literature v letu 2013

Urban Vovk

Jedro programa Trubarjeve hiše literature bo tudi v letu 2013 lastni program hiše, ki ga bodo dopolnjevali programi sodelujočih partnerskih organizacij in posameznikov ter programske enote iz nenačrtovane tekoče ponudbe zunanjih izvajalcev. Ostajajo kvalitetni programi, ki so se tudi med obiskovalci zelo lepo prijeli: pogovorni večeri cikla *Povej mi, kaj bereš, in povem ti, kdo si!*, ki jih zelo uspešno vodi Tina Košir, Katja Šulc se bo v tej sezoni namesto s filmarji pogovarjala z gledališčniki, ki so povezani tudi s svetom literature. Dodali smo nekaj zanimivih novih programskih enot, med katerimi naj omenimo cikel *Nevarna branja* o mejnih knjigah in osebnostih iz sveta literature, pripravlja in povezuje ga Dijana Matkovič, cikel *Kako nastane ...*, ki otrokom v spremstvu njihovih staršev ponuja pogled v »delavnice« pravljicarjev, pisateljev za mlade in ilustratorjev, vodi Gaja Kos, nastaja cikel nekonvencionalnih bralno pogovornih večerov, ki ga snujemo skupaj z voditeljico Petro Koršič.

Osnovni skelet programske ponudbe Trubarjeve hiše literature bodo sredini in četrtkovi večeri, srede bodo namenjene problemskim omizjem. Pripravljamo jih v sodelovanju s Slovenskih socioloških društvom, polmesečnikom Pogledi, Slovenskim Protestantskim društvom in Pedagoškim inštitutom, na njih bomo pretresali najbolj pereča vprašanja in najbolj aktualne teme družbene sedanjosti, medtem ko bodo četrtkovi večeri namenjeni manj »usodnim« pogovorom z literarnimi ustvarjalci in poustvarjalci. Poleg odpiranja ključnih s knjigo povezanih tem in predstavljanja osrednjih ustanov in posameznikov z domače in mednarodne književne scene, bo Trubarjeva hiša literature še naprej gojila tesne vezi z drugimi umetniškimi sferami.

Eden od osnovnih namenov prireditvenih vsebin v THL je tudi nagovarjanje in vključevanje različnih ciljnih in starostnih skupin. Poleg rednih vodenj po hiši in predstavitev hišnih dejavnosti osnovnošolcem bomo skušali k nastajanju programa aktivno pritegniti tudi študentsko generacijo, ki ima veliko energije, ne pa vedno tudi pravih priložnosti za dokazovanje. Poleg mladih kajpada ne gre spregledati tudi starejših občanov, ki so prav tako pogosto prezrti in izključeni iz kulturne izmenjave.

Da bi bila Trubarjeva hiša živa in obiskana tudi zunaj redne prireditvene ponudbe, bomo poleg redne čitalniške dejavnosti skrbeli za organizacijo razstav, saj je THL kot razstavni prostor vključena v razpise Mestne občine Ljubljana za izbor projektov s področja likovne umetnosti, galerijsko dejavnost pa bomo razvijali tudi v povezavi s festivali in drugimi odmevnejšimi dogajanji.

Med drznejšimi podvigi v letu 2013 velja omeniti predvideno organizacijo treh simpozijev (prvi med njimi bo predvidoma na vrsti že februarja in bo namenjen razpravi o trenutni kondiciji žanrske literature pri nas), željo po podelitvi literarne nagrade, ki bi jo pospremili s kritičnimi srečanji in pogovori o knjigah, ki so pritegnile največ zanimanja pri predstavnikih književne stroke, ter Literarni kviz, z organizacijo katerega se bomo prav tako trudili doseči večjo odmevnost dogodkov in prepoznavnost hiše, pri čemer kvaliteta največkrat (še) ni dovolj.

Obiščite nov portal Rekreacija.si

Pred kratkim se je odprla nova vstopna točka v rekreacijo, ki se na svojem začetku lahko pohvali z največjim naborom športnorekreativnih dogodkov pri nas. Vabljeni na obisk skozi spletna vrata na naslovu www.rekreacija.si.

Prvi večmesečni načrtni program športne vadbe pri nas, namenjen športno nedejavnim odraslim

Žiga Černe

Avtorji knjige Zdrava vadba ABC dr. Primož Pori, dr. Maja Pori, mag. Miroslav Jakovljevič in mag. Darija Ščepanovič so pripravili poučno in široko uporabno gradivo, ki postaja sestavni del širše zasnovanega projekta Športne unije Slovenije - in sicer njihovega znaka kakovosti Zdravo društvo.

Knjiga je zasnovana tako, da vsakomur omogoča neposredno uporabo programa Zdrava vadba ABC v praksi. Vsaka vadbena enota je natančno opisana; vaje so predstavljene tako opisno kot slikovno. Knjiga je namenjena bodočim vaditeljem programa Zdrava vadba ABC, ki že imajo ustrezno usposobljenost na področju športne rekreacije, študentom in diplomantom Fakultete za šport ter vsem tistim, ki bi se radi začeli športno udejstvovati na varen način.

Več na www.sportna-unija.si.

Na voljo je nov spletni in mobilni sistem, ki bo razgibal tudi premalo dejavne

Žiga Černe

Evropska unija je priča občutnemu trendu staranja prebivalstva. Povprečna starost v EU danes je 39,8 leta, do leta 2060 pa se bo po predvidevanjih zvišala na 47,2 let. Do leta 2050 se bo po pričakovanih število Evropejcev, starih nad 65 let, podvojilo, medtem ko se bo v istem obdobju število starejših od 80 let potrojilo. Poleg trenda staranja je naš vsakdanji spremljevalec tudi stres, katerega učinki se v času krize še dodatno poglobljajo. Daljša izpostavljenost stresu lahko prestopi mejo pozitivnih učinkov in slabo vpliva na počutje in delovanje posameznika. Starajoča se in stresu izpostavljena družba tako predstavlja različne izzive za trge delovne sile, zdravstvene sisteme in življenjski standard po upokojitvi. Za te izzive potrebujemo rešitve, ki bodo vzdržne za vse generacije.

V Razvojnem centru IKTS iz Žalca so zato v sodelovanju z ekipo domačih (prof. dr. Vojko Strojnik, prof. dr. Matej Tušak in prof. dr. Alojz Ihan, dr. med.) in mednarodnih strokovnjakov iz Avstrije in ZDA ter ob podpori EU razvili program @life, ki pomaga zaznavati, spremljati in odpravljati negativne učinke stresa in usmerja uporabnike v zdrav način življenja. Namen delovanja programa @LIFE je preventivno delovanje na področju premagovanja stresa, preprečevanja zasedenosti in na področju promocije aktivnega življenja za spodbujanje vedenja o pomenu in razumevanju aktivnega staranja (gibanje, osebna rast, ustvarjalnost, avtonomnost ...) pri vseh generacijah na lokalni in evropski ravni ter širše.

Cilj programa @life je pridobiti dodatna leta zdrave in družbeno dejavne starosti za dvig kakovosti življenja nas vseh, da lahko polno živimo ter v službi, doma in v družbi veliko prispevamo, tudi ko se postaramo.

@life, spletno-mobilni portal za zdravo življenje ter zaznavo in zmanjšanje stresa skozi štiri glavne korake vodi uporabnika do končnega cilja; boljšega počutja in zdravja. Uporabniku svetuje dnevno spremljanje telesnih parametrov ter redno izvajanje športnih vaj in psiholoških tehnik. Aktivnosti se lahko beležijo z mobilnim telefonom ali drugo napravo, ki omogoča spremljanje vadbe in telesnih stanj. Na podlagi izvajanja programa sistem vodi dnevnik in sprti oblikuje nazorno grafično predstavitev napredka, ki temelji na preverjenih metodah psihologije, medicine in kineziologije.

Dejavnost programa @life je iskanje in vzpostavljanje novih praks ter informiranje in promocija aktivnega življenja v delovnem okolju, v prostem času in na področju izobraževanja. V delovnem okolju za preprečevanje stresa in znižanje

pojava sindroma izgorelosti, za znižanje odsotnosti z dela, za večjo produktivnost. Aktivnosti: zdrav način prehranjevanja, telesna dejavnost v vsakodnevnem življenju, zasledovanje psihofizične kondicije, program aktivnega sproščanja. V prostem času za boljše fizično, psihično in mentalno kondicijo z lastnim upravljanjem fizične aktivnosti ter za boljše ravnovesje med delom in zasebnim življenjem. Program bo namenjen tako tistim, ki so fizično dovolj aktivni in potrebujejo strokovno vodenje in nadzor, kot tistim, ki jih muči sindrom zasedenosti in jih bomo pritegnili k zvišanju fizične aktivnosti in s tem k boljši psihofizični kondiciji. Na področju informiranja in promocije vseh generacij s promocijo zdravega in aktivnega življenja ter zdravega staranja skozi življenjski cikel.

Za družbo bo program @life za aktivno in zdravo življenje na daljše časovno obdobje prispeval k znižanju stroškov v zdravstveni ter v pokojninski blagajni, posledično pa večjo produktivnost in nižjo odsotnost z dela. Ciljno skupino programa @life predstavljajo vse generacije na lokalni in evropski ravni ter širše, posebej bomo s programom @life nagovorili generacije, ki se bodo kot t. i. baby-boom generacije upokojile med leti 2015 in 2035, fokus pa je tudi na vseh generacijah od 5. do 85. leta starosti.

- Uporabljati ga lahko začnete prek portala www.a-life.si.

Selitev pisarne Športne zveze Ljubljane

Decembra lani se je pisarna Športne zveze Ljubljane preselila na novo lokacijo, ki je odslej na Vodovodni 25 za Bežigradom, v dvorani Športni center Triglav. Čeprav so del galerije namenili novim pisarniškim prostorom, bo drugi del še vedno namenjen članom in članicam, klubom in društvom, za brezplačno uporabo. Prostora bo še naprej dovolj za društvene oziroma klubске dogodke (skupščine, izvršne in druge odbore, strokovna izobraževanja, družabne dogodke itd.).

Županovi dnevi odprtih vrat

Župan Zoran Jankovič ima vsak prvi torek v mesecu dan odprtih vrat, ko je v pritličju Mestne hiše, Mestni trg 1, med 14. in 17. uro osebno na voljo za pogovor z meščankami in meščani. Za pogovor se lahko prijavite po telefonu na Odsek za pobude meščanov, na telefonskih številkah 01/306 12 82 ali 01/306 10 65.

Najem poslovnih prostorov

Mestna občina Ljubljana oddaja več poslovnih prostorov v najem. Vse informacije so objavljene na spletni strani <http://www.ljubljana.si/>, dodatne informacije so vam na voljo na tel. št. 01/306-11-37.

Zdravstvo in socialno varstvo: Ambulanta za ljudi brez zdravstvenega zavarovanja: tel.: (01) 437 20 10; Socialna delavka v Ambulanti za ljudi brez zdravstvenega zavarovanja: tel.: (01) 437 91 82; Klinični center: tel.: 01/ 522 50 50; **TOM - telefon otrok in mladostnikov:** tel.: 116 111; **telefonski klic v duševni stiski** (od 19. do 7. ure): tel.: (01) 520 99 00; **telefon za starše pri Mladinskem domu Jarše** (tor. in čet. od 16. do 18. ure): tel.: (01) 543 43 23 ali e-naslov: stan-skupina.hisa@guest.arnes.si; **SOS telefon za ženske in otroke – žrtve nasilja:** 080 11 55 ● Območno združenje Rdečega križa Ljubljana, Tržaška cesta 132, 1000 Ljubljana. Humanitarni center: telefon: 01/ 25 626 35. Izdajanje humanitarne pomoči vsak pon. in tor. od 14. do 18. ure, ob sre. od 10.00 do 18.00 ure. Sprejem donacij (rabljenih oblačil, obutve, posteljnine, brisač, posode, kuhinjskih pripomočkov, otroške opreme ...) vsak pon., tor. in sre. od 10.00 do 18. ure, čet. od 10.00 do 14.00 ure in pet. od 10.00 do 12.00 ure. Preskrba brezdomcev: sre. od 10.00 do 18.00 ure, čet. od 10.00 do 14.00 ure, pet. od 10.00 do 12.00 ure. Brezplačna tel. št.: 080 88 84. ● **SOS telefon** je namenjen ženskam in otrokom, ki so doživljali ali še vedno doživljajo nasilje v družini in drugih medosebnih odnosih ter potrebujejo pogovor. SOS telefon je namenjen tudi ženskam in njihovim otrokom, ki potrebujejo umik pred nasiljem v družini v Zatočišče za ženske in otroke – žrtve nasilja v Ljubljani. Prek SOS telefona se ženske lahko vključijo tudi v skupino za samopomoč za ženske, ki so doživljale ali še vedno doživljajo nasilje. Na SOS telefon lahko pokličete ob delavnikih od 12. do 22., ob sobotah, nedeljah in praznikih pa od 18. do 22. Telefonska številka 01 / 524 19 93 pa je telefaks, namenjen gluhim – žrtvam nasilja. ● Društvo SOS telefon, Svetovalni telefon za osebe z izkušnjo nasilja na delovnem mestu: 031/ 722 333, vsak torek: od 17.00 do 20.00. ● **ROZA ALARM!** Prijavite homofobno diskriminacijo in nasilje prek spletne prijave na naslovu www.ljudmila.org/lesbo/ alarm. Namenjena je prijavam, obveščanju in poročanju o nasilju, zlorabah in diskriminacijah, katerih žrtve so geji, lezbijke, biseksualci in transpolne ter transseksualne osebe. Omogoča hitro in preprosto poročanje o kršitvah ter takojšen dostop do pomoči in podpore. ● **Skupina SAA Ženske Slovenija** predstavlja anonimno skupino deklet in žena, ki okrevajo od zasvojenjskega seksualnega vedenja. Za dodatne informacije se obrnite na: saa.zenske@gmail.com ali 030/ 254 592 ● **OA, Overeaters Anonymous** je skupina za samopomoč osebam, ki okrevajo od odvisnosti s hrano (kompulzivnega prenejanja, bulimije, anoreksije). Za dodatne informacije se obrnite na <http://oa-slovenija.com> ali 051 755 291. ● **Krizni center Ženske svetovalnice** lahko pokličete 24 ur na dan na telefonski številki: 040/ 260 656 in 031/ 233 211. ● **Svetovalnica Fužine: Svetovanje in informiranje posameznikom, parom, družinam, ki so se znašli v psihosocialnih stiskah in težavah;** Preglov trg 15, tel.: 5206-442, vsak dan od 9. do 17. ure. svetovalnica.fuzine@siol.net, www.csd.ljmostpolje.si ● **Program Korak: svetovanje, informiranje in pomoč uporabnikom nelegalnih drog in njihovim svojcem;** Preglov trg 15, tel.: 5206-442, vsak dan od 9. do 17. ure svetovalnica.fuzine@siol.net; www.csd.ljmostpolje.si ● **Center za psihološko svetovanje POSVET,** Mestni trg 8, 1000 Ljubljana, uradne ure: vsak delovni dan od 12. do 19. ure, tel.: 01/251 29 50, faks: 01/421 77 95, e-naslov: posvet@posvet.org in info@posvet.org, spletna stran: www.posvet.org ● **Pomoč družini na domu: Zavod za oskrbo na domu (ZOD),** tel. 01/23 96 502, Zavod Pristan: 01/ 54 79 579, 031/ 702 698. ● **Društvo Al-anon** za družine, v katerih je problem alkohol. Naslov: Lepi pot 6, Mirje, e-naslov: alanon@email.si; dežurni telefon: 041/ 590 789. ● **Anonimni alkoholiki** Vas zanimajo naše izkušnje? Pišite, telefonirajte, pridite! Naslov: P. p. 3512, 1001 Ljubljana, tel: 01/ 433 82 25, e-naslov: aa.slo@amis.net, spletni naslov: <http://www.aa-drustvo.si> ● **Društvo socialni forum za zasvojenosti in omame,** Resljeva 11, Ljubljana: najava po tel.: 01/ 438 68 00, 01/ 438 68 05 ali na e-naslovu tomazic.katja@siol.net; odprto od ponedeljka do petka med 9. in 15. uro, v ponedeljek in četrtek tudi od 17. do 19. ure ● Zdrženje DrogArt za zmanjševanje škodljivih posledic drog in alkohola med mladimi nudi individualno, telefonsko ali spletno svetovanje. Pokličite na: 01/ 439 72 70 ali 041/ 730 800. Lahko nam tudi pišete na: info@drogart.org. ● Zavod MISSS – Mladinsko informativno svetovalno središče Slovenije • Telefon MLADI MLADIM: usposobljen mladinski svetovalnik odgovarja na vprašanja vrstnikov po telefonu (01/510 16 76, 051/ 300 380), e-pošti, Facebooku in Msn-ju. Delovni čas: pon.–čet. 15.30 – 17.30. ● POMP - psihosocialna pomoč družinam priseljencev: celostna obravnava družin in aktivno socialno-kulturno in ekonomsko vključevanje priseljencev v skupnost: učenje slov. jezika, računalniško opismenjevanje, informiranje, medkulturno učenje in delavnice za otroke. • Svetovalnica Dravljje: Individualno in skupinsko svetovanje mladostnikom, staršem in strokovnim delavcem. Pomoč pri reševanju težav v obdobju odrasčanja in vključevanja v socialno okolje, vsak delovnik od 8. do 17. ure. Vse storitve so brezplačne. Več na www.miss.si ali 01/510 16 70. ● Zdrženje proti spolnemu zlorabljanju, Masarykovi 23, Ljubljana nudi zagovornišvo, svetovanje ter podporo in pomoč v skupini za mladoletne in odrasle žrtve spolne zlorabe. Tel. 01/ 43 13 341 in na brezplač. št. 080 28 80 vsak dan od 9. do 17. ure, sre. od 9. do 19. ure, pet. od 9. do 15. ure, e-naslov: spolna.zloraba@siol.net, splet: www.spolna-zloraba.si. ● **Zaupni telefon Samaritan za pogovor v stiski** – 24 ur na dan na brezplačni številki 116 123. ● **Promet: Oddelek za gospodarske javne službe in promet:** tel.: (01) 306 17 14; številka za zapuščena vozila: tel.: (01) 306 16 25; Redarstvo: tel.: (01) 306 16 32; AMZS, pomoč, vlečna služba, informacije: tel.: 19 87 ● **Služba za pobude meščanov:** tel.: (01) 306 12 82 ● **Okolje: JP Snaga, reklamacije, informacije in naročila:** tel.: (01) 477 96 40 ali (01) 477 96 67; JP Energetika, Center za pomoč uporabnikom: tel.: 080 28 82; dežurna številka Inšpektorata MU MOL, informacije o divjih odlagališčih, prevrnjenih smetnjakih in drugih dejavnih onesnaževanja okolja: tel.: (01) 306 16 04 ● **Varuh človekovih pravic,** brezplačni klic in informacije: tel.: 080 15 30 ● **Policija:** tel.: 113 ● **Center za obveščanje, gasilci, reševalna postaja:** tel.: 112 ● **Dnevni center za starejše:** Povšeta, tel.: 01/430 51 520 ● **Zavetišče za živali Gmajnice 30,** tel.: 01/256 02 79. Uradne ure za obiskovalce - delavniki: od 11. do 12. ure in od 14. do 17. ure, sobote, nedelje in prazniki - od 12. do 15. ure. Za oddajo najdenih živali lahko pokličete kadarkoli 24 ur na dan in najdenčka oddaste.

Iz prve roke

Izbrani odgovori Mestne uprave na javna vprašanja

Fotografije: Dunja Wedam, Staša Cafuta Trček

ZIMSKA SLUŽBA

Vzdrževanje cest v zimskem obdobju v Mestni občini Ljubljana izvaja koncesionar, družba KPL d.d. skupaj s

kooperanti. Zimska služba traja praviloma od 15. novembra tekočega leta do 15. marca naslednjega leta. V tem obdobju so ceste vzdrževane v skladu s potrjenim izvedbenim programom zimske službe. Kadar zimske razmere nastopijo pred 15. novembrom in je onemogočeno normalno odvijanje prometa, se izvajanje zimske službe prične tudi prej. S 15. marcem se zaključijo dežurstvo in druge aktivnosti v zimski službi. Po tem datumu koncesionar odstrani zimsko cestno signalizacijo ter snežne kole, pospravi deponije posipnih materialov, očisti odtoke, očisti in popravi zimsko mehanizacijo, ki jo nato shrani. Ponovno pritrdijo montažne omejevalce hitrosti.

Za opravljanje aktivnosti v sklopu zimske službe je na voljo 47 rotacijskih in 23 vlečnih posipalcev, 80 čelnih plugov in 12 vlečnih plugov za čiščenje cest, 45 manjših plugov ter 97 strojev, kot so rovokopači in bobcati za čiščenje peševih površin. Za zimsko sezono 2012/2013 ima izvajalec pripravljenih 756 delavcev na domu, kar pomeni, da so zunaj delovnega časa dosegljivi vsi delavci, ki sodelujejo v zimski službi, ne glede na uro in dan, ter so v najkrajšem možnem času sposobni začeti z delom v akcijah zimske službe.

Koncesionar KPL d.d. je imel ob začetku izvajanja zimske službe na treh lokacijah na območju MOL-a naslednjo zalogo posipnih materialov: 2.980 ton soli, 1.200 m³ mešanice peska in soli in 9.500 m³ peska. Te zaloge sproti obnavljajo glede na porabo.

Prav pa je, da se meščani tudi sami prilagodimo zimskim razmeram s primerno obutvijo in ustrezno zimsko opremo na avtomobilih in kolesih. Obenem Mestna uprava poziva k strpnosti zlasti v času obilnejših padavin, saj vse ekipe na terenu delajo nepretrgoma in si po najboljših močeh prizadevajo za očiščene ceste, pločnike in kolesarske steze. Seveda pa parkirišč ni mogoče plužiti, če so na njih avtomobili.

ZIMSKO KOLESARJENJE

Po Izvedbenem programu zimske službe MOL se začne čistiti površine za pešce po končanem čiščenju

in vzpostaviti prevoznosti cest. V času akcije pluženja se očistijo najprej pločniki ob lokalnih glavnih cestah in avtobusnih progah mestnega potniškega prometa po prednostnem programu. Preostale površine za pešce izvajalec očisti po končani akciji, če je to tehnično izvedljivo (zamrznjen, pohojen sneg, zagotovljene odlagalne površine) oziroma posuje s primernim posipnimi materiali (pesek,

mešanica). Zimske razmere zahtevajo prilagoditve uporabnikov javnih površin in včasih tehnično ni mogoče zagotoviti prevoznosti nekaterih kolesarskih stez. Vedno je zagotovljena vsaj prehodnost enega dela pločnika, ki si ga morajo pešci in kolesarji glede na zimske razmere deliti.

Ker veliko ljudi v zimskem času kolesari, Mestna občina Ljubljana čisti kolesarske steze v skladu z načrtom izvajanja zimske službe. Za vsako zimsko sezono izvajalec gospodarske javne službe vzdrževanja občinskih cest pripravi izvedbeni program zimske službe, ki ga občina potrdi in po tem načrtu se izvaja zimska služba. Določen je standard, ki je tudi odvisen od finančnih sredstev.

ŠTEVILO POTNIKOV LPP

S TERMINSKO VOZOVNICO SE JE LANI POVEČALO

Z uvedbo spremembe cene v začetku leta 2012 na 1,20 evra se je število potnikov, ki kupujejo terminsko vozovnico, po pričakovanjih povečalo. Obenem se je potnik v letu 2012 v primerjavi z letom 2011 s terminsko vozovnico v povprečju zapeljal (validiral) manjkrajkrat na mesec. Temu botruje gospodarska kriza (hodimo manjkrajkrat v kino, manjkrajkrat se dobimo s prijatelji itd). V letu 2011 se je potnik s terminsko vozovnico v obdobju od januarja do novembra zapeljal na avtobusu 56-krat na mesec, v letu 2012 pa se je kot imetnik terminske vozovnice v istem obdobju zapeljal na avtobusu le 51-krat na mesec. Če želimo imeti popolnoma primerljivo sliko, bi bilo najbolj pravilno, da teoretično predvidevamo, da je večje število uporabnikov terminskih vozovnic v letu 2012 prav tako pogosto potovalo (torej 56-krat na mesec) kot predlani. Na ta način bi z LPP potovalo za 3,52 % več potnikov (v izračunu je upoštevana tudi sprememba števila potovanj pri vrednostnih vozovnicah in moneti). Sprememba cene je torej pozitivno vplivala na strukturo vozovnic in s tem na potovalne navade; obenem pa je na potovalne navade pozitivno vplivala tudi uvedba enotne cene vozovnice s 1. 9. 2012 (šolska vozovnica).

NA OBMOČJU MOL TRENUTNO DELUJE 9 DOMOV ZA STAREJŠE OBČANE S SKUPNO KAPACITETO 2.294 POSTELJ

Trije od domov so zasebni. Za institucionalno varstvo, kamor sodijo tudi domovi za starejše občane, je v celoti pristojno Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve, ki je bodisi ustanovitelj doma za starejše ali pa za izvajanje dejavnosti podeli koncesijo. Na ministrstvu so Mestni občini Ljubljana že pred leti

zagotovili, da bodo podelili koncesije za 450 mest za območje MOL, kar pa se žal še ni zgodilo. Splošno sprejeta ocena je, da v Ljubljani primanjkuje vsaj še 600 do 800 mest v teh domovih.

Lokalne skupnosti so po Zakonu o socialnem varstvu dolžne (do)plačevati oskrbo v institucionalnem varstvu za tiste občanke in občane, ki s svojimi prihodki oz. prihodki zavezancev/-k ne zmorejo plačevati polne cene oskrbe. V letu 2011 je Mestna občina Ljubljana (do)plačevala oskrbo 446 uporabnikom in za to namenila 2.202.000 evrov, do oktobra 2012 pa je MOL za oskrbo 454 oseb namenila doplačilo v višini 1.937.000 evrov.

ODDAJA POSLOVNEGA PROSTORA V BREZPLAČNI NAJEM

Mestna občina Ljubljana lahko sklene neposredno pogodbo o oddaji nepremičnine v brezplačno uporabo na podlagi 30. člena Zakona o

stvarnem premoženju države in samoupravnih lokalnih skupnosti (Ur. l. RS št. 86/2010, 75/2012), ki določa, da se lahko nepremično premoženje, ki ga začasno ne uporablja noben uporabnik, odda v brezplačno uporabo nevladnim organizacijam, ki delujejo v javnem interesu, za opravljanje dejavnosti, za katero so ustanovljene. Obratovalne stroške plačuje uporabnik na podlagi omenjenega zakona.

MESTNA OBČINA LJUBLJANA SE JE AKTIVNO VKLJUČILA V ISKANJE SISTEMSKIH REŠITEV ZA DELOVANJE HIŠE HOSPIC

Na pobudo pobudo Mestne občine Ljubljana so bili v preteklosti sklicani sestanki tudi na najvišjem nivoju (župan in ministri). Občina

ves čas podpira vsa prizadevanja za oblikovanje ustrezne sistemske rešitve, saj gre za sistemsko neurejeno področje, ki ga je potrebno urediti na državni ravni. Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve ter Ministrstvo za zdravje bi morala realizirati predloge rešitev, ki so bili tudi z njune strani podani že večkrat (podelitev koncesije na področju socialnega varstva/institucionalno varstvo, kratkotrajne namestitve s povečanim obsegom zdravstvene oskrbe). Konec novembra 2012 so v zvezi s financiranjem Hiše hospic potekali pogovori v Državnem svetu in takrat sta obe ministrstvi zagotovili, da bodo skupaj s Slovenskim društvom hospic našli ustrezno rešitev. Mestna občina Ljubljana se zaveda pomena tovrstnih programov in tako prek javnega razpisa sofinancira še program, ki ga Slovensko društvo hospic izvaja na domovih uporabnic in uporabnikov, sofinancira pa jim tudi zaposlitve v okviru javnih del.

Kakovost vode in zraka v Ljubljani

Kakovost podzemne vode novembra in decembra 2012

() - meja zaznavanja merilne metode (LOD)

MV - predpisane mejne vrednosti za podzemno vodo po Uredbi o stanju podzemnih voda (Ur. l. RS, št. 25/09)

Mejne vrednosti za podzemne vode so bile v decembru 2012 presežene na merilnem mestu Brest I a in sicer za razgradni produkt atrazina, desetilatrazin. Vodnjak ni vključen v sistem za vodooskrbo.

Kakovost zraka v Ljubljani oktobra 2012

V tabeli so predstavljeni podatki meritev onesaženosti zraka na merilnem mestu ob križišču Tivolske ceste in Vošnjakove ulice. Na tem merilnem mestu smo septembra 2012 zabeležili 5 dni s preseženo dnevno dovoljeno vrednostjo onesaženosti z delci PM_{10} v zraku. Na letni ravni (od začetka januarja do konca septembra) je bila mejna 24-urna vrednost delcev PM_{10} , ki znaša $50 \mu\text{g}/\text{m}^3$, presežena 81-krat.

V skladu z Uredbo o kakovosti zunanega zraka (Ur. l. RS, št. 9/2011) veljajo naslednji normativi:

SO₂ (žveplov dioksid): Mejna urna vrednost je $350 \mu\text{g}/\text{m}^3$ in ne sme biti presežena več kot 24-krat v koledarskem letu. Mejna dnevna vrednost je $125 \mu\text{g}/\text{m}^3$ in ne sme biti presežena več kot 3-krat v koledarskem letu.

NO₂ (dušikov dioksid): Mejna letna vrednost je $40 \mu\text{g}/\text{m}^3$. Mejna urna vrednost je $200 \mu\text{g}/\text{m}^3$ in ne sme biti presežena več kot 18-krat v koledarskem letu.

NO_x (dušikovi oksidi): Mejne vrednosti za skupne dušikove okside niso določene.

PM₁₀ (delci): Mejna letna vrednost v koledarskem letu je $40 \mu\text{g}/\text{m}^3$. Mejna dnevna vrednost delcev PM_{10} je $50 \mu\text{g}/\text{m}^3$ in ne sme biti presežena več kot 35-krat v koledarskem letu.

Benzen: Mejna letna vrednost za benzen je $5 \mu\text{g}/\text{m}^3$.

Podatki o kakovosti podzemne vode v vodnjakih vodarn na Lj. polju in Lj. barju

November 2012

merilno mesto	datum	atrazin	desetilatrazin	lahkohlapni halogenirani ogljikovodiki	nitrat	krom (skupno)
enota		$\mu\text{g}/\text{l}$	$\mu\text{g}/\text{l}$	$\mu\text{g}/\text{l}$	mg/l	$\mu\text{g}/\text{l}$
MV		0,1	0,1	10	50	30
Kleče VIII a	5. 11. 2012	0,005	0,028	0,1	11	0,97
Hrastje VIII	5. 11. 2012	0,074	0,076	0,7	23	15
Šentvid la	5. 11. 2012	0,009	0,035	0,1	15	1,3
Jarški prod III	5. 11. 2012	0,003	0,029	0,2	10	1,7
Brest la	5. 11. 2012	0,014	0,149	0,5	9,3	0,91

December 2012

merilno mesto	datum	atrazin	desetilatrazin	lahkohlapni halogenirani ogljikovodiki	nitrat	krom (skupno)
enota		$\mu\text{g}/\text{l}$	$\mu\text{g}/\text{l}$	$\mu\text{g}/\text{l}$	mg/l	$\mu\text{g}/\text{l}$
MV		0,1	0,1	10	50	30
Kleče VIIIa	3. 12. 2012	(0,002)	0,020	0,1	9,7	1,4
Hrastje VIII	3. 12. 2012	0,070	0,082	0,5	22	14
Šentvid la	3. 12. 2012	0,016	0,027	0,1	16	2
Jarški prod III	3. 12. 2012	0,006	0,021	0,1	12	2,4
Brest la	3. 12. 2012	0,019	0,142	0,3	9,3	1,2

Vir: Monitoring kakovosti podzemne vode in površinskih vodotokov za leto 2012, Oddelek za varstvo okolja Mestne občine Ljubljana

Zrak v Ljubljani oktobra 2012

Merilno mesto križišče Vošnjakove ul. in Tivolske c.	SO ₂	NO ₂	NO _x	Benzen	PM ₁₀
Veljavnih podatkov *	96 %	96 %	96 %	99 %	88 %
Maksimalna urna koncentracija	10	112	314	6	120
Maksimalna dnevna koncentracija	5	56	152	4	71
Minimalna dnevna koncentracija	1	29	50	3	23
Srednja (mesečna) koncentracija	3	44	89	3	42
Število preseganj dovoljenih vrednosti	0	0	-	0	5

Vse vrednosti koncentracij so navedene v $\mu\text{g}/\text{m}^3$.

* stopnja pokritosti z meritvami v merilnem obdobju.

Kakovost bivanja

Matjaž Valenčič, energetski svetovalec ENSVET

Nenehno smo izpostavljeni marketinškemu pritiskom. Vpliv je tako močan, da smo pridobili nove vrednote. Potrošništvo, pretirano porabljanje materialnih dobrin, je dobrodošlo za trgovce in industrijo, vendar neugodno za potrošnike, okolje in medčloveške odnose. Zaradi nove lestvice vrednot potrošništvo povsem obvladuje življenje marsikaterega človeka. Količina je postala pomembnejša od kakovosti, trajnosti in uporabnosti. Podobne vrednote kot pri nakupovanju veljajo tudi pri bivanju, kakovost je postala nepomembna.

Vedno več časa preživimo za domačimi stenami, v zimskih mesecih do 15 ur dnevno. Zato je kakovost bivanja v domačem okolju najpomembnejša. Vendar je domači zrak pogosto bolj onesažen kot zunanji, v nekaterih primerih veliko bolj. Ugodno počutje in bivanje v prostoru sta odvisna od: ● temperature notranjega zraka in obodnih ploskev, ● relativne vlažnosti zraka, ● osvetljenosti prostorov, ● gibanja zraka, ● hrupa in drugih vplivov, ● najpomembnejši dejavnik pa je kakovost zraka.

V zraku mora biti zadosten delež kisika, primerna zračna vlaga, nemoteča količina vonjav in tako majhna količina zdravju škodljivih snovi, da naše zdravje ni ogroženo.

Pomanjkljivo prezračevanje tesnih hiš vodi v sindrom bolnih stavb. To je niz simptomov, kot so glavoboli, utrujenost, draženje oči, omotica, ki so značilni za osebe v sodobnih nepredušno zaprtih stavbah. Ti bolezenski znaki so posledica tesnih oken, pomanjkljivega prezračevanja, hitrih gradenj, rabe umetnih materialov, previsoke relativne vlage notranjega zraka in hladnih obodnih ploskev, kar povzroča zdravstvene težave. O tem so pisali skandinavski arhitekti že pred tremi desetletji in predlagali enostavne in učinkovite rešitve. Zaman.

Ne ponavljajte tujih napak. Ceneje se je učiti od njih. Storitve vse, da boste imeli dober zrak in si ustvarili zdrave bivalne razmere. To so tudi prvi obrambni ukrepi proti alergijskim obolenjem.

Pri gradnji in zlasti obnovi stavb lastniki nasedajo pritiskom trgovcev in izvajalcev ter sprejemajo napačne, nestrokovne odločitve, svoje pa doda nepravilna raba stanovanj. Pogosto obnovijo fasado brez vgradnje dodatne toplotne izolacije, spregledajo toplotne mostove, vgradijo tesna okna brez vgradnje mehanske prezračevalne naprave, zaradi varčevanja ogrevanja po vgradnji radiatorskih delilnikov iz varčevalnih

razlogov ukinejo ogrevanje v spalnici, celo prenehajo zračiti in zaprejo prezračevalne odprtine... Stanje še poslabša sušenje perila v stanovanju in drugi viri vlage. Posledice nestrokovnih ukrepov in nepravilne rabe stanovanja so porazne: vlaga, plesen... V povprečni družini se sprošča v zrak 10 do 15 l vode, ki se kopiči v gradbeni konstrukciji, če je ne odvede s prezračevanjem.

In nasvet, kako pravilno zračiti, če nimate mehanskega prezračevanja: vsaki dve uri zaprite radiatorje, odprite okna nastejaj za 5 do 10 minut, da se ves zrak v prostorih zamenja, toplota pa ostane v stenah, nato zaprite okna in odprite radiatorje. In tako dvanajstkrat dnevno, vsak dan, vso kurilno sezono.

Brezplačne neodvisne strokovne nasvete o kakovosti bivanja in finančnih spodbudah ali znižanju stroškov poiščite v energetsko svetovalni pisarni Ensvet v Ljubljani, Dalmatinova 1 ali na spletni strani www.ensvet.si. Svetovanje je vsak torek in četrtek od 16:30 do 19:30. Prijavite se lahko vsak delavnik od 8:00 do 12:00 na tel. 01/306-1144 ali pokličite brezplačni klicni center ENSVET 080 1669 med ponedeljkom in petkom od 9. do 14. ure.

Zmajev KARNIVAL

Sobota, 9. februar, ob 11.00:

**BREG > ČEVLJARSKI MOST > MESTNI TRG > PREŠERNOV TRG >
KONGRESNI TRG > Blue Angel Gang in Katja Koren**

LUTKOVNO GLEDALIŠČE LJUBLJANA:

Nedelja, 10. februar, ob 11.00: **Pustno rajanje z Obutim mačkonom**

Torek, 12. februar, ob 17.00: **Veliki kosovirski koncert in pustno rajanje**

Informacije in vstopnice: 080 2004, www.lgl.si

LJUBLJANSKI GRAD:

Sobota, 9. februar, ob 10.30: **Uvod v Zmajev karneval: Kurentovanje na Ljubljanskem gradu**

ob 11.00: **Pravljično-ustvarjalno srečanje**, informacije in vstopnice: 01 306 42 93, www.ljubljanskigrad.si

Ilustracija: Živa Moškrič

Mestna občina
Ljubljana

LUTKOVNO
GLEDALIŠČE
LJUBLJANA

*Kraljestvo
domišljije*

Turizem Ljubljana

Ljubljanski
grad

Ljubljana Castle